

Liber

Secundus

Q. I.

137

A Illuminat doctoris fratris Francisci may-
ronis ordinis Abinoꝝ: punctione sc̄i Ludouici: in Sc̄m suarū inculentissimū scriptum,
feliciter inchoatur.

Cuestio. I.

B. cap. 5.

B. cap. 6.

C. C. qd:
Educi. 4. 5.
opim. 2. 11.
cap. 1.

C. C. qd:
Locatio 4.

D. D. cōf.
natur. obvius
quadruplic.
re. nra. alibi
tote.

E. E. l. creatura

F. F. creatura
cre
mones pal
lina. n. non
realme cen
tus et na
re. locatio
diligent. doc
dicit. p. tom
poculum.
Educi.

G. G. impugnat
succed ad ipo
bile 4.

H. H. l. passio

I. I. exilio.

J. J. diffin. for
nali. p. b. for
nadrupl.

N

Obiect 4.

Notandum est
de p̄tingebit
nō c̄ eiudex
rōnis foia
specifice cum
noſta.

Eccē qd q̄is
p̄ theoꝝ need
sarioꝝ vñ in
ſili applicat.

Vide. 33. d. 3.
et vñ ibi no
taui.

Difficultas.

Id ē subſu
biater laſ paſ
tione c̄ ad
diuerſos ho
nors punc.

Creatura cre
mones pal
lina. n. non
realme cen
tus et na
re. locatio
diligent. doc
dicit. p. tom
poculum.
Educi.

Impugnat
succed ad ipo
bile 4.

H. H. l. passio

I. I. exilio.

J. J. diffin. for
nali. p. b. for
nadrupl.

K. K. obiectio.

L. L. poterit.

M. M. Soluuo.

N. N. cōcluſio.

O. O. Regula ſcrit

P. P. ca. 1. x. 12. vi.

Q. Q. 2. x. 12. dif. 4.

R. R. t. albi ſep.

S. S. l. qra. rō.

T. T. 4. conclusio

U. U. Obiectur 4.

V. V. Gran. M.

W. W. 2. primaz ſic.

X. X. 2. 3. 4. 5.

Y. Y. 2. 3. 4. 5.

Z. Z. 2. 3. 4. 5.

A. A. 2. 3. 4. 5.

B. B. 2. 3. 4. 5.

C. C. 2. 3. 4. 5.

D. D. 2. 3. 4. 5.

E. E. 2. 3. 4. 5.

F. F. 2. 3. 4. 5.

G. G. 2. 3. 4. 5.

H. H. 2. 3. 4. 5.

I. I. 2. 3. 4. 5.

J. J. 2. 3. 4. 5.

K. K. 2. 3. 4. 5.

L. L. 2. 3. 4. 5.

M. M. 2. 3. 4. 5.

N. N. 2. 3. 4. 5.

O. O. 2. 3. 4. 5.

P. P. 2. 3. 4. 5.

Q. Q. 2. 3. 4. 5.

R. R. 2. 3. 4. 5.

S. S. 2. 3. 4. 5.

T. T. 2. 3. 4. 5.

U. U. 2. 3. 4. 5.

V. V. 2. 3. 4. 5.

W. W. 2. 3. 4. 5.

X. X. 2. 3. 4. 5.

Y. Y. 2. 3. 4. 5.

Z. Z. 2. 3. 4. 5.

A. A. 2. 3. 4. 5.

B. B. 2. 3. 4. 5.

C. C. 2. 3. 4. 5.

D. D. 2. 3. 4. 5.

E. E. 2. 3. 4. 5.

F. F. 2. 3. 4. 5.

G. G. 2. 3. 4. 5.

H. H. 2. 3. 4. 5.

I. I. 2. 3. 4. 5.

J. J. 2. 3. 4. 5.

K. K. 2. 3. 4. 5.

L. L. 2. 3. 4. 5.

M. M. 2. 3. 4. 5.

N. N. 2. 3. 4. 5.

O. O. 2. 3. 4. 5.

P. P. 2. 3. 4. 5.

Q. Q. 2. 3. 4. 5.

R. R. 2. 3. 4. 5.

S. S. 2. 3. 4. 5.

T. T. 2. 3. 4. 5.

U. U. 2. 3. 4. 5.

V. V. 2. 3. 4. 5.

W. W. 2. 3. 4. 5.

X. X. 2. 3. 4. 5.

Y. Y. 2. 3. 4. 5.

Z. Z. 2. 3. 4. 5.

A. A. 2. 3. 4. 5.

B. B. 2. 3. 4. 5.

C. C. 2. 3. 4. 5.

D. D. 2. 3. 4. 5.

E. E. 2. 3. 4. 5.

F. F. 2. 3. 4. 5.

G. G. 2. 3. 4. 5.

H. H. 2. 3. 4. 5.

I. I. 2. 3. 4. 5.

J. J. 2. 3. 4. 5.

K. K. 2. 3. 4. 5.

L. L. 2. 3. 4. 5.

M. M. 2. 3. 4. 5.

N. N. 2. 3. 4. 5.

O. O. 2. 3. 4. 5.

P. P. 2. 3. 4. 5.

Q. Q. 2. 3. 4. 5.

R. R. 2. 3. 4. 5.

S. S. 2. 3. 4. 5.

T. T. 2. 3. 4. 5.

U. U. 2. 3. 4. 5.

V. V. 2. 3. 4. 5.

W. W. 2. 3. 4. 5.

X. X. 2. 3. 4. 5.

Y. Y. 2. 3. 4. 5.

Z. Z. 2. 3. 4. 5.

A. A. 2. 3. 4. 5.

B. B. 2. 3. 4. 5.

C. C. 2. 3. 4. 5.

D. D. 2. 3. 4. 5.

E. E. 2. 3. 4. 5.

F. F. 2. 3. 4. 5.

G. G. 2. 3. 4. 5.

H. H. 2. 3. 4. 5.

I. I. 2. 3. 4. 5.

J. J. 2. 3. 4. 5.

K. K. 2. 3. 4. 5.

L. L. 2. 3. 4. 5.

M. M. 2. 3. 4. 5.

N. N. 2. 3. 4. 5.

O. O. 2. 3. 4. 5.

P. P. 2. 3. 4. 5.

Q. Q. 2. 3. 4. 5.

R. R. 2. 3. 4. 5.

S. S. 2. 3. 4. 5.

T. T. 2. 3. 4. 5.

U. U. 2. 3. 4. 5.

V. V. 2. 3. 4. 5.

W. W. 2. 3. 4. 5.

X. X. 2. 3. 4. 5.

Y. Y. 2. 3. 4. 5.

Z. Z. 2. 3. 4. 5.

A. A. 2. 3. 4. 5.

B. B. 2. 3. 4. 5.

C. C. 2. 3. 4. 5.

D. D. 2. 3. 4. 5.

E. E. 2. 3. 4. 5.

F. F. 2. 3. 4. 5.

G. G. 2. 3. 4. 5.

H. H. 2. 3. 4. 5.

I. I. 2. 3. 4. 5.

J. J. 2. 3. 4. 5.

K. K. 2. 3. 4. 5.

L. L. 2. 3. 4. 5.

M. M. 2. 3. 4. 5.

N. N. 2. 3. 4. 5.

O. O. 2. 3. 4. 5.

P. P. 2. 3. 4. 5.

Q. Q. 2. 3. 4. 5.

R. R. 2. 3. 4. 5.

S. S. 2. 3. 4. 5.

T. T. 2. 3. 4. 5.

U. U. 2. 3. 4. 5.

V. V. 2. 3. 4. 5.

W. W. 2. 3. 4. 5.

X. X. 2. 3. 4. 5.

Y. Y. 2. 3. 4. 5.

Z. Z. 2. 3. 4. 5.

A. A. 2. 3. 4. 5.

B. B. 2. 3. 4. 5.

C. C. 2. 3. 4. 5.

D. D. 2. 3. 4. 5.

E. E. 2. 3. 4. 5.

F. F. 2. 3. 4. 5.

G. G. 2. 3. 4. 5.

H. H. 2. 3. 4. 5.

I. I. 2. 3. 4. 5.

J. J. 2. 3. 4. 5.

K. K. 2. 3. 4. 5.

L. L. 2. 3. 4. 5.

M. M. 2. 3. 4. 5.

N. N. 2. 3. 4. 5.

O. O. 2. 3. 4. 5.

P. P. 2. 3. 4. 5.

Q. Q. 2. 3. 4. 5.

R. R. 2. 3. 4. 5.

S. S. 2. 3. 4. 5.

T. T. 2. 3. 4. 5.

U. U. 2. 3. 4. 5.

V. V. 2. 3. 4. 5.

W. W. 2. 3. 4. 5.

X. X. 2. 3. 4. 5.

Y. Y. 2. 3. 4. 5.

Z. Z. 2. 3. 4. 5.

A. A. 2. 3. 4. 5.

B. B. 2. 3. 4. 5.

C. C. 2. 3. 4. 5.

D. D. 2. 3. 4. 5.

E. E. 2. 3. 4. 5.

F. F. 2. 3. 4. 5.

G. G. 2. 3. 4. 5.

H. H. 2. 3. 4. 5.

I. I. 2. 3. 4. 5.

J. J. 2. 3. 4. 5.

K. K. 2. 3. 4. 5.

L. L. 2. 3. 4. 5.

M. M. 2. 3. 4. 5.

N. N. 2. 3. 4. 5.

O. O. 2. 3. 4. 5.

P. P. 2. 3. 4. 5.

Q. Q. 2. 3. 4. 5.

R. R. 2. 3. 4. 5.

S. S. 2. 3. 4. 5.

T. T. 2. 3. 4. 5.

U. U. 2. 3. 4. 5.

V. V. 2. 3. 4. 5.

W. W. 2. 3. 4. 5.

X. X. 2. 3. 4. 5.

Y. Y. 2. 3. 4. 5.

Z. Z. 2. 3. 4. 5.

A. A. 2. 3. 4. 5.

B. B. 2. 3. 4. 5.

Liber

Secundus

Q. I.

I Cum ipsa creatio non sit deus sequitur quod sit creatura: ergo quod est vel est creator vel creature: si creature, vel creat seipso: vel creatione alia, non seipso: sed hoc nec alia: ga tunc esset, pcessus in istiusmodi et. **C**ontra secundum sic. Et formalis non differt a suo effectu. Sed creatio est causa formalis creature, quod et. **C**ontra 3° sic. Quicunque aliquis sic se habet quod aliquid conuenit vni reali, quod non alterius ista non sunt idem realiter. Sed creatio realis est ad aliud; creature vero ad se. ergo. **C**ontra 4°. Distinctio greditatua et essentialis sunt una distinctione: sed quidditativa est hic, ergo essentialis. **C**ontra primi sunt tria: Dionysius de diuino, creatio non creat: sicut delectatio non delectatur. et est ibi stat in scd: quod autem ab solutu est ad se: video alio creat: creatio tamquam seipso est ad aliud. **A**d secundum dico, quod in sensu coponis creatio oicitur in quid de creatura: sed in sensu divisionis: ut de humanitate: et huius non est sic. **C**ontra 3° dico, quod locus distinctionis non in modificatione: quod declaro sic: et accipio copio et materia et forma sunt ergo idem cōposita: materia et forma: aliqd tamquam prius mae cōposita: quod non conuenit forme cōposita: quod non perficit cōpositam: forma vero non. Similiter proprietas individualis et non sunt idem in 3°: et triplex idem individualis distinguunt numerale: non aut ipsa nam: et hoc est: quod extrema distinctionis non applicant maiores illis extremis. Ita enim distinctio applicatur illis extremis que morales vel materia consequuntur. **C**ontra 4° cum dicit distinguit quidditativa, dico quod est bene invenire quidditativam distinctionem sine essentiali: et non econueri.

Sed tunc est diffisi. si primi pñm complexum tunc modificari. **V**ic dicit quod sic: quod est propulsio velis: et expediet se ad ipsa in gibus saluant sui termini. **C**ontra quod eadem ratione tunc in uno et in alio. Utterius dicit quod iste non est distinctionis sortes est albus: non: et est album: sed ambe sunt affirmatae. **C**onstant ergo ad hoc est sciendum quod apud logicos oppositio est cōplexa quo modo loquitur. **A**rt. primo peribemenias: et primi cōsideratione metaphysici oppositio est in terminis incomplexis: de qua loquitur. **P**ropter hanc etiam in oppositione putativa et relativa: isto modo albus: non albus sunt distinctiones: igitur primi metaphysici: sicut albus: non albus formaliter sunt opposita: ipsa albus: non albus formaliter sunt distinctiones: ostendit autem logica quod est propositio copulativa hypothetica: et ista constat ex duabus categoriis: terminus autem incomplexus predicatur in qualibet categoria: metaphysice autem tenet de quolibet albo: non albo albedo: et non albedo incomplexo. Non est ergo verum de quolibet albus: non albus cum modo primi metaphysicorum: unde tollitur primi principii complexum per modum additum. Arguit enim sic: de quolibet termino affirmatio vel negatio vera: hoc est ens: quod qualcumque est de eo affirmatio vel negatio vera. **D**oc autem non est verum cum modo. **S**ed vnde est hoc: des mihi ratione quare non tunc in talibus. **C**ontra primi principii tenet sic locus a contradictionis in his immediatis: sicut et igitur sunt tria immediata: vnde bene sequitur est sicut: non est igitur. si addas quidditativum vel valorem: punctione enim quidditatis abstrahit ab enimi eo quod non sibi inest quidditatem: et ita ab omni oppositione et contradictione: et sufficit ad iterum modum regulam vel ponere instantia in uno. Ponendo exempli pluri in divinis: tres posse habere vnde eternitate: aliquid tri eternali conuenit vni: quod non conuenit alterius: et quare conuenit prius eternali: quod in distinctione non applicatur eternitas: sed ad extrema que concomitant eternitas. Similiter quod dico creature est realis ad se: creatio ad aliud: quod non ratione realitatis: sed ratione extremitatis: que concomitant realitas. Similiter paternitas distinguunt personaliter: resolutio non distinguunt personaliter: similiter naturae divine et humanae conuenit.

Logicitate primi principii notandum: vide hic. **O**p. logica et metaphysica discuntur.

Album: non albus
Est. q. 1. p.
2. q. 2. n. 3. b.
3. p. 4. 5. 6. 7. 8.
8. 9. 10. 11. 12.
13. 14. 15. 16. 17.
18. 19. 20. 21. 22.
23. 24. 25. 26. 27.
28. 29. 30. 31. 32.
33. 34. 35. 36. 37.
38. 39. 40. 41. 42.
43. 44. 45. 46. 47.
48. 49. 50. 51. 52.
53. 54. 55. 56. 57.
58. 59. 60. 61. 62.
63. 64. 65. 66. 67.
68. 69. 70. 71. 72.
73. 74. 75. 76. 77.
78. 79. 80. 81. 82.
83. 84. 85. 86. 87.
88. 89. 90. 91. 92.
93. 94. 95. 96. 97.
98. 99. 100. 101. 102.
103. 104. 105. 106. 107.
108. 109. 110. 111. 112.
113. 114. 115. 116. 117.
118. 119. 120. 121. 122.
123. 124. 125. 126. 127.
128. 129. 130. 131. 132.
133. 134. 135. 136. 137.
138. 139. 140. 141. 142.
143. 144. 145. 146. 147.
148. 149. 150. 151. 152.
153. 154. 155. 156. 157.
158. 159. 160. 161. 162.
163. 164. 165. 166. 167.
168. 169. 170. 171. 172.
173. 174. 175. 176. 177.
178. 179. 180. 181. 182.
183. 184. 185. 186. 187.
188. 189. 190. 191. 192.
193. 194. 195. 196. 197.
198. 199. 200. 201. 202.
203. 204. 205. 206. 207.
208. 209. 210. 211. 212.
213. 214. 215. 216. 217.
218. 219. 220. 221. 222.
223. 224. 225. 226. 227.
228. 229. 230. 231. 232.
233. 234. 235. 236. 237.
238. 239. 240. 241. 242.
243. 244. 245. 246. 247.
248. 249. 250. 251. 252.
253. 254. 255. 256. 257.
258. 259. 260. 261. 262.
263. 264. 265. 266. 267.
268. 269. 270. 271. 272.
273. 274. 275. 276. 277.
278. 279. 280. 281. 282.
283. 284. 285. 286. 287.
288. 289. 290. 291. 292.
293. 294. 295. 296. 297.
298. 299. 300. 301. 302.
303. 304. 305. 306. 307.
308. 309. 310. 311. 312.
313. 314. 315. 316. 317.
318. 319. 320. 321. 322.
323. 324. 325. 326. 327.
328. 329. 330. 331. 332.
333. 334. 335. 336. 337.
338. 339. 340. 341. 342.
343. 344. 345. 346. 347.
348. 349. 350. 351. 352.
353. 354. 355. 356. 357.
358. 359. 360. 361. 362.
363. 364. 365. 366. 367.
368. 369. 370. 371. 372.
373. 374. 375. 376. 377.
378. 379. 380. 381. 382.
383. 384. 385. 386. 387.
388. 389. 390. 391. 392.
393. 394. 395. 396. 397.
398. 399. 400. 401. 402.
403. 404. 405. 406. 407.
408. 409. 410. 411. 412.
413. 414. 415. 416. 417.
418. 419. 420. 421. 422.
423. 424. 425. 426. 427.
428. 429. 430. 431. 432.
433. 434. 435. 436. 437.
438. 439. 440. 441. 442.
443. 444. 445. 446. 447.
448. 449. 450. 451. 452.
453. 454. 455. 456. 457.
458. 459. 460. 461. 462.
463. 464. 465. 466. 467.
468. 469. 470. 471. 472.
473. 474. 475. 476. 477.
478. 479. 480. 481. 482.
483. 484. 485. 486. 487.
488. 489. 490. 491. 492.
493. 494. 495. 496. 497.
498. 499. 500. 501. 502.
503. 504. 505. 506. 507.
508. 509. 510. 511. 512.
513. 514. 515. 516. 517.
518. 519. 520. 521. 522.
523. 524. 525. 526. 527.
528. 529. 530. 531. 532.
533. 534. 535. 536. 537.
538. 539. 540. 541. 542.
543. 544. 545. 546. 547.
548. 549. 550. 551. 552.
553. 554. 555. 556. 557.
558. 559. 560. 561. 562.
563. 564. 565. 566. 567.
568. 569. 570. 571. 572.
573. 574. 575. 576. 577.
578. 579. 580. 581. 582.
583. 584. 585. 586. 587.
588. 589. 590. 591. 592.
593. 594. 595. 596. 597.
598. 599. 600. 601. 602.
603. 604. 605. 606. 607.
608. 609. 610. 611. 612.
613. 614. 615. 616. 617.
618. 619. 620. 621. 622.
623. 624. 625. 626. 627.
628. 629. 630. 631. 632.
633. 634. 635. 636. 637.
638. 639. 640. 641. 642.
643. 644. 645. 646. 647.
648. 649. 650. 651. 652.
653. 654. 655. 656. 657.
658. 659. 660. 661. 662.
663. 664. 665. 666. 667.
668. 669. 670. 671. 672.
673. 674. 675. 676. 677.
678. 679. 680. 681. 682.
683. 684. 685. 686. 687.
688. 689. 690. 691. 692.
693. 694. 695. 696. 697.
698. 699. 700. 701. 702.
703. 704. 705. 706. 707.
708. 709. 710. 711. 712.
713. 714. 715. 716. 717.
718. 719. 720. 721. 722.
723. 724. 725. 726. 727.
728. 729. 730. 731. 732.
733. 734. 735. 736. 737.
738. 739. 740. 741. 742.
743. 744. 745. 746. 747.
748. 749. 750. 751. 752.
753. 754. 755. 756. 757.
758. 759. 760. 761. 762.
763. 764. 765. 766. 767.
768. 769. 770. 771. 772.
773. 774. 775. 776. 777.
778. 779. 780. 781. 782.
783. 784. 785. 786. 787.
788. 789. 790. 791. 792.
793. 794. 795. 796. 797.
798. 799. 800. 801. 802.
803. 804. 805. 806. 807.
808. 809. 810. 811. 812.
813. 814. 815. 816. 817.
818. 819. 820. 821. 822.
823. 824. 825. 826. 827.
828. 829. 830. 831. 832.
833. 834. 835. 836. 837.
838. 839. 840. 841. 842.
843. 844. 845. 846. 847.
848. 849. 850. 851. 852.
853. 854. 855. 856. 857.
858. 859. 860. 861. 862.
863. 864. 865. 866. 867.
868. 869. 870. 871. 872.
873. 874. 875. 876. 877.
878. 879. 880. 881. 882.
883. 884. 885. 886. 887.
888. 889. 890. 891. 892.
893. 894. 895. 896. 897.
898. 899. 900. 901. 902.
903. 904. 905. 906. 907.
908. 909. 910. 911. 912.
913. 914. 915. 916. 917.
918. 919. 920. 921. 922.
923. 924. 925. 926. 927.
928. 929. 930. 931. 932.
933. 934. 935. 936. 937.
938. 939. 940. 941. 942.
943. 944. 945. 946. 947.
948. 949. 950. 951. 952.
953. 954. 955. 956. 957.
958. 959. 960. 961. 962.
963. 964. 965. 966. 967.
968. 969. 970. 971. 972.
973. 974. 975. 976. 977.
978. 979. 980. 981. 982.
983. 984. 985. 986. 987.
988. 989. 990. 991. 992.
993. 994. 995. 996. 997.
998. 999. 999. 999. 999.

esse idem supposita: et tunc aliquid conuenit naturae humanae

supposita: quod non conuenit naturae divinae: sicut substantia

in vbo et in alieno supposito. **C**ontra dictum est: si illud

propter quod vni et cetera tenet cu modificationem. Dico

quod non videtur creditur est quod quelibet persona est idem persona:

relata sunt idem divine essentiae nec tamquam predicant iter

se et de se. Similiter accipio hoc enim: et huc hoc et risibilis

homo est idem risibilis in scd mo: et hic hoc similiter: et tunc

non sunt idem inter se in scd mo. Similiter natura genitrix est

idem in spēbus in pmo: dia vo filii: et tunc iter se non

dicuntur in pmo. Similiter de differentiis adiunctorum. **C**ontra

3° dicitur est sylloge exppositio: si tunc cu modificationem. Dico

quod per modificationem dirimitur quod sic p. h. b. est quod

ditatutum aial. h. b. est greditatutum ronalis. g. hoc ronale

greditatutum est aial. non sequitur. **C**ontra 4° sic hoc celum est mo-

bile in scd mo: hoc celum est volubile in scd mo: et tunc

volubile est mobile in pmo. Itē h. b. in sensu coponis

est ringenter coloratus. h. b. est ringenter alb. et tunc non

sequitur. g. doc albus in sensu coponis est ringenter coloratu-

rum. **C**ontra 4° dicitur de syllabali et sumptu: si tenet modificationem. Dico quod quod p. sic est immediate subiecta. o. corpus astatu est immediate corpus: et tunc non sequitur. o. ois hoc per se est corp. ois hoc per se est subiecto sequitur. **C**ontra 3° sic in omni demonstracione pp. qd nūc tunc mo quo premissa: ga-

maior extrema sit medio facit ppōne p. se nota. **U**nā Ari. ostendit quod syllas cu reduplicacione non tunc. Itē etiā do-

cet quod ex partis ringenter sequitur necū: et ita non est idem

in pme tunc dubium: nūc alter sicut mixtiones. **C**ontra

hic remanet vnu dubium de distinctione quā ponit pdi-

cator de rone quā accepit pro rone facta ab aliis: et illa di-

misit et acceptit rone p. distinctione vel pro rone distinctione:

et declaratio de passione et actione et de motu. **C**ontra 4° in re

relone et fundamento: oīdo p. p. relo non sit idem funda-

mento formaliter: ipole est quod illud qd f. sua rone for-

malem essentialiter est ad aliud: et sit ad se. **S**ed relo f. sua

rone formale totaliter est ad aliud. Diffido autem qua dis-

finitus accidens per subiectum non est intrinsecus: sed per illa que

sunt extrinsecus. **C**ontra 4° oīdo quod non est extrinsecus: ee ad

aliud est subiectum: et ita non sequitur ei extrinsecus. **C**ontra

ostendo quod h. itē tenet illa diffusa extrinsecus vel est terminus ad

terminum: vel est terminus: vel vnuqz: si det p. h. itē.

si vnuqz sit h. itē. **C**ontra 4° h. itē non est ad aliud ex:

sed est infra dīna. Si g. p. oīdo aliqd extrinsecus de

divina essentia: cōcedis p. possum. Ideo aliq. xcedit quod non

sunt perturbabiles: et aliqd idem. **S**ed ex h. sequitur p. possum: qd

identitas perturbabilis: et identitas non cōvertibilis sunt h. cor-

toria: a divina autem cōtentia negat identitas cōvertibilis.

Contra h. non est resolutio: g. h. itē cōfessio est ad idem

quod non perturbabilis: non perturbabilis aut est negatio: ideo opz re-

solutio in affirmatione. **C**oncludo autem nūc ista p. dīc:

quod p. de formalitatibus intelligit plausibilitatem in identitate rea-

li. Et h. non tunc. **C**ontra quod rō divina essentia est ad se.

Personae autem divinae referunt ad se positivam. Rō autem

extrinsecus est positivus: g. rō in dīnis quod est positivus.

Rō etiā ad aliud est positivus: g. dīne rōnes positivus: yna

extrinsecus: et alia extrinsecus. Itē certum est quod positivus et p. pos-

titivus mir. Quenamq; p. positivus et positivus: g. p. positivus plus

distat a subiecto. Itē iste dat de p. refonis ad se et ad aliud:

quod vna diffusione eius extrinsecus: et aliam extrinsecus: eodem

mō opz qd h. b. et aliqd duas diffusiones: vna ad se: et aliqd ad aliud.

Contra 4° arguit vnuqz aliqd distinguunt positivus illa di-

stinguunt realis: sed ibi est distinctione extrinsecus: p. te: g. distinc-

tiō realis: qd est falsus. **O**nido vnuqz p. interpretatiō est distinctione concessa: tē.

Distinctio

Secundus

A Distinctio. I. Questio.

Creatione in rerum tc.

Expositio 4.
B. Lectoris
actu. Tractionem
a actionem
mutacionem
mutacione
mutacione et
mutacione.

B. 1. c. phys.

Obiectum 4.

Influeret en
suecione et
allucendo.

Sed 4. c. phys.

Lectoris qd.

Bin. parih
fo.

Salmo.

Quae Sto.
Bibl. p. 1.
2. v. 1. m. 1.

Soliloquy.
Dubium.
B. L. creatio
nunquam
est. non. et
ut de muta
tione.

B. L. in
decreto.
B. L. in
decreto.
B. L. in
decreto.

Colloq. 4.

Ircia distonē p̄s buius libri. Quero 4. q̄ones p̄ ordinē. Prīa est. Utrus creatio sit mutatio. Et arguit φ sic. q̄ mutari est aliter se h̄e nūc q̄ p̄s; sed creatio que nūc est p̄s nō fuit. ḡ tc. Sed 3. in oī mutatioē p̄existit subz; sed in creatione non p̄existit subm. ḡ tc.

Dic introdūcunt 4. p̄nes. Prīa est φ crea
tio nō est actio p̄p̄ loque
do ga actio est respectus extrinsecus aduenies. Creatio
autē nō est respectus extrinsecus aduenies. Posito enī
creatore et creature nēcio sequit creatio. 2. 3. est φ
nō est passio; ga passio est accidēs limitati; ga genus p̄
dicamentale. Sed creatio est trāscēdēs; ga oī ḡia an
teit. ergo tc. 3. 3. φ nō est motus; ga creatio sit in in
stanti. motus aut̄ nō sit in instanti; ga motus est acq̄satio
p̄is post p̄t. ḡ tc. 4. 3. φ nō est mutatio; ga ybi est
iūvenie mutationē; ibi est iūvenie ordinē durationis;
qui est iter ipsi et instas. in mutatione enī in vītūm ista
ti subz est sub formalī termino ad quē; et in p̄oz tpe est
in termino a quo. Sed 3. p̄mā 3. nē instat sic; ga illa
influentia q̄ deus creat vī esse actio; ga deus p̄ez creat
tagi. 2. 3. 2. ga creatio de in actū et passiu. ḡ
videt φ sit actio et passio. Lōtra 3. ga deus saltē
succesiu producit successua; sic p̄s de motu celi. Saltē
grās p̄t creare in tpe. Lōtra 4. ga q̄ deus aliter
se h̄e nūc q̄ p̄s. Ad p̄mā instatū dī p̄cedendo φ
influere p̄p̄ est agere; sed illa influentia possit accipi
pro ip̄imere q̄i aligd imputat alīciū; et nō est p̄du
ctio. Alius est enī respectus trāscēdētis ad trāscēdētē;
et illa impressio est actio. Respectus aut̄ p̄ducētis non
est actio. vī q̄i imputat grās; vere agit; sed prius eam
p̄ducit q̄i imputat. Ad aliud dico φ accipit nomē
actionis et passionis nō p̄p̄; sed large. Ad aliud di
co φ p̄ductio dās formā est creatio; quā sequit s̄fluxo.
Ad 4. xedo φ mutatio est q̄i gra dat; et p̄s fuit
policta. Pono 3. nē affirmativa; φ creatio est p̄du
ctio; ga effectiva nō est nisi p̄ductio ad ex. Sed hic
sunt alīque difficult. p̄ma est; ga impole est tūre de co
tradiccio in 3. dictoriū nulla facta mutatione. Sed
creature trāstis de 3. dictorio in 3. dictoriū q̄i p̄du. ḡ tc.

Rnī trāstis dicit φ subm existat sub vītoq̄ extre
mo. Sed creature p̄s non existit sub non esse ḡalitū; nī
mō coēdi p̄t. 2. 3. dif. q̄i alīq̄ fundāmentū h̄z p̄ua
none alīciū; postea trāstis esse illius; ibi videt esse
mutatione. Sed essentia creature fuit aligd ab eterno; et
postea trāfuit ad esse q̄d nō habebat. ḡ tc. Dico φ
essentia rei creabilis nō existit sub p̄uartione alīq̄ anīq̄
creet; ga terminus exīstebat aliquo mō. Sed nūq̄a
creat̄ sequit actio. Dico φ in creatione subsistētū
nūq̄ sequit actio. vnde q̄i p̄duxit mām nibil p̄salum
fuit ibi; sed q̄i p̄duxit rē inherentētū sequit p̄ductio
nē actio; et cōdē mō dōz est de mutatione tc. Qd. II.

Ecundo querit. Ut rū de p̄s sit ali
qd de nouo p̄ducere sine mu
tatione. videt φ nō; ga Aug. in p̄ lib. de tri.
dicit φ deū facē mutabilitia sine mutatione
sui intelligere plene difficile est. Lōtra.
4. de trītate dicit φ oportet deūm intelligere muta
tione facere sine sui mutatione.

Dic p̄no 4. p̄nes. Prīa est ista; φ impole est
transire de 3. dictorio in 3. dictoriū sine
mutatione facta in aliquo extremo. Eīdē enī in quaū

B. I.

Qd. I. II. 7. III.

138

I. idē nō p̄nt applicari extrema 3. dictio. Si ergo p̄s
conveniebat fieri vīnū extreū 3. dictio; et modo alīd
ibi necio est aliqua alīetas. 2. 3. est φ impole est φ
aliquid trāfear de 3. dictorio in 3. dictoriū nīi mutat in
se; ga alīr se h̄z nūc q̄ p̄s; et p̄s mutat. 3. 3. est φ
per mutatione facta in altero extremo; nō p̄t aligd
mutari de 3. dictorio in 3. dictoriū; ga ipole est φ sit esse
enī formalis in aliquo q̄i sit ista forma; sed mutari est
effectus mutationis. si q̄ alīr se h̄z nūc q̄ p̄s; nēcio est
in eo mutatio. 4. 3. est φ alīq̄ p̄t attribui alīciū
nūc q̄d nō p̄s sine sui mutatione; sic deus mō crea
tus nō sine sui mutatione. ḡ tc. Lōtra istas 3. nē instat.
Et p̄ 3. p̄mā; ga ostensū est in p̄ libro; φ deus p̄t aligd
yelle q̄d nō voluit; yult enī futura p̄figeret; et nō
mutat. ḡ tc. Lōtra 2. deus trāstis de 3. dictorio in 3.
dictoriū q̄i aligd creat; et nō in se nō mutat. ḡ tc. Lō
tra 3. sol trāstis de nō esse vīlū ad esse vīlū; et ita p̄
mutatione que est in me trāstis. ḡ tc. Lōtra 4. quia
videt esse h̄la alīys duab. Ad p̄mā vīco; φ nō sit mu
tatio ex p̄te deī; sed ex p̄te obiecti in esse volito sine muta
tione deī. Ad aliud dico φ deus nō trāstis de. ḡ tc. Si
enī creare esset formalis in deo; postea nō creare me
cessario mutaret tūc; sed nō est ita; ideo in se nō trāstis.
Ad 3. dicit aliud φ videns p̄ducit rē in esse vīo et
rōnabilit. Dico φ iste trāstis nō est formalis in fo
le denotatione trāfica; sed denotatione extrinseca a vī
sione mea dī trāstis. Ad 4. alīd est dici deo ex
tremū 3. dī. zaliō est ee in deo. vī nouū nō est in deo;
sed de nouo extrinsece deno. 3. qd de ar. in op.
Dico φ dif. ex B. p̄ueniebat p̄bīs; ga dicebat oē agens
forū referri ad passiu; sed nō op̄s dicē deuz referri; alīq̄
relone reali et formalis ad creature. 2. 3. dif. salte deus
exīt de oīcō ad opationē. Dico φ si actio exīt in eo for
malis tūc mutaret; nūc aut̄ dī de oīcō denotatione extrin
seca illa illa opatio nō est in deo formalis. 3. 3. dif. est;
si agens aliud qdūcū mutat q̄i agit. Dico φ sic omne
aliud a deo q̄i ic̄pit agere; tūc nēcio mutat; et itellī q̄i
agēs p̄bīcū repatit; nō itellīgēdō φ illud agēs p̄bīcū
recipiat forma absoluta; sed respectū actionē regrit;
que causat a termino et fundāmetō. 4. 3. dif. si ex
dīcī sequit actionē esse in agēte. Dico φ hoc vident
p̄bi intendere; ga alīr nō sequeret argēt eop̄ de epītū ab
oīcō in opationē nīi ponēt actio in agēte; alīr enī nō
posset excludi mutationē esse in deo. ḡ tc. Qd. III.

Gerillū 3. Usūm creatio actua et
passiu differant realiter. Et videt φ sic; ga in diuinis gnare; et gnari
differunt realiter. Lōtra nullā relatio ad
creature est res ex parte dei. ergo videtur
qeadem est res que dicit creatio actio et passio.

Hic p̄no 4. p̄nes. Prīa est φ creare in deo
nō est aliquid absolutū; ga oē tale in
deo est eternū et neūcū. Sed creare nō est eternū nec
neūcū. ḡ tc. 2. 3. est φ creare nō est in deo realiter;
ga tūc destrūctio creare; destrueret de. 3. 3. φ cre
are nō est in deo aliquid respectū; ga tūc referret de;
relone reali ad creature; quod est falsū. 4. 3. est φ
creare nō est in deo formalis; ga q̄egd in deo est vel est
absolutū vel respectū; sed ostensū est φ non absolu
tū nec respectū rei vel rōnī; ḡ non p̄t esse in deo.
Sed corā istas 3. nē instat 4. Prīmo 3. p̄mā sic.
deus per illud dī creare; q̄d terminus depeñet ipsius
creature. Sed B. est p̄t etius absolutū. ḡ tc. Lōtra sedaz
deus est realiter creator; ergo creare est in ipso realiter.
Lōtra tertia; ga nō p̄t intelligi nisi ad aliud. Lōtra
quarta; ga sic gnare est in deo; ita in deo vī ee formalis
z. Franc. AD. S z

E singulare do
cria dī trāfis
iūcō 3. dictoriū

Obiectum 4.

Lanc. hic. are
Geo. diffinc.
pītū. q. z.

D. q̄druplex
z. dī destrū
tūbus destrū
ctionis; copio
se ad h.

G. Lōsidera in
stantiam.

E. L. acquirit,

Z. L. in co.

P. Rōmū art.
Lōclusio 4.
2. 1. p̄atio:
qua q̄d inest
decrebūlūtis
est te.
Vīc realiter
creare est q̄d
absolutū vel
respectū in
deo.

Liber

I Deniq' extri
se a creator &
creare dicit
de: sic dicit.
Sed articu.
Dubium.
Lectio 4.

Creatio acti-
na & passiva
qualiter differit.
B. quadruplic.

No creare
creari est esse
eius formalis
creationis.

K.

Act. 1. b. 1.
Geo. et alios.

Item 5.

Proclamatio 2.
Creatio qd?
Ella origina-
lia non habet nec
est instantanea
per tempus.
Locutio 4.
Et. l. de creatio.
Et. l. ad termi-
ni eiusmodi res.
Est ex nra rei
& per accidens
in formalitate
non reali disti-
guunt creatio
& ceteratio.

M.

Objection 3.

Log. 5 qd p
formalit: quae
pro motore:
& quot ipso-
tant creatio &
ceteratio. vid.
Geo. 1. dis. 2.
e. 12. q. qib.

creare. Ad pmi: non sequit qd si per absolutum terminum
nat creatione: qd creatio sit in eo formalit. Ad aliud
qd ex relone reali alterius de: dicit creare denotationem
extrinseca. Ad 3. dico qd dicit ad aliud per rela-
tione qua terminat. Et per idem ad 4. dicit.

Quid est ergo illa creatio actitia. Quo ad hoc decla-
randum iducunt 4. pnes. Prima est qd
creatio actitia non opponit passiu: qd ipole est op: ori-
gines esse in aliquo codicis tunc sequeret qd idem produc-
ret se. 2. qd non differit reali: qd creare & creari non
inveniunt nisi ibi est una simplex creatio. 3. qd non
diffinit foral: qd creare & creari sive eiusdem sive eius-
dem termini. 4. qd dicit sive ratione: qd ita sicut dicitur sive
la rem actiue & passiu: Sed hic sunt aliquid diffisi. qd
ga effectus formalis est in deo ipsis creationis: qd de
formalit creat. Dico qd creare non est effectus for-
malis creationis sed ipsum creari. vii deus denota extre-
mum creas: qd creatura formaliter creat. 2. qd ga vi qd
in divinis sic dicere qd gnare & gnari sunt idem sic crea-
re & creari. Dico qd si apparet qd pri repugnat re-
fieri ad filium: tunc codic diceret gnare quo filius gnari:
nisi autem realiter potest ad filium referri. 3. qd est qd idem
diceret qd sol producit qd una productione producitur eadem
res producitur qd unius respectu. Dico qd non habemus ne-
cessitate qd sol referat qd formaliter & realiter ad creaturam.
4. qd extrema distinctionis: qd deo repugnat crea-
re & non creare. Dico qd utrumq; repugnat deo formaliter: sive
extremo potest denotari ab eo: & dico qd ab eadem de no-
minat: sed tunc in illa re dicit deus creas & creatura crea-
ti, ergo tc. Et ideo creare non est in deo formaliter: qd etiam
denotaret ab eo intrinseca tc.

Bistin. **Qd. III. 7. V.**
ipsa. Sed hic sunt aliquid diffisi. pria est ista: qd Aug.
sup Hen. videt dicit qd totius sui in aliis penit? idem:
ga sicut aer non est lucidus: sive fit lucidus ita in creatura.
g tc. Dico qd si acceptip creatio p depedentia p res
creat a deo. In non dicit creari illo nomine nisi pro p instati.
2. qd diffisi est qd quidam doc. dicit qd creatura semper inno-
tuat. Dico qd in agentibus pducimur pductione successiva
semper est ibi nouatio. Sed in agente cuius pductio
est permanens non est nouatio. Exem. Hanc forma cau-
sant omnia causalitate sibi pp: nce in est ibi nouatio:
ga permanenter causans. 3. qd est qd sicut hoc non vult
valere distinctio vulgaris: qd successiva dum sunt sunt:
permanentia dum sunt non sunt. Dico qd verus est qui
permanens pducitur pductione successiva. Sed de anni-
hilatione est sciendu qd alius imaginatur qd per actiones
positivu: fiat annihilation. Sicut hoc non intelligo nec de anni-
hilationem nec de cor: qd ois actio positiva est aliquid
positivu: termini. Sed intelligo qd p subtractione sua:
qua contingenter ceteruantur res fiat annihilation: p per
subtractionem causationis causatur malius & formalis
fiat corruptio tc.

N
2. 4. 7. 8.

Semper non
creari aliis
potest intelligi.
et sic dupl.

Distinctio no-
tabilio pma
tua & successi-
vo: et quantum
linetur.

No. qd nec in
mobiliano in
corruptionem et
actio posita
equaliter riget
O

L. lusio 4.
negatur.
Hoc duratio-
nis nec pene
cribente est
casione obli-
mis ordinem
et creaturam
P

q. 1. huius pto
Lad. I.

L. loculo duplo
affirmativa.
L. l. sudamen-
ti relone na-
pcedent: qd
absoluta cra-
ture creaturam.
L. l. dema-
gnis.
Dicitur 4.

Q

Mec. est qd
Mon. qd qd
signo crea-
ta dependet.

Accipit esse p
hoc congitu:

Quatuor crea-
ta prior & qd
posterior cra-
tione.

Creatura cre-
ato ex patrem
et qd a lo mo
do estra:
sed rone

Clerit qd. Ultro creationis passiu:
differat a ceteratione. Clerit qd
sicut Aug. sup Hen. de: vide dicit creatio
ne differre a ceteratione. L. contra. qd Aug.
sup Hen. contra manicheos exponens illud.
Pater mens ylq modo operat, & ego operor in eo, di-
cit qd intelligitur de continuitate productione.

Hic sunt duo preambula premittenda: pmi: est.
qd est creatio. Et dico qd est origo passiu:
ua qua creatura hz esse in suo fieri per instati. 2. qd
est ceteratio: dico qd est quedam mutatio qd res hz esse
a deo in suo esse per ips. Itis phabitibus introducunt
hic 4. pnes. Pria est qd ceteratio & creatio in crea-
turis dicitur ex ea re: qd in instanti pno creat: & postea
ceteratio: tunc creat. 2. qd non diffini formaliter:
sive eiusdem fidam ad eundem terminum non surgit relo nisi
eiusdem ratione sed creatio & ceteratio sunt eiusdem termini
et fundamenti. g tc. 3. qd non distinguunt realitas: qd
creatio non diffini a creatura realiter: nec etiam ceteratio: qd
tunc mutatio in una re que non hz nisi una simpliciter reali-
tate. 4. qd differunt per accidens: qd ceteratio. ut
ceteratio est mutatio alia re: qd vi est creatio. Creatio
enit dicit hoc esse a deo cu: coextit ad pno in instati. ceter-
atio autem dicit hoc a deo in coextit ad totum ipsi: se-
quens. Sed h. istas pnes instati. Et p h. pma. Impole
est qd id est distinctis pductionibus pducatur: sed 2. qd
id est sive ceteratio & ceteratio sic in instati creationis: ita habe-
bitur duas calitates sive. Dico qd ceteratio nihil aliud est
nisi depedentia a deo. qd autem sic de nihilo est sibi extre-
cum. L. contra 3. qd ceteratio qd non creat. Dico qd illud
pbat qd habitudines & sequentes realiter different: sed non

Irca distinctione pma iterum quero 4. qd
dine nra pcedat creatura: vel eo. Et vlt
creatio sit por: qd creatio est via ad creatu-
ram: & ois via est por suo termino. L. contra.
ga termini creationis est por ex qua ab eo depeder: sed
eent creature est terminus creationis. qd pcedit creatio.

Hic pemitto 4. pnes negatiuas. pria est qd
ster illa non est alius ordo dura-
tionis in quoq; periodo vlti mutat cu: alio. 2. qd
qd non habet pfectionis ordines: qd in ordine pfectionis
op: vlti extrema vice pfectionis. Sed creatio cu: si-
relo non dicit pfectionis. g tc. 3. qd est qd iter illa non est
calitatis: qd talia diffini realiter: que distinctio non est iter
creatione & creaturam: vt vlti fuit. 4. qd nec ordo
originis: qd talia distinguunt realiter: iter que est origo: vt
ps per Aug. p de tri. P. pono igitur duas pnes affirmati-
vias. P. prima qd iter ratione & fundamento est ordo nra:
sicut iter re: est similitudine nra: creatio autem est relo. g tc.
2. qd ab solitu: creature pcedit creatione: vt docet
Aug. 5. de tri. dices: qd omne qd est ad aliud pns est ad
se: sed illud pns non est nisi absolutus creature. 2. qd
omne fundamente est pns relo nra: sive creature est sum-
mamentum creationis. g tc. Sed h. in illo priori quo
creature pcedit creatione creature erit nece esse: quia
independens. 2. qd ga nihil accipit esse per illud qd est
eo posteri: sed creature accipit eent p creatione. ergo tc.
3. creato & creatura sive simul nra sic relativa. Si qd
creature est por creatione: est etiam por creatore: qd por
creatione: quia est creator. Itē nulla pductio terminat
ad illud qd iā hz esse: sed sic est in creatione h. iā dicta.
ergo tc. Ad pma istati dico qd illud qd non depedet
ab aliquo pro illo signo: pro quo apud est depedere est
nece esse: sic deus est ois idem: qd in nullo signo
depeder: creature autem depedet in seculo signo: qd non in p.
Ad 2. dico qd accipit esse per hoc pote dupl est: vt
sicut per pno pductiuit: tunc vera est illa ppositio: sed
voluntas divina est huius pno: & non creatio ipsa. Alio
modo sicut per cām formaliter: tunc non opzilicul albedo
non est por boile: sive fit por boile albo. Creatio autem est for-
maliter accepta esse creature: tunc creatura vt sic sit
posterior creationis summa ei: ab solitu: creatio non
est prior creature. Ad aliud dico qd creator & creatu-
ra vt relativa sunt simul nra. L. dico qd por est creatu-
ra qd creator: vt creator denotat denotationem extrinseca:
sed rone

Q

Secundus

Prima VI. VII. et VIII.

139

E

quæ dico q̄ nō pōt̄ poni simpl̄: ga termin⁹ a quo, non pōt̄ eē pōtio qdditas ē termin⁹ ad quæ, t̄ qdditas vt nō exis̄t̄ ē termin⁹ a quo. **C** Qd. VII.

q̄d. Ut rū essentia rei creabilis

q̄ sic. Quia est in ea vt i fundamēto. **C** Lō.

tra, pōtio fundat̄ ī termino fozalī

Et hic terminus nō est idē qd subm. ḡ. **C**

DIC DICUNT aliqui q̄ essentia est subz gnōnis: ga, **D** p. allors.

manet sub esse t̄ non esse. Eodē mō

in pōposito qdditas est ideterminata ad esse t̄ non esse. **C**

Lōtra, ga impole est q̄ pōtio totalis hēat subm:

Impugn⁹ 4°

q̄ illud nō pōtioferet tali pōtio: sed supponeret.

Sed creatio est pōtio totalis essentie. Et pōtio: ga

io gnōnis assignat subz: ga aliqd supponit in gnōne: z

in creatione nibil pōtio: ḡ. **C** Z⁹ sic. Quia t̄ rei qd

taret exsist̄a non exsist̄. **C** Z⁹ ga repugnat exsist̄e sub

pōtiatione termini formalis. **C** Z⁹ ga nūc deus nō est

totalis causa creaturaz: sed subz ibi curreret t̄ causar-

et. Ideo dico q̄ creatio nō bz subz: sed est pōtio

totius entitatis. Si enī eius est aliquid subz: idē eē an-

nibilationis: t̄ sic annibilatum exsist̄eret. **C** Sed contra.

illud est subz alienus in quo est illud subline. **C** Z⁹ crea-

Creatiōnū

lā subz eē.

D p. propria.

Obijciunt 3°

tionis. Illud est subz gnōnis qd manet sub esse t̄ sub

non esse. Sed ita est de quidditat creature: qd manet

sub vtrōqz termino. ḡ est subz. **C** Z⁹ sic. p annibilationē

relocut̄ creatura in esse quantitatuo. ḡ illud est subm.

C Ad p̄ dico q̄ esse in subto: vel est sic liberens subto:

Esc i subo cō

vel sicut inferi in suo supoz. Exemplum p̄m. albedo in

tingit dupl.

boie. **C** Exem scđi. rōnale in alalāsc ad. ppo. **D**ico q̄ crea-

to nō est in creatura p̄ mō: sed sic exsist̄a in eēntia tāḡ

modus eī. Uel dic q̄ est in subto sumēdo subm large

pro fundamēto. Sed hoc non est p̄prie. **C** Ad aliud,

subiectum exsist̄ sub vtrōqz termino: sed essentia non

exist̄ quando exsist̄ia nō est: t̄ sic per idē ad aliud.

C Ad 4° dico q̄ nō est resolutio ad aliquid existens.

Sed hic est difficult̄. gd est ergo subm. dicitur q̄ ni-

bilqz ibi est pōtio totalis. **C** Z⁹ dif. Si codē mō est

subm in creatione t̄ gnōne diuina. Dico q̄ nō q̄a dīna

essentia exsist̄ sub gnōne: t̄ eius pōtiatione. Essentia aut̄

creature nō exsist̄ sub nō esse creature: q̄ nullā habe-

bat realitatē. ergo. **C** Questio. **VIII.**

G **C**arta q̄ est. Ut rū deus possit pōtio

cere creaturā: q̄ nō duret nisi

per instans. Et videt q̄ nō: ga creatio t̄ cō-

seruitur sunt idē. Sed cōseruatio respicit

tempus sequēs. ergo. **C** Lōtra. deus pōt-

sacere instans: t̄ illud non durat nisi per instans.

H **I**deo Geo. q.

12. quolibet.

Hic DICUNT aliqui q̄ ois creatura durat p̄ tps:

Impugn⁹ 4°

ga ficit iter mor⁹. Rōnō est ges me-

dia: ita inter creationē t̄ annibilationē est quies mensu-

rata repose. ergo. **C** Sed 3° p̄ de motu: ga sic toti

tempor corriūder mons: ita istati tps muta: est: z muta-

tū esse est aliqd qd nō pōt durare nisi per instans. ḡ.

C Z⁹ rō. sol in quilibet instanti pōtio noui radiū disti-

E. L. p̄tias.

ctum: nec aliqd radii durat nūl p̄ instans: ga p̄cedunt

per rectas lineas: z iō op̄z q̄ in qualibet lineatione con-

curret noui radii: z si p̄manet radii: soli est: quia

nō manet p̄m recta linea. **C** Z⁹ argui sic. sicut deus cō-

E. L. sol nō s.

ut: ga t̄c.

tingēter creatura p̄tigēter pleniar. ḡ p̄ductione facta

p̄t nō p̄seruare: ita nō durabit nisi per instans. **C** 4°

sic. aut deus neccio p̄seruari per tps. aut nō. si nō: heo pro

positu. si sic. ḡ p̄tū tps: ga eiudex rōnō est pars tps

cū toto tps. **C** Ideo dico: sicut necessitatis pp̄fias rō-

nes: q̄ deus pot facē creaturas p̄manētes in solo istati

z^m Gran. Ad. **S** 3

Liber

I
Creatura per
instans intaract
dare posse et.
Declatio ipos
tibus 4.

Ecclesia 5a.

Obiectio 2.

K

Dubium,

Libro. I.

L

Sicut ex nib
lo 4.
Et aliquas
post.
Et 3.º mō.
Et 3.º līcas.
Et 3.º q̄to mō
Et 3.º Sic. p.
dist. 2.º q. 2.º
vbi ibi noui.

M

Eccl. tristis
Est o nū
qualit̄ cōuenit
creacioni.

Durantes: ga totū esse hūit in pmo instanti. C Istud tñ
pōt 4.º modis ipolib⁹ intelligi. Prim⁹ modus q̄ in eo
dē instanti crearet aliqd ⁊ annibilaret. 2º modus q̄ in
vno crearet: ⁊ in alio annibilaret. 3º modus q̄ crearet
in tpe: ⁊ annibilaret in tpe. 4º modus q̄ crearet in tpe
⁊ annibilaret in instati. C Prim⁹ modus est ipolis: ga
in istanctis s̄l est fieri ⁊ factū esset annibilari ⁊ anni
bilatū ee: sic in eode idē eēt ⁊ nō esset. C 2º modus et
est ipolis: ga istans nō sequit̄ imediata istans: s̄ est tps
medius. C 3º s̄l est ipolis: ga si esset pducta creatura
in tpe: esset in tpe: ⁊ sic nō in istati. C 4º etiā est ipolis:
ga babebit etiē in tpe: tno tm in istati. Ideo dico q̄ est
in istati: nō est in toto tpe sequēt̄: sic nō est nisi per
instans. C Lōtra mā hoc p̄ exp̄lo: ⁊ accipio p̄m̄ instans:
q̄ p̄cessit oia istantia ⁊ tps. Ista posterioritas fuit in illo
instanti: ⁊ nō p̄ totū ips̄ sequēt̄. C Sed h̄eadē est men
sura gnōnis ⁊ corruptionis: ḡ eadez est mēsura creatio
nis ⁊ annibilationis. Sed creatio est in instanti: ḡ ⁊ an
nibilatio. C ga eodē mō videt q̄ possit esse creatio in
tpe p̄cedēt: ⁊ annibilatio in tpe sequēt̄. C Ad p̄m̄ dico
q̄ illa p̄nt sumi vel quātū ad depēdētias q̄s dicunt̄: vel
p̄ similitate quābz creatio ad p̄m̄ istas: p̄ mō crea
tio bñ est in tpe. s̄l annibilatio p̄t considerari respectu
dependētiae: vt bz coexistētia ad p̄m̄ istas: vel. simpli
zito mō semp̄ est annibilatio in tpe: s̄l p̄ mō nō fuit nisi
in instanti. C Sed q̄re nō p̄t creari in tpe fuit annibi
lari. dico q̄ quātū ad abolutū p̄t creari in tpe: s̄l nō
quātū ad respectu coexistētia nō op̄z esse p̄m̄ istas
in creatione: sed nō in annibilatione. C Q. IX.

 Jurca eandē distōnē adhinc q̄to 4º q̄o
nes de mā creationis. Prima est.
Uerum creatio sit productio de nibilo s̄m
iuia quidditatū rōne. Et videt q̄ sic. Am
brosius in exanteron recitas op̄ione de tri
bus principiis redargens p̄m̄ dicit̄ modus pro
dicatus est de mā: sed nō de nibilo. C Sed 3. Aug. idu
cit illud. Qui creasti mundum de materia iūta.

Hic sciendū est q̄ s̄m Ansel. sicut de nibilo ali
quid dicit̄ vno mō s̄m successionē
fuit dies sit ex nocte: ita aliquid est post nibil. Alio mō
nō successionē: sed subiectuē quantū ad mām transeun
tēs farina trāst̄ in pane ⁊ nibileitas in entitatis. Alio
mō quātū ad mām p̄manēt̄: vt nibileitas. Alio modo
fuit dīzile loquī de nibilo: ga nō de aliquo: vt intelliga
tur nō est aliqd vñ fiat creatura. C Distinguēdo ḡ q̄n
querit̄ vñia creatio sit pductio de nibilo: intelligat̄ cā
mālis: vt illud fiat de nibilo: q̄d nō bz mām: si intelligat̄
de mā ex qua: per illū modū creatio nō est de nibilo: vt
dicit̄ carentia hūius cā mālis: ga tūc bz cū babeat ma
teria non posset creari. Nec p̄t intelligi de mā in qua:
ga gra creat: ⁊ bz mām in qua: nec ita creatio est de ni
bilo: ga nō bz mām: transeunte in ipsaz: ga tūc lux crea
ret: ga nō est aliqd q̄d transeat in radiū: ⁊ si sumatur
mā p̄manē nō pot̄ sic intelligi: ga aia rōna nō creare. C
Ideo nō yder q̄ sit hec rō creationis. Et affirmat̄ 4.
Primo sic. Impole est q̄ de rōne positū sit aliqd p̄ua
tūm̄ creatio aut̄ est aliqd positū: ⁊ nibil p̄uatū. g.
C Sedo q̄tūz est aliqua relatio de rōne et̄: nō est nisi
esse ad aliud: sed terminus creationis nō est nisi cōntia
creature. g. C 3º sic. Creatio est pductio p̄manē: s̄l in
tota duratio creature nō manet: vt est de nibilo. g. z̄c.
C 4º sic. Ois habitudo positū ad nibil est habitudo
rōnis per talē vñ nō diffinit̄ ens reale: ḡ videt q̄ nibil
nō est de rōne creatiōis. Est ḡ aliqd annexū creationi:
nō de rōne eius: sicut actus gnāndi est p̄is p̄nitate: nō
de rōne eius. Que ḡ est diffinitio eius. Scendūz est q̄

Bistri.

Q. IX. 7. X.

N
in diuinis nō inueniūt̄ nisi due pductioes ad ita: ⁊ t
duē in creaturis corriidentes: vna per modū nāc: alia p
modū libertatis. Dico igit̄ q̄ est factio supnālis: ⁊ quia
vbi est inuenire creatione, ibi etiā est inuenire factioem
supnāle: ⁊ eō: ⁊ per hoc q̄ est factio diffīgūta pductio
nibus diuinis per hoc q̄ est supernālis diffinguit̄ ab oī
pductio agentis creatiūtis actio non est supernālis.
Qis enī creatio est a p̄n̄ supnālis: nec est inuenire aliqd
q̄d deus facit supnālē q̄ sit creatū. C Et est sciedū q̄
aliter dī creari lux: alī grā: ⁊ alī aia rōnalis: ⁊ aliter an
gelus. Lux enī bñ pductū a sole: sed tñ pcurrente volū
tate diuinā: ⁊ actione eius. Prima pductio est nālis. 2º
supnālis: nec pōt̄ negari: q̄ ois creatura: creatura a deo
isto mō. vñ deus nō currat ibi nālē: s̄ effectuē ⁊ sup
nāliter. Et in hoc est creatio. Hā autes dī creari magis
pprie: ga nō tot cause nāles currant ad ei⁹ creationē.
Nulla enī cā efficiēs concurrat: nisi dens: sed mālis tm̄.
Aia aut̄ rōnalis magis pprie: ga ibi nulla cā nālis currat
in creādo: ga a corpore organico nō depēdet̄ nec ī fū
ti nec ī esse. p̄venia tñ dispōne exigente aie creationē.
Angelus aut̄ creāt̄ magis pprie. vñ tm̄ diuina volū
tas currat in illa dispōne disponēt̄: ⁊ oibz istis cōne
nit diffīnito assignata. C Sed q̄re sancti suū diffīnūt̄:
sicut fuit dictum ī pincipio q̄m̄is. Dico q̄ frequenter
per habitudines posteriores notificant̄ nobis alīq: que
sunt nobis magis nota. C Quæstio. X.

 Ecunda q̄ est. Utrū annibilatiō
directe opponat̄ creatio: ⁊ ergo z̄c. C Lōtra facilius est in entibz de
struere q̄ construere: sicut anima sensitua
potest corrup̄tiō: ⁊ celo inducendo formam incompos
sibilem: non tamē potest eam producere.

Hic est op̄io cōis q̄ creatio ⁊ annibilatio sunt oppo
rita adequata: sicut est gnātio ⁊ corrup̄tio: ⁊
q̄ pōt̄nū: p̄t aliud: ⁊ eō: vñ tm̄ istos creatura nō p̄t
annibilari: sed semp̄ manet in suis causis effectuēs q̄n̄
corrup̄t. C Lōtra istā arguo 4. Et p̄ sic. quātū verius
remanet effectus in cātāo minus annibilat̄ tm̄ dicta
tua: sed verius remanet ois effectus ī òma cātāq: in alia:
ergo deo eos annibilare nō p̄t. C 2º rō. Quidcīz aliq
sunt eiudē rōnis magis saluāt̄ aliqd in specie s̄li: q̄ in
alia. Calor aut̄ solis causat̄ equoce a sole: ⁊ ita magis sal
utatur in specie s̄li: ita nō potest annibilare vñ calo
ré alio remanēt̄: sed deus est cā vñis equocat̄ alie sūt̄
vñtūce. ḡ z̄c. C 3º remanēt̄ boīb̄ remanet̄ sufficie
tes cause hūī boīs: ⁊ ita iste nō p̄t annibilari. C 4º q̄
deo nō posset de notio creare ignē: ga est ī suis causis:
⁊ ita nō posset fieri de nibilo: ⁊ p̄ ois nō crearet̄. C Jo
dico q̄ destruēd̄ forma ages formālē redigit̄ ī nibilū
illō q̄d corrup̄t̄ sumēdo nibileitate p̄o nō dīc̄ esse exi
stēt̄: vnde annibilare nibil aliud est nisi p̄uare esse
existēt̄. C Qd̄ confirmat̄ 4. Primo per actū cōserua
tionis: deo nō annibilat̄ nūl̄ per desinētia cōseruationis:
quero ergo si radiū corrup̄t̄ p̄seruat̄ actū: si scidū
etia manet: si nō annibilat̄ est. C 2º sic. Et iudicē forme
in nūl̄ nō est nisi vñia p̄uatio nūl̄. Sed per pductioes
nō acipīt̄ nisi exītia: ⁊ per annibilatiō nibil plus p
dit̄. C 3º sic. Forma corrupta a sc̄p̄la anteq̄ crearet̄ si
nō diffīn̄: igit̄ si tūc est ⁊ mō: s̄l aliqd positū: ḡ i for
ma corrupta est aliqd positū. C 4º sic. nō p̄t idem
nūl̄ repari per nām̄: salte corpus organici: ḡ q̄i corrū
pit̄ nō remanet̄ in suis causis. C Dico igit̄ q̄ ad eūdē
terminū ad quē deducit̄ creatura per annibilatiōes:
ad eūdē terminū deducit̄ per corrup̄tione. C Sciedū
tñ est: vt saluent̄ dicta doctoz: q̄i destructio p̄uenit̄ ex
cessatione

Creatio q̄d
Confidera
flamam.
Lux: gra
e angelis ou
ternum mode
cuntur eten
notanter.

Dubium
Hōdis vñs

z. topicos.
Pōderā be
plura.
P
Op̄. alior.
H. I. ambi
lari.
Et Lefcā q̄
3imp̄ 4.

Q
Ambiblat̄
quia?
2.1. per se.

Op̄. pp̄ta.

z. deg. adī
nen.

In quo cōn
mūt̄ ⁊ diffe
rūt̄ comp̄t̄
⁊ annibilat̄.

Secundus

II.

140

cessatione cause cōseruantis effectū: sed qm̄ desinit cauſare cauſa nālis: tūc nō est annihilation: tēdat in nibil.

Sed oīt desinit cauſare cā supnālis: quic p̄prie dicit

annihilation: sic sumūt cōter doctores annihilationē:

tñ vtrobiq̄ res cadit in nibil tē. **[Questio. XI.]**

Eritia qd̄ est. Ut p̄ creature distet a nībilo in infinitū. Et videtur q̄ sic: ga alterū extremp̄ est infinitū. s. nibileitas. ḡ tē. Cōtra ga alterū term̄ ē finitū. si ḡ distatia est p̄ extrema: leḡ q̄ nō sit infinita.

aliḡ q̄ sic: ga qm̄ aliqua duo h̄tē cōformitate: vt que magis cōformia sunt magis sunt propinquas: sed inter ens & nibil nulla est cōformitas. ergo nulla p̄pinq̄tas. **Sed h̄ doc arguit 4.** **C** h̄ primo sic. Nulla creature tātū distat a nibilo: sicut deus: sed deus nō distat nisi per infinitū. ḡ creature minus. **C** 2° sic. Proportionalis effectū nō est iter infinitas distatias. **Sed Aug.** dicit q̄ plus distat angelus a nibilo: q̄ prima mā. **C** 3° sic. Tātū distat aliḡ ab aliquo quot modis ducit ad illud: siue in quantitate intensiva: siue extensiva. **Sed ab aliis infinitis gradib̄ creature deducit ad nibil.** ergo tē. **C** 4° Tātū distat aliḡ ab aliquo quo gradib̄ excedit illud: sed nulla creature h̄ infinitos gradus. ergo tē.

Ideo dicit Sc̄o. q̄ inter immediate opposita non pot̄ esse distatia nisi qualis est in extremo positivū si alterū nō sit positivū. **Sed h̄ deus & creature cōueniunt in ente.** creature autē & nibil cōueniunt in nullo. ḡ si deus & creature distent in infinitū: sequit̄ q̄ creature in infinitū distet a nibilo. **C** 2° sic. Ad p̄ungendū ens & nibil requirit̄ vītū infinita: ergo inter ipsa est distatia infinita. **C** 3° sic. Infinitis gradib̄ ad infinitū succeditib̄ creature nō deducit in nibilo: sic qm̄ intelligo. ut illi angelī. sc̄o acutus est ignobilior p̄ acutū: q̄ intelligo p̄mū: et sic procedit in infinitū: ita nō venit ad nibil. **C** 4° sic. Infiniti gradus sunt q̄b̄ in alcedēdo nūq̄ inferius venit ad nō infinitate superioris: sic in alcedēdo in actib̄ intelligit̄: sicut acutus p̄mū: q̄ intelligit̄ albedō: deinde p̄ reflexio nē intelligat aliud: et sic in infinitū: nūq̄ p̄uenit ad nobilitatem ponit̄. **Ad p̄mū dico:** q̄ distatia pot̄ intelligit̄ vel positivū: vel p̄uatiū: maior aut̄ est distatia p̄uatiū: ad formaz: q̄p̄iter formas disparatas. **C** Lēcedo q̄ pot̄ maior est p̄uenietia iter creature & deus: q̄ creature ad nibilo: loquedo de p̄uenietia positivā: q̄ rōne enīs cōueniūt in distatia maior est iter ea: si accipiat q̄z positivū quantitatē vītūtis. **Ad aliud dico:** q̄ alcedēdo gradus gradui pot̄ intelligi p̄mū gradus equis quantitatē: et sic ellētē infiniti si poneret̄: sed si equalis proportionis est h̄ nō arguit infinitas quantitatē. **Talis aut̄ est in actib̄ intel ligēdi:** ga nō tātū excedit vītū aliū: sic alter aliquē alterū. **C** 2° pot̄ neponi distatia iter ens & nibil. **Dico** q̄ nō: q̄s limit̄ imēdiate: h̄ pot̄ accipit̄ q̄s quantitatē positivū: ita angelus plus distat a nibilo: q̄ p̄mū tē. **C** Qd̄. XII. q̄o est. Utrū oīs creature quātū tū est de se sit de nibilo. Et vē q̄ sic. Isa. Ecce vos ex nibilo elitis. **C** Contra rō nibileitatis nō est bona. ergo tē.

Hic dicunt aliḡ q̄ creature quātū est de se sit nibil: sed p̄ coparationē ad deū est aliquid. Alij dicunt e. **C** Sed cōtra qd̄ p̄uenit alīcū fm̄ quidditatē cuiusq̄z cōparet̄ est illud: ita si esset nibil cruciūz cōparata esset nibil. **C** Sed sciēdū q̄ de se nibil pot̄ intelligi tripli. Primo in p̄mo mō: et hoc nō pot̄ esse erga si nō ens esset de qdditate eius non posset fieri ens. Simili p̄uatiū nō est de quidditate positivū. Si intelligat in sc̄o mō: hoc non

statiga qd̄ cōuenit alīcū in sc̄o modo est demonstrabili de ipso. Et ita necio fibi cōuenit: ita creature habeat necio nō esse: nec per accīs: ga qm̄cūz inducūt vītū p̄uatiū oppositorū destruit alīd: et ita posset fieri q̄ nō esset de nibilo. **C** Sed nūgēd per accīs cū determina-

tione: Dico q̄ sic: sic intelligēdo q̄ nō h̄tē esse de se nisi accipiat ab alio. **C** Sed contra 4. **P**rimo sic. Illud qd̄ cōuenit alīcū nō ab alio sed a se: p̄uenit sibi per se: sed creature h̄tē sibi nō esse erga non a deo. ergo tē. **C** Sc̄o sic. Illud cōuenit alīcū per se: qd̄ fm̄ inclinationē natūrāle sibi cōuenit: sed ita est de creature: ga si dimittat sibi cadit in nō ens: sicut grāte qm̄ dimittit cadit deo: sum. ergo tē. **C** 3° sic. Qd̄ cōuenit alīcū ab eterno: que nō sibi per se. Sed creature cōuenit ab eterno nō esse. ergo per se. **C** 4° Id qd̄ cōuenit alīcū necio: p̄uenit sibi per se: sed nō esse cōuenit creature necio: ga non cōtingenter: qd̄ enī p̄uenit alīcū contingēter: p̄uenit sibi ab aliquo principio contingēter: densa aut̄ per voluntatē suam nō produxit res in nō esse. **C** Ad p̄mū dico: q̄ iste regule note non vident̄ tenere in p̄uatiū: vera est ergo major: si illud sit positivū: sed vītū est p̄uatiū non videt̄ vera: et ita est in p̄posito. **C** Ad 2° dico: q̄ nō habet ad annihilationē inclinationē nālem: sicut grāte q̄ p̄mū sive nō entitatis positivū: sed defectivū vel p̄uatiū. **C** Ad aliud dico q̄ positivū q̄ cōuenit ab eterno: cōuenit per se: in p̄uatiū nō teneri. **C** Ad aliud videt̄ per hoc probari: q̄ mundus fuerit ab eterno: ga p̄uatio q̄ p̄ accidēs iest̄: pro eo tē p̄o quo per accidēs inest̄ p̄tō nō inesse: si nō ergo necio ab eterno fuit sub non esse: per qd̄ ergo p̄mū contingens amouebat: Si aut̄ contingēter nō fuit ab eterno: ergo potuit et̄ de expellere ab eterno. **Sed dices** q̄ pro eo signo pro quo aptū natū est nō inesse non inest̄: sicut homo nō est risibile p̄o p̄ signo: ga p̄o illo signo nō est aptū natū inesse: sed p̄o alio signo tē.

Distinctio. II. **C** [Questio. I.] **De angelica statiḡ natura tē.** **I.** **Irca** distinctionē sc̄am que bīc incipit. Quero quatuor q̄stionēs. Prima est. Utrum euīm similitudinē successiū vītū p̄manēs. Et videt̄ q̄ sit permanēsc̄a Diony. de diuī. no. dicit q̄ est mensura invariabilis. **C** Sed h̄ q̄ sit successiū patetiga Hierony. in ep̄la ad Marcellā. Solus deus nō trahit de p̄terito in futurū. Qd̄ aut̄ creature nouit p̄sens tps̄ p̄erteritū & futurū. **Hic est** intelligentiū q̄ quadruplex mensura inuenit̄. Una incommutabilit̄ & necessariorū oīno. Alia eoz que sunt incommutabilit̄ sed non oīno necessaria. Alia successiūoī. Alia raptim transiuntū. Et fm̄ hoc sunt quatuor: mensura. Prima est eternitas. et euīm 3 tps̄. 4 instans. De z̄ est qd̄ p̄mū. **C** Unde una opinio dicit q̄ esse angelī quanti ad suū intrinsecus & extrinsecū est permanēs & nō successiū. Et enī angelī est invariabilē. **C** Alij dicunt opp̄: q̄ esse angelī est totū successiū per cotinua innotiūtē. Et isti fundant̄ se super dictū Aug. super Ben. Ubi dicit q̄ nō dicit p̄ p̄rie q̄ sunt factas et̄ inuenit̄. **C** Alij dicunt q̄ in trinsecē est permanēs: sed extrinsecē: et in esse duratiōnē h̄ successiū. **C** Sed contra primā ga Aug. ii. ciui. dei dicit. Qd̄ oīs creature ex futuro in p̄terito transiunt̄ & video suo creatori coeterne esse non p̄t. **C** Cōtra 2³: ga tunc esset angelus eque successiūs sicut tēpus & motus. **C** 2³ opinio videt̄ implicare distinctionēga in omni successiūs videt̄ esse p̄us & posterius. ergo. **C** Teneo z̄ Gran. M. **G** 4

E

Resolū q̄st. Dubium. Soluto. Objicūt 4^r

F

Dic alii ut hs
Sc̄oru. 1. dī.
2. q. 2. expone
do. Hincē.
Quātū & q̄re
creatura tēdē
in nibil?

Vide Sc̄o. 1.
dī. 2. 3. 4.
G

De mensura
angelomini.
c. 4. 5. 6. 10.

Vide in glo.
exodi. 2. 3. 4.
etim. ll. 7.

Mensura &
mēlūrat 4^r.
H

Triplex op̄.
alium.
Henricus
Bonaventura

L. 4. 5. 6.
Scoms 1. nō
exp̄tē.
Impugnatio
Cap. ii.

Liber

Bistin. Q. II. III. 7. III.

I
Q. ppia.
21. huius suc-
cessione.
Evidetur seq
Bonavent.

Successiones
extrinsecas in
angelis et in
di medio q-
druplici qua-
tuor opposi-
torum.

K

Regula supple-

L
Ecclesiasticus
fina principi-
Ecclesiasticus 4.

In ha Bon.
declinat. vide
bene.

Sed formali
successuum ac-
cidentale respe-
ctum extrin-
secum aduenientem
luminari forte.

M
Dubium.
Triplex op.
aliorum.

III. iuxta p. se.

In q. fundat
cautelitatem.

Igit 4° opinione q. intrinsecas sunt pmanentes quatu ad oia intrinsecas; sed extrinsecas sunt successuum. Hoc aut declarat quadruplici rone. Prima rō applicando ad opposita relativa. Impole eni est q. eiusdem ad seipsum sit relo realis. Sed si fin duratione angelus referit ad seipsum sub rone poris et posterioris. q. opz q. super alia et alia parte durationis fundet poritas et posterioritas que sunt respectus oppositum minor p. endeter. Si eni angelus crevit et annibiliter et iterum reparat: in creatione est ratio pmis et in reparacione rō scđi. Igit et alia pars durationis. q. ps eni in quo fuit creatus coexistebat sibi realis et aliis angelis postea non coexistit et iterum postea coexistit. 2° ratio fundat in na contraria. Impole eni est q. duo dños sunt in eodem susceptu sine successione. Sed dñs sunt angelos: angelis eni oes fuerunt creature in pfectionibus nñlibus in utilitate nñli. Modo vero aliqui sunt iniusti iniustitia opposita: et huius dños illis ergo tc. Si dicas q. successio est iter extrema dñe tatis. Dico q. subha no est successiva intrinsecas sed extrinsecas et hoc sufficit. 3° ex parte priuative oppositorum. Impole eni est q. priuative opposita sunt aliqui sine successione. fuerunt aut oes angelis creati sine gratia et postea cu gratia ista successio no est ex parte extremoz: q. alterum est priuatum. q. ex na fundamen. 4° ratio per dñctoriam q. a nuc existit nuc no existit et aliis angelus nuc sibi coexistit. nuc no idem manens. Credo ergo p. nem. Confirmat duplicita regula. Vna est q. impole est transire de dñctorio in dñctorio: q. sicut mutatio in altero extremoz: fed semper transire angelus: q. tps est in omni fluxu et essentia angelii coexistit isti instanti: postea alteri. no p. q. raptum transit deus autem no sic coexistit: q. nullam ratione realis huius ad creaturam. Secunda regula per pm p. coplexum: extrema dñctionis. verificans de eodem angelio: et pm idem pter tps et ceteri. Ideo dico et te neo q. in euo est successio. Ad evidenter dicti ponio 4° ones. Prima. eni est entitas accidentalis et no substancialis. pbat: q. nullum successuum est de gne subha. eni aut est successuum. ut dictum est. q. tc. 2° q. est accidentis respectuum no absolutum. Omne enim absolute dicit aliquam pfectionem. Sed majoritas eni nullam pfectionem ipsoportat. Angelus eni durans per instantem ita pfectus est sicut si p mil le annos duraret. Iterum in rone formalis cuiuslibet successuum includit prius et posterius: et dico de successione intrinsecas que est respectiva: no de successione denotativa. 3° q. est q. est respectus extrinsecus adueniens non intrinsecus: q. successio no pmanet eadem permanebus extremis. 4° q. est q. est respectus in gne non trascendens. Ois enim respectus trascendens est idem cuq suo fundamento. iste aut differt realiter a fundamento.

Sed in quo q. illud prius et posterius sumit per coporationem ad tps. Sed hoc nudit est: q. anteq. te prius est et angeli erant creati: et si omne tempus circumscriberet, adhuc esset in eis successio. Alii dicunt q. prius et posterius sumunt per coporationem ad tps in potentia. Sed h. relo actualis no pot inesse actualiter alii ad terminum qui no est. Sed tps no est p. te. q. tc. Utterius si esset respectus apud terminalis no esset p. se. Inest autem per acci. q. tc. Alii dicunt q. p coporationem ad imaginationem. Sed h. ga circumscrip. a omni imaginatione adhuc eentia angelii crearet. vna post alia. Sciendum est q. q. sicut in refontibus aliis dñs deus talis extrinsecus per relationem qui est in creaturis: sicut inequalis et non nullus dicit denotione extrinsecas. Eodem modo nulla creatura pot esse cui no coexistat deus per respectum realis existentie ad deum in creatura. Unde angelus huius

respectu realis coexistentie ad deum: et ita semper est in fluxu. Sed quo: Sciendum q. creatura deo coexistit necessario qdnu est no adequate. Tunc sic. q. sunt die co-existentie: quaz vna magis distat ab aliquo coexistente q. alia illle no sunt eadem: sic coexistit q. nuc huius quo ad eternitatem magis distat ab eternitate q. alia precedes. In infinitis enim ex p. q. sunt finita pot ec coparatio p. q. magis et minus: et ita no ex p. eternitatem: sed ex parte sui est ex excessu. Sed hic sunt 4° dis. prima est. si iste respectus est idem cu p. seruatione. Dico q. no erga ostensum est p. q. idem est p. seruatione cu creatura realis. etius autem no: sed sicut eadem na pmanete. 2° dis. q. ois respectus creature ad deum videt intrinsecus aduenientes. Di co q. hoc no opz: s. sunt alii raptim trascendentes nec sunt oes trascendentes alii in determinato gne. 3° dis. q. non relo aduenit no adueniente non fidameto: nec termino. Dico q. in extrinsecis aduenientibus no tenet regulam: sic in vbi. 4° est. si p. istius eui sunt eiusdem rationis. Dico q. oes dant sp. Similitus quidem est in gne rationis: sic similitudo in gne qualitatibus. vñ vez est q. q. aliqua sunt in eodem respectu huius qui eiusdem rationis: sed qui posterius est alteri sp. q. a p. q. huius ratione disquisparatur. Et ita dico de istis coexistentiis. 5° dis. q. manente fundamento et termino eiusdem rationis variante respectus. Dico q. in ratione extrinsecus adueniente pot ab extrinsecis cari talis relo: et no a termino vel fundamento. Ad arg. p. cedo q. esse angelicu est invariabile intrinsecus extrinsecus est variatio: ut dictum est tc. Q. II.

Ecunda questio est. Utrum eum differat realiter ab eu iterius. Et videt q. non: q. si sic: eum mensurare ut eu: et sic in infinitu. **L**atra. eum sicut substancia angelii manente. ergo tc.

Hic patet q. p. se. q. prius et posterius in euo differeantur realiter iter se et p. p. s. a subha angelii que est simplex. Itē p. huius existentia angelii est prima: eum est successuum. q. tc. 2° q. est accidentis respectuum no absolutum. Omne enim absolute dicit aliquam pfectionem. Sed majoritas eni nullam pfectionem ipsoportat. Angelus eni durans per instantem ita pfectus est sicut si p mil le annos duraret. Iterum in rone formalis cuiuslibet successuum includit prius et posterius: et dico de successione intrinsecas que est respectiva: no de successione denotativa. 3° q. est q. est respectus extrinsecus adueniens non intrinsecus: q. successio no pmanet eadem permanebus extremis. 4° q. est q. est respectus in gne non trascendens. Ois enim respectus trascendens est idem cuq suo fundamento. iste aut differt realiter a fundamento.

Erlig questio est. Utrum unum eni sit omnium exteroz. Q. sic. q. no ponunt nisi tres meliora a bto Dion. **L**atra. idem acci. eet in diversis subis. q. tc.

Hic volunt alii q. primi angelii duratio sit eni omnium aliorum. Sed h. hoc: q. tunc lucifer est meliora omnis aliorum. Alii dicunt q. primus bieracha. Sed hoc no est poter: q. talis est poter alia chri: et q. lucifer est nobilior in suba alia chri. Ideo dicit aliter: q. no est ponere nisi vnu sp. nec opz q. acci. sint nobiliora in nobiliore specie de accidentibus no per se. Dion. aut ponit vnu sp. vnu nuc. Q. III.

Carta questio est. Utrum sola spualia sicut ga sola sunt invariabilis. Contra. quia Aug. videt dicere contrarium sup Hen. Dic dicunt

N
Dubium.
Ecce qd qd
et labilis
causa.

D. qd. qd

Dubium.
Etiam si dñm
tunc fidameto
et termino
ratio respectus
non manet.

P
Lodo filius
considerat
scordat.

Eugen ab em-
terno realiter
diffingui.

Mobille sole
vbiq. pondo-
rando.

O
De virtute
cat.
vide Scđ.
Op. aliorum.

3. op. ppia.
Tolla illam

Secundus

III.

vi

141

A. **Hic dicunt** aliqui q̄ sole sube sp̄iales mēsurantur eu:ga sunt invariabiles. **C.** Alij etiā dicūt q̄ mēsurant eu:cuius mot⁹ est tps. **C.** Alij dicūt q̄ suba q̄cīqz mēsurat eu. **C.** Alij dicūt q̄ oia p̄manētia mēsurant eu. **C.** Dic dico q̄ bñ vez est q̄ factio succēsiua albedinis nō mēsurat eu: sed existētia eius irrēseca: que est p̄manēs: nō apparet rō q̄re non mēsuret eu: sic z talia. **C.** Sed hic est dif. gd est eu:z. Dico q̄ est fluxus forme, p̄tialitatis & coaptitie creaturæ cū deo. **C.** 2° dif. si est succēsiū vel succēsio: Dico q̄ est succēsio mera sic tps. **C.** 3° dif. si eu: ē eiusdē rōnis cū tpe: Dico q̄ sic format: sed māl's nō iamo dif- runt q̄a tps mēsurat res in fluxu: vt in fluxu: sed eu:um mēsurat permanentia / vt p̄manētia. Sed in hoc concie nte cū tpe: ga bñ p̄s z posteri⁹ in succēsio. **C.** Qd. V.

austerit cōtingentia ista: qd nō potest non rep̄tari perso-
na. **C** Ita rō petr p̄m sicut prima in minozi. **C** z° ex
illo medio nō cōcludit p̄positum illa enim regula. oē
qd est qd est zc. tenet in sensu cōponis. st̄te enīz sessio-
ne ne cōfederat sed in sensu durationis nō est necius: nō
pot aut̄ major necitas inferni in h̄ne qd accipiatur in p̄-
missis: sed in illa premissa nō accipit necitas nisi in
sensu cōpositionis: qd videt̄ essentia & p̄sona nō pot nō
videt̄. **C** cōcludit p̄positum qd est necessariū tm̄ in
sensu cōponis: z est ztingēs in sensu divisionis: z ita po-
terit deus facere qd videat eēntia nō yila p̄sona in sen-
su diuisionis. **C** 4° falsuz assūmit: Nlos enīz accipim⁹
vnā ztingentia de diuina eēntia: z alia de p̄sona: z ipse
solus de p̄sona p̄cedit. **C** 3° rō cō ist̄ het̄. Et eēntia
videt̄ ut ex̄s: aut̄ ut subſt̄ib̄s: p̄fector est yilo reti-
t̄ s̄uſſorū nō in abſoluto: ē in relatiuo: dicitur aut̄

E
Impregnatio
i. piper, ad fl.

G.I. Dico.

H.I.Pfonsky

4.7665.
G

B. *scdaz distonē itex qro vñā qñē
icidētalez est ita. Utru cuiue
rit pdictu a trib⁹ psonis fz ordine aliquē.
Et videt q̄ nō: ga persone inquantu produ-
ctiu oīmodā habet idētitatē: q̄ non est ibi
aliquis ordo.* ¶ Lótra. Dyl. 4. de tri. Nihil habet filio-
nisi per natuitatem a patre: et ita creatione habet a pa-
tre: et hic est ordo originis. ergo.

vit in supposito non in absoluto, sed in relativo: dicitur autem per ipsam essentiam ut subsistens a se: et a se existens. **C**ontra ratio militat contra sacrificium altaris, videntem enim accidentia post transubstantiationem non in supposito: et tamen eque perfecte est visio post separationem. **C**ontra dicitur mysterium incarnationis: per te perfectio est visio: ut in supposito. **S**ed secundum Dionysium, et deinde diuino. Angeli perfecte vident humanitatem Christi: non tamen ut in supposito: et ita imperfeciuntur humanitatem Christi. **C**ontra my

第1部分

Hic sunt octo puncti declarati. **primus** est de diuinâ essentiâ: **et ei nominata iniuituâ.** **Littera** quæ dicit qdâ reuerendissimâ doc. qd ipole est videre céntrum: gn videat psona. **Rô sua est hec.** Quidam aliq[ue] qd per coparationem seu respectu ad aliud est neciuz: et per respectu ad aliud est voluntariu[m]: quis posuit se suspendere in coparatione ad voluntariu[m] nō tri in coparatione ad illud ad qd est neciuz: sed diuina essentia est speculum voluntariu[m] ad ostendendum seipsum: et ois que sunt in ea: sed ex quo dissentiant se nō potest presentare personas.

fecte cognouerunt humanitatem. **L**ib. 3 cap. 17. **T**ertium trinitatis. qz Aug. docet. qz tara est perfectio in yna psona; sicut in tribus sit. **E**adem autem potestia non potest esse alijs pfectiori nisi ex pfectiori obo. **t** ita essentia divina est pfectio in tribus suppositis qz in yno: **t** obin yz in psona est nobilior obo. **t** amplius amptio. g z. **C** 4° 5 sacram vnitatis. ita est infinite pfectio eius etiam qz nihil pfectio nisi sibi addit. **t** ita pceded ad psonam maior pfectio non est. g z. **C** 4° sò bñ est hec. **S**ubm habens pprietates impole est yderi nisi yidero pro.

Impugnaci

Dicte et quod praemissa non est posse manifestare per
Sed ista ratio peccat quadrupliciter. Primo: quia pertinet
in maioribus. Querimus enim si ipsa essentia necessariamente
videtur persona: et ipse accipit et ipsa ipsa. s. essentia di-
uisina est habitudo necia ad diuinis personas. Secundo: assu-
mit fallitur: ga. productio personarum est opatio ad intratu-
m manifestatio quia persona manifestatur est opatio ad esse.
Tertio: dirimit propositum. accipit enim in minori quod dicitur etiam
tua ostendit se prouincenter. Quarto: excludit ipole manifeste-
qui dicunt quod repitatio personarum est necia si intelligat for-
maliter: tunc habitudo est necia: si intelligat terminatiue.
ita ois opatio nostra terminat ad deum: et ita est habitudo
eternae et neciae. Accipio quod ratione sua cum iugis equae necio
repitentia essentia creaturae: ga est exemplar natae creatu-
rarum: quia necessitate repetit tres personas: et necia necessi-
tate repetentia creaturarum. Dico ergo ad rationem quod non
ponimus contingentiem ex parte essentie: sed ex parte voluntatis
currentis. Unde ad minorē dico quod utramque rep-
resentatio est necia in se: sed tamen gavolutas diuinam percurrit
ad utramque: ideo potest reuelare unum non reuelando aliud.
Et secundum ponit exemplum de vili et particulari: ga percurrit boies:
at necio occurrit: et ita in proposito. Tertius ex quo representatio
speculativa repetit imaginem. primus ex exemplis
non est: ga ratio boies est limitata et determinata: sed ratio alia:
lis est indeterminata et cois. Sed ecouerso in proposito:
ga essentia est cois: et persona est sicut quid determina-
tur: et ita non licet interfere negative non videtur persona ergo
non videtur essentia: nec affirmatiue videtur essentia: ergo
personas. Secundum exemplum etiam non valeret: ga ita actu-
dit de creature sicut de persona. Deus enim poterit occur-
tere ad causandam imputationem de speculo: et non ad cau-
sandam imputationem de imagine. Tercium. Secunda ratio eius est
bec. Quicunque aliquid negat ratione contingente illa sublato
non debet plus negari: sed diuinam essentiam presentata

priores essentia divina est subm. habes pprietates re-
lativas. g. Ita rō nō valet: qz angelus de facto non
cognovit spiritudine nature humanae ad suppositū diui-
ni: que est eius pprietas: qz pō disiunt per actū: per se
enī natura est vniuersis supposito: sed humanitas mo-
uer ad cognitionē sui: dato qz non moueat yno: qz sunt
obā distinctionē: et deus pōt occurrere ad motionē vnū
et nō alterius. Sz d. Aug. i. de tri. c. 8. Si yz prenecio
yz filius: qz sunt vnū. Dico sicut dixi: qz hoc pōt intelligi:
de pō absoluta vel ordinata. b intelligit de pō ordinata:
nō absoluta. Item de argumento relativō: pōt dixi: qz
non cocludit nisi de pō se relativi. pōt autē tūlī nō bne
respectū ad spiritūscm. Alter soluit ad dcm Aug.
bdicuit sic: nella psone pōt yideri sine alia: qz vnū sunt
reducat ad formā: et sumat aliqua vñis. qnūc qz aliqua
sic se habent qz sunt vnū ylo yno yz alterz. Sz psone
diuine sunt vnū in essentia. ergo tc. Ad maiorem vez
est in eo qz sunt vnū: tūa cocludat pōr ylo yz essentia
sily: qz quicunqz sunt aliqua que non sunt fundit in eo qz
non sunt idem: nō potest cocludi qz ylo yno videatur
aliquid per modū idētitatis: sic est de pō ergo tc.

Secundus pūcūs de diuina essentia. dixi: qz si-
cut diuina essentia preuenit psone:
ita exsistia. Dio. in. c. de ynicā et discreta theologia dicit.
ea que pertinet ad ynicā theologiā preuenientia ea que ad
discreta tc. Item Aug. prius facta est mā sic sonus
puenit cantu. yz ordine rōnis disiuntur ista preuen-
tia. Primo. ego ostendo qz ipse cōcedit pō: qz qnū
cūqz aliqd querit aliqui per alund: pūs querit illud: rōne
cūqz querit isti: lz diuine psone querit btmido pō diu-
na essentia. qz prius querit essentia qz psone. Ez: cōcedit
qzdam annexū. dicit enīz qz nō sunt idē queribiliter:
ita nec illi queribiliter: et per zns si auferim simulras.

2° punctus.
21. I. exīdia:

**Existētāz fū
etū cēntūz p
sonas pīre,**

Liber

Bistin.

Qd. VI.

I **concludit** oido inter ista. C³ q̄ cōcedit aliquid magis q̄ intentu: q̄ diuina essentia uenit p̄mo in aliquo p̄ signo q̄ sit in p̄sonis. Tu cōcedis p̄m² z^m z^m. In primo igit̄ signo exiſt̄ realis ad se anteq̄ in p̄sonis sit. C⁴ cōcedit vna absurdus sicut enī distinctio maior: ita et ordo: sed maior est distinctio fm̄ oēs iter essentialia et p̄sonalia q̄ inter essentialia. Sed tu ponis inter essentialia ordinē. ḡ r̄c. Dicis q̄ pro icōuenienti habes q̄ eo modo quo p̄cedit essentia p̄cedit et existētia. Sed h̄ hoc. q̄ tu ponis existētia p̄cedere p̄sonā ordine diffonis. p̄mo sic. Illud qd̄ nō est pro eo p̄ quo nō est nō p̄t br̄ificare. Sed pater elicit actū icōuenienti: et pro illo signo non terminat. C⁵ Enī: q̄ talia signa sunt p̄manētia nō successiva: acutis intelligibili angelū nō terminat ad eū pro illo signo p̄fectionis pro quo p̄cedit. C⁶ Itē arguit q̄ creatura creaturā: a tota trinitate ergo terminat ad totā trinitatē. hoc nūlē est. q̄ visio causat a trinitate: et nūlē non terminat ad eā. C⁷ Itē in illo p̄ori est essentia in cōmūnicabili existētia. C⁸ Illā nego: dico q̄ eius existētia est cōcibilibilis sicut et essentia. Itē arguit: q̄ tū proficeret in beatitudine illud iam probatum est: nō enī proficit in obiecto meliori cognoscendo personam.

3° punctus.

*Aliū diffidit
p̄sonas obie-
cunt patrem.*

Tertius punctus est de operatione beatifica. dixi q̄ lī existens essentia in tribus personis beatificetur: nō tū vt in tribus existens: et hoc p̄baut. p̄ q̄ pater vidēt essentia in seipso est beatus. In patre autē est et a se essentia. ergo beatificatur in aliquo: vt a se. C¹ Dicitur q̄ si accipio signū durationis muto medium. Si originis: tū facio fallaciā. Non enī sequit̄. filius nō beatificatur a se. q̄ nō beatificatur. C² Lōtra hoc arguit. Diuina essentia vt a se beatificatur patrem: q̄ a se est beatus: in illo signo a se nō est beatus in tribus. ḡ r̄c. C³ rō. angelus beatificatur in essentia a se in p̄. ergo pro aliquo signo in persona p̄ris beatificatur: nō in filio. C⁴ Sed ora h̄ arguit: socius: angelus non est a se. ergo nō beatificatur a se. C⁵ Enī: q̄ illa signa sunt ex parte obit. C⁶ rō. eadē est ratio in mouēdo et in terminādo: s̄ p̄ p̄mo causat: q̄ a se. ergo a simili terminat. C⁷ illud nō cōuenit subreduplicatiōne: quo sublatō adhuc copeteret: sed circucripta trinitate personaz adhuc beatificari fm̄ illū: si per impōle non esset nisi yna p̄sona p̄ plenitudine p̄fectionis. C⁸ Arguit ille. sp̄scus est: a filio: et filii nō a se. ergo nō est ibi ordo originis. C⁹ Enī: vnu p̄mu est inuenire in quolibet ordine: et hic est in partē: q̄ a se. Et hoc p̄mu signū dictū est primū: a quo aliud: est ergo primitas originis in patre: sed p̄is est in filio. C¹⁰ arguit sic. Prīus ordine originis est p̄ductio verbū: creaturā p̄ductio in esse cognitor: et tamen non est ibi ordo originis. C¹¹ Enī: q̄ est ibi ordo signorum nature non originis.

4° punctus.
De quo et obie-
cione de or-
dine eoz obi-
cione bene: pon-
derando.

Quartus punctus est de qd̄ regula. dicebat enī q̄ diuina essentia est quo, et persona est qd̄: et per hoc voluit ostendere p̄positum. hoc est p̄is qd̄ reduxi ad formā: anī est p̄pō particularis: et op̄z sumi vlez affirmatiōne: q̄a est h̄ affirmatiōne. Qūcūq; aliq̄ sic se hñt q̄ vnu est quo: et aliud qd̄a quoquq̄ arringitur quo: attingit qd̄. C¹ Lōtra istā arguit per acū credēti: et p̄ acū vidēti p̄ cognētālē. Id addidit qnq̄ p̄positio-nes q̄i est notitia inuitua. C² Qibus p̄cessis p̄baut op̄positū de creatura eminēter preta in deo: et nō in p̄pō genere: et arguo duplī. Prīus sic. In quoquq̄ est quo: ibi est qd̄ sed diuina essentia est quo: in beatitudine vbi: et est in supposito sp̄sancti cuius illis qnq̄ cōditionib; et persone hñt illas quinq̄ p̄ditiones. ḡ r̄c. C³ in suppo-
sito sp̄sancti est p̄ncipiu quo: p̄ductiu vbi: in quo-
cumq; aut̄ est quo: illud est qd̄. s̄. ergo erit qd̄.

Quintus punctus est de rōnibus formalib; sic. Tu remoques idētitatē cōvertibilēz: q̄ ponis h̄dictionē: s̄. carentiam illū modi. C¹ R̄no lo-
cus a h̄dictorijs per te: tenet cū omni modo. idem et di-
uersum sunt h̄dictoria imediata circa ens. seguit̄ ḡ illa
sunt nō idēz: ḡ diversa. Si ergo sunt idem nō queribi-
liter tūc d̄m² opposita distinctione illi idētitati. C² Itē arguit: si d̄m²: vel specie: vel numero: vel genere. C³ Di-
co q̄ Arist. dividit ens in p̄licamēta: sed de trāscēden-
tibus nō int̄edit. vñ pater et filius nō distinguunt illis
modis: sed numero numerofitute formalē. C⁴ Sed isti
dicit q̄ nō seguit̄: carent modo idētitatis cōvertibilēs.
ergo nō sunt idēz oībus modis: sicut eētia est idē sibi
ip̄stis nō idētitate cōponis. C⁵ Lōtra p̄ cōpōtentias.
Item per h̄dictionē: aliquo modo nō idēz: et vībus idē
sunt p̄tradictoria: nec valer dictū. ex: carētia enim alicu-
tus fm̄ qd̄ nō sequit̄ carentia simplē: sicut nō sequitur:
nō est homo niger: ḡ nō est homo simpliciter. Idētitas
autē cōpositionis est idētitas fm̄ quid: sed idētitas con-
vertibilēs est vera idētitas. ergo carētia istius idētitati-
nis inducit fm̄ non idētitatem.

N
5° punctus.
De divisione
de p̄sonis ab
aliquo in dīcta
z̄tē se non

21. L. oratio
oculo non seq-
tur quā se de
simpliciter.

O

6° punctus.
De p̄posito
modificata et
practicā.

Mediū in ca-
pilla s̄ tē
p̄lera s̄ tē
p̄lera ad-
cōnōne dī-
probā.

Lap. 12.

P

7° punctus.
Ecce qd̄ qd̄
s̄t̄ cōsidera.

8° punctus.
De p̄ambu-
la 4° p̄mo
p̄n² et vī-
z̄ dītōnō
ip̄sī modis.

Q

21. L. qd̄ p̄st.

Sextus punctus est de h̄dictionē. Prīmo voluit eā vitare pp̄ d̄m² in mō significādi. C¹ Scī-
dum q̄ in pp̄one modificata sunt quatuor: terminū in
tali modo positi: q̄i enim neḡ ponit ad subīm: vel ad
predicatiū: vel ad modū nō est h̄dictionē. Dicit ille q̄ est
fictio h̄dictionē incōplexa ponere. C² Lōtra in lib. p̄-
dicamentō trac. Arist. de terminis incōplexis: et ibi
ponit h̄dictionē isto: termino: quo: nulla est oratio.
sicut sedere nō sedere cōtradicit̄. Item in libro p̄ber-
menias nō sunt cōtradictoria: que sunt de h̄dictorijs: s̄z
de modo. Itē p̄ topicoz: quot modis dicit̄ vnu opposi-
toz tot et reliqui. Lōtrarietas aut̄ inuenit̄ cōplexa et
incōplexa: ergo et hec. C³ Itē oēs theologi dicit̄ q̄ cō-
tradicit̄ includit̄ in impōbō fieri a deo. Item ybi est
inuenire p̄uationē et p̄tradictionē: q̄ per additionē se
habet. Item album et nō album sunt opposita: et nullo
modo nisi p̄tradictorie. Item de tri. querit Aug. si affir-
matio et negatio sunt in eodem p̄dicamēto.

Septimus punctus est de syllo simplē. dixi q̄
non tenet in terminis modificatis:
quecuq; enim vnu et eidē sunt eadē. C¹ simplē verū est:
sed tū cū modo nō op̄z: sicut materia et forma sunt idē
cōposito in p̄mo modo. nō tamē inter se.

Ultimo de p̄mo p̄n² cōplexo. pono 4° p̄reambu-
la. prīmu est: q̄ est vna pp̄o hypotheti-
ca. C² q̄ est p̄positio co^{us}: et per hoc verbū est. C³ est:
et q̄ in p̄ma pp̄one est p̄m² distinctionē de quolibet af-
firmatio vel negatio. C⁴ pp̄o est de copulato p̄d^{to} idē
affirmare et negare. C⁵ est: q̄ p̄ma est vīlis affirmati-
tua. C⁶ vñiversalis negatio. subīm istius principiū est
ens: p̄d^{to} affirmatio vel negatio: q̄z dicit̄ de subīo sub-
disunctione in p̄ma. sub co^{us} in scđa: subintelligit autē
co^{us} de quolibet ente dī r̄c. C⁷ Questio. VI.

Irca eandē distinctionē. adhuc que-
ro quatuor questiones. Prīma
est. Utrum angelus sit in loco per essentiā.
Et videatur q̄ non: quia Damas dicit. q̄ est
vbi operatur. C² Contra Aug. dicit: q̄ illud
quod est bonū: non potest esse nūlē.

Hic dicunt alig. q̄ angelus est in loco p̄ essentiā.
Alij dicunt: q̄ p̄ operatione. nō per
essentiā: q̄i quedā est simplicitas sita aliquid sicut p̄n-
tus: alia nō est sita sicut vñitas: et hoc modo substātia
angeli est simplex: et per qd̄ nō est in loco per essentiā:
sed p̄ operationē. C³ Alij dicunt: q̄ nec sic: sed per

21. L. veritas.
Simplē vel
idētiblē s̄t̄

quādā applicationē. Alij dicit q̄ p̄ decessitatem sicut p̄ pprietary id individualē ḡ fm̄ eaz puenit sibi esse. hic et nunc. Sed nulla illaz opionū videt esse sufficiens. Cōtra p̄mā argū sic. Impole est q̄ angelō cōveniat esse in loco p̄ illud q̄ puenit sibi sibi sit in loco: si uero. Sed essentia sibi puenit in p̄ obiectuā: in qua nō est in loco. ḡ t̄. z̄ q̄ cōvenit alicui per accīs: nō puenit sibi p̄ nām sua: sed esse in loco puenit angelō per accīs: sic et extīta p̄ accīs sibi cōuenit. ḡ t̄. Cōtra 3° op̄. quis nullum sit vulgata. Arguit 4° et p̄ sic. Qn̄ aliquis sunt essentia l̄ ordinata postea nō est: cā q̄ p̄ us insit: approximat̄ est cā ipsius operari: et p̄ us essentia l̄. p̄ hoc aut q̄ approximat̄ est in loco. ḡ in loco esse pcedit essentia l̄ operari. ergo a p̄mo ad vltimū nō est ratio essendi in loco. z̄ sic. fm̄ eos angelus nō est in toto celo localr̄: sed si esset in loco per operationē oportet q̄ esset in toto telocum moueat oēs partes eius: et ita operat per totū celū. Si dicas q̄ angelus mouet vnā partē: illa alia quā per modū cuiuslibet circuitus vel gyri. Cōtra. q̄ eaēdē rō esset de p̄ma parte sicut de alijs: et tūc celū per se possit moueri: et nō indigeret motore extrinseco: qd̄ tñ oēs ponit. 3° sic. per illud nō est angelus in loco: qd̄ nō est formalis in ipso. Sed operatio angelī per quam dicit ipsum esse in loco est operatio trahens: et non imanes: ga per sola operationē imanementē nō facit. se esse in loco. ḡ t̄. 4° sic. Q̄ si cōt̄ ali quid est in aliquo loco per aliquid alterū op̄z q̄ eodem modo applicet loco sicut illud per qd̄ est in loco: sic corbus est in loco p̄ quātitatē: et ideo sicut quātitas est cōmensurata loco: ita et corpus cuius est. Sed operatio angelī transiens: sicut motus quez causat in celo: est aliquo cōtinuum: et per p̄is cōmensurature in loco ergo et angelus: qd̄ est impole. Cōtra 3° op̄. quis arguit: q̄ icidit in idē cū positiō p̄ma v̄l sc̄dāt̄ enī est actus fm̄us illa applicatio: et ita redit op̄o p̄ma q̄ per essentia sit in loco. aut est actus sc̄d̄: et tūc ē idē qd̄ op̄atio: et redit op̄o sc̄da. Cōtra 4° op̄. q̄ sit rōnabilit̄ alij. arguit sic. ga per illud. per qd̄ angelī sunt diuersi: per illud nō est dare rōnem coem: per quā dicant v̄niformiter esse in loco: sed per decessitatem sunt angelī primo diuersi: et in nullo cōveniunt. ergo t̄. Dico igit q̄ angelus est in loco per actualē existentia. Ad cuius declarationē est sciendū q̄ quatuor sunt que se bñt per ordīnē. p̄io esse in loco similit̄: et sic aliquo mō deus est in loco quia vbiqz. Sc̄do esse in loco diffinitiū: et hoc addit̄ sup̄ esse in loco: esse in hoc loco: sic determinat ipsuz q̄ nō sit sibi in alio per nām. 3° esse in loco circumscrip̄e et cōmensuratiue: et addit̄ sup̄ aliud duo: pars loci correspondet parti locati ut in corpib̄. 4° sic in vno loco esse q̄ violenter transferat ad alio locu. Ad p̄positū. angelus est in loco: et diffinitiū est in loco. nō 3° mō cōmensuratiue: cū sit suba simplex. nec 4° modo: q̄ ainc violenter est in loco: qd̄ nō est verū: quia indifferenter recipit oēm locum: sicut cera omnē figuram.

Sed hic est dubius: si angelus est in loco sicut alia in corpore. Dicit q̄ sic. quo ad hoc quia sicut alia est tota in toto corpore: et tota in qualibet parte: ita angelus est in loco proportionato sibi totus in toto. Sc̄do difficultate. si necessario sit in loco ita q̄ habeat presentiūtate ad aliquā creaturā. Dicit q̄ sic natura: ita q̄ nō posset se facere sine presentiūtate ad aliq̄a creatura. Sed per potētiā diuinā possunt fieri sine omniū creatura: et forte fuerint creati ante creationē ceili empire. Vel saltē potuerūt creari. Alia difficultas si deus possit facere angelus sine omniū presentiūtate: vñ q̄ sic. cū prius fieri sine posteriori nō repugnet.

Dicitur q̄ qd̄ deus non potest facere angelum quin possit eum mouere etiā in vacuo: q̄ nō posset fieri sine acquisitione aliquius respectus. Seguit ex hoc q̄ semper habebat necessario aliquē respectū p̄mā. aliter deus non possit eum mouere ad p̄tentialitatem aliam. Sed itē occurrit quādū dissi. prima vtrum angelus p̄t esse in quolibet loco cuiuslibet figure. Dicit q̄ sic. q̄ ponit se in loco per voluntatem suā: cūba sua nō magis est applicabilis vni loco q̄ alteri. 2° dissi. si p̄t esse in quātūcūq̄ magno loco. Dicit q̄ nō per articulatitudinē q̄ fm̄ p̄positionē quā habent p̄t occupare loca maiora: et vñ qui sunt maioris virtutis et p̄fectionis: maiora loca occupant. 3° dissi. si p̄t esse in quātūcūq̄ minimo loco. Dicit q̄ sic. ex quo est in quilibet parte tonus sicut alia: et sicut corpus chri in hostia. Et illud est dividibile in infinitū: ideo nō potest dari ita parvus locus quin possit esse in minori. vnde forsan oēs angelī per istum modū possunt esse in foramine acus. 4° dissi. si p̄t exhibere presentiam in extremis quātūcūq̄ distantib⁹. Dicit Sc̄o. q̄ sic. ex quo non determinat sibi figurā ponat q̄ sit quadrigulis locus: iste partes quadrigulis possunt intantū fm̄ p̄fectiones et appositiōne seu cōstrictionem extēdī: attingent vñqz ad extēmū mundi. Alia dissi. et hic. si angelus possit esse in corpore ita q̄ nō in superficie illius. Dicit q̄ sic. sicut alia est in corpore: sic q̄ nō est in superficie: que nō est pars corporis. Alia dissi. si p̄t esse in puncto. videtur Sc̄otus dicere q̄ non. Non tamē appetat mībi euīdes cōtradic̄io quin possit esse in puncto: ex quo est substantia simplex. Alia dissi. si sit in corpore ita q̄ in quilibet puncto eius. Dicit q̄ non. sicut alia non est in quilibet puncto: sed in corpore: et in quilibet eius parte. Sed h̄ remanet dubius: q̄ ex quo determinat sibi esse in loco per voluntatem: si nō determinat se quasi nō adiūtate de hoc loco in qua figura relinquat: non appetat bene quare magis ad vnā q̄ ad aliam applicetur. Illud valde difficile est. potest tñ dici q̄ qd̄ angelus est in potentia neutra ad locū: ideo manet sub figura: sub qua p̄mo se applicatur quātūcūq̄ introductā: alia incōpossibilitatis prime: sicut p̄t poni exemplum de cera: que si sit sub figura circulari semper manet sub ea quātūcūq̄ alia sibi imprimat: per quā p̄mā expellatur: nam determīnatō loci ab angelō dependet ab eo tñ in fieri non in esse: ideo t̄.

VII. **Ecclida** qd̄ est. Utru p̄les angelī possunt eē in eodē loco. Cidetur q̄ sic. q̄ legio demonū sibi erat in eodē corpore. vt h̄ in euāgelio. Cōtra. in Apoc̄. scribit q̄ in templo dei habebunt loca dī. **HIC DICUNT** aliqui q̄ non: qd̄ vñus illaberetur alterū: quod est impossibile in ceras. Alij dicunt q̄ non: ppter v̄niformitatē essentia: q̄ quis enim corpus esse possit cū specie ppter diffi- mitatē tamē non corpus cū corpore: nec spūs cū spū esse possit. Alij dicunt q̄ hoc est: qd̄ angelus magis actari locū q̄ corporis. Si q̄ dī corpora nō sunt simul: sequitur q̄ nec duo spūs. Alij dicunt q̄ eadē ratione sequeret q̄ infiniti possent esse simul. Cōtra p̄mā op̄. q̄ eadē ratione sequeretur q̄ nō possit angelus eē in corpore: q̄ influit in ipso. Cōtra 2°. q̄ eundem modū essendi habent dia accidētia q̄ sunt in vno subiecto in quo sunt simul. Cōtra 3°. q̄ locus proprius non actuatur per locum. Cōtra 4°. q̄ nō habetur pro inconveniēti. Dico q̄. q̄ non video qn̄ possint esse simul nisi forte ppter ordīne vñuersi. Sed est dissi. si ex

E. Vide. i. q. 1.
ē morte ange-
li ad hoc po-
derando.

f. parishes.
Quibus sigu-
re Iz non in
genū loco an-
gelū posse
locari.

In genūcū
quo angelū
posse locari
loco.

F. Cidēra an
hoc sit de me
te Sc̄otū.

G. De figura lo-
ci angelī.

H. Mart. 5. et
Luce. et
Math. 5.
Op̄. alioz 4°

H. Bis. 4. ph.
Impug. 4°.
Euer. Anar.
et Bonavē.
et Sc̄o.

Op̄. ppia.

Liber

Distin. Q.6.VIII.IX.X.7.XI.

I

hoc q̄ plures angelii p̄nt esse in eodem loco. p̄baret q̄ vnu posse esse in pluribus locis. Dicit autem q̄ non. **A**lta difficultas est; si ex hoc q̄ ponunt s̄il vñ? vides q̄ videt alter. Dico q̄ nō v̄tate simultatis; q̄ ex hoc non varia perfectio intellectus ex qua prouenit q̄ vnu intellectus aliquid perfectius q̄ alius ē. **Q**uestio. VIII.

Angelos s̄i existentes nō eadē necō r̄idere.

Etiā nō potest s̄i sit: del tñ
v̄tate eandēz
angelū plurib⁹
in locis etiam
adequatis s̄i
esse possit.

Kesi rememoratio
sui loci adeq-
ti dimissio me-
diorum & ecō-
tra angelum
posseditus ē
dā respectu
corporis,

Angeli in ce-
lo & in terra s̄i
esse possit.

L

De motu an-
gelorum.
Elia l. posse
moueri,

Celō r̄istitua
Angelū loca
liter moueri
posse.

MRegula scou-
ci.

Erlia q̄o est. Utruimque angelus posse esse in diversis locis.

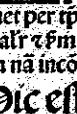
Hic primo p̄t esse difficil. de di-
uina p̄t si hoc p̄t & di-
co sim q̄ sic & in infinitis locis. Si enī hoc
p̄t de corpore vno: vt p̄batur est in 4° suarū. multo ma-
gis de nō sp̄uali. **S**ed p̄t ēē dī. de potentia creatarū
& de locis adequatis & dicit simpliciter q̄ non q̄ ex quo dī
locū adequatū nō p̄t se facē in alto & p̄manere. **S**z
maior diffī. p̄t esse si p̄t esse in pluribus distantibus lui
loci adeqūtū & non in medio. Et dī q̄ sic ga angelus est
totus in qualibet parte sui loci: sed p̄t dimittere exire
ma & manere in medio. q̄ cadē rōne p̄t dimittere me-
diū & manere in extremis sine medio sicut ex. **C**on-
firmat: q̄a uniformiter & per respectū eiusdem rōnis re-
spicit: mediū & extrema: ergo eadem rōne p̄t manere
in extremis sine medio sic ex. **P**robat aut̄ aliter idem:
q̄a quicūq̄ respectus sunt eiusdem rōnis: q̄a rōne p̄t
vn̄ dimittit & aliud. **S**ed hic remanet dī. quare oīa
nō est in extremis partib⁹ corporis eadem mō nō in me-
dio. **D**icit q̄ hoc est: q̄a informat corporis mediante
aīa. s. sensuū: que est extensa cū corpori: ideo non p̄t
discontinuari corpus: sed tunc vides q̄ angelus simul
possit esse in celo & in terra: dico q̄ ita p̄t esse q̄ dimis-
so medio simul sicut in celo & in terrae video contradi-
ctionē. & ita p̄t intelligi dicitur Raphaels archageli in
Thobia: qui dixit. Ego inquit sum q̄ in cōspectu oīi
semper existo. & tamē erat in terra mysterium suis im-
plens: & simul astabat deo. **Q**uestio. IX.

Clarita q̄a est. Utruimque mo-
do sit de anima rationali. Dici-
tur q̄ sic. Sicut enī duo angeli possunt esse
in eodem loco: sic & duo anime esse pos-
sunt. **Q**uestio. X.

Arcq eandē distincione adhuc quero qua-
tor q̄ones de motu angelī. pri-
ma est. utrū angelus moueat ab aliquo lo-
caliter. q̄ nō. brūs Aug. sup. H̄efi. distinguunt
de motu: q̄ aliquā creaturā. s. sp̄iale. mo-
uet per ipsū & nō per locū corporaliter aut mouens tempo-
raliter & in locū. ergo ē. **C**otra. Grego. sup. Job. So-
nā incōprehensibilis a statu suo nescit moueri.

Hic est veritas determinata per scripturas: q̄ mo-
uent. s. tam angelī boni: q̄ euā malit. arti-
culis fidei est de aīa ch̄ri: q̄o descedit ad iheros. Decla-
rat aut̄ Sc̄o. sic. per vn̄ ppōnē q̄ h̄z quatuor partes:
& est bēc. Quicūq̄ aliquā est susceptiū formaz differen-
tia specie & eiusdem ḡnū: & nō est determinatū ad aliquā
illarū: nec est illimitatū ad oēs: tale p̄t moueri: sic autē
est in p̄posito. q̄ ē. Maior p̄t: & p̄mo apparet p̄ma co-
ditio. I. susceptiū formaz differen- p̄t specie: q̄a motus
nō est iter formas eiusdem rōnis: sed semper est aliquā
contrarietas iter terminos motus. Ex hoc apparet sc̄da
cōditio: q̄ op̄s esse iter formas eiusdem ḡnū: q̄a contraria
sunt in eodē genere. Simili: apparet tercia p̄ditio: q̄
nō determinat sibi alterū. **C**4° requirit q̄ non sit illi-
mitatū: sicut essentia divina est illimitata ad tres p̄pe-
tates: q̄a simul in actu habet oēs. Nunc aut̄ oīa vbi sunt
specie differētia: vt alīs patet: & sunt oīa eiusdem ḡnū.
Angelus autē nō est magis determinatus ad p̄nu: vbi

q̄ ad aliud: nec est illimitatus ad illa: q̄ non h̄z oīa vbi
actu. ergo sequit intētu: q̄. s̄ posse moueri. **S**ed h̄z
mot̄ icludit successione ex quadruplici cā. s. ex debili-
tate agēris: ex contrarietate patētis: ex diuisibilitate mo-
bilis: & ex resistētia medij: sed nullus istoꝝ est in ange-
lo. nō primū. s. debilitas vel defecus in agēdo: q̄ angelus
est virtuosio in mouēdo se: q̄ sol in p̄ducendo ra-
diū: nec est ibi contrarietas ex parte patētis: q̄ angelus
nulla inclinatē natura: q̄ ad aliquā locū. nec
ex parte medij: q̄ corporis non resistēt spiritū: nec dī-
dit spiritus corporis: nec est diuisibilitas mobilis: q̄ an-
gelus est indiuisibilis. **S**ed ista dī. q̄ ex nullo istoꝝ
p̄t argui successio. est ergo bic ex distītā medij:
dato enī q̄ nulla cēt resistētia medij: tri successio cēt
rōne distītante: sicut q̄i inducit formā: que nō h̄z p̄tra-
tū: sicut lux in aerē est ibi successio ex aliqua con-
trarietate: sed solum ex diuisibilitate termini ad quez.
Similiter angelus accipit totū illud sp̄atiū pro termi-
no ad quem. **S**ed hic est diffī. quid acquirit angelus
per motū: talem: Dico q̄ nullam formā absolute: quia
nullam talē p̄t producere. fm Ang. Sed acquirit for-
mam re^{nām} p̄t. **S**ed diffī. cūtis predī. est. Dicit
q̄ reducit ad predicamentū vbi. nec op̄s q̄ oīa que sunt
in predicamentō recipiat predicationē illius p̄n̄: sed re-
dictive sunt in illo. **C**ertia diffī. si posset moueri in
vacuo. Dicit q̄ si corporis caderet in vacuo nulla cēt re-
sistētia ex parte medij: sed tamē aliunde moueret sic
testine. **Q**uarta diffī. si posset moueri in nihilo. si non
eset nisi angelus & deus. p̄bū dicunt q̄ nō. sed theolo-
gi habēt dicere opp̄. vnde nō video quin moueret si
celum destrueretur: sicut modo. **C**uid autem tunc
acquireret. Dico q̄ alīum & alīum respectum pri-
cipalitatis ad deum. q̄ ē. **Q**uestio. XI.

Ecunda q̄o est. Utruimque angelus pos-
sit mouere seipsum. Et vī
q̄ nō. Aug. De agens prestatius est patien-
te. **C**otra. b. Anf. in lib. de cordia libe-
ri arbitrii dicit q̄ voluntas mouet se.

Hic dicunt aliquā q̄ nulla res p̄t seipsum mo-
ueret: s̄i op̄s distinguunt. Et p̄bū
tur quadrupliciter. primo via qua procedit ad p̄ba-
dūm p̄mū mouēs esse: & hoc probat per regulas p̄bū:
q̄ idem nō mouet se: & est via demonstrativa: sicut p̄ce-
dit ad p̄mū cām. omne q̄d causat ab alio cauifatur:
vel ergo est p̄cessus in infinitū. **C**et ita in propōsto. si
dicatur q̄ aliquā mouet se in terminis: nō est vera re-
gula p̄bū. **C**2° rō est. Quando aliqd mouet se op̄s: q̄ di-
uidat in per se mouens & per se motum. Q̄s aut̄ cause
coincidenti preter mālez: sed si moueret se coincideret
materia cū alijs. l. forma: q̄ motu vt tale suscepitū
est: & h̄z rōnez materie. **C**3° rō est. actus & potentia sunt
prime differētia entis: h̄z omne mouēs vt sic est in actu:
& q̄d mouet est in potentia. q̄ ē. **C**4° rō: q̄ oē q̄d mo-
uetur ad aliquā perfectionē carer easēd q̄d h̄z aliquā
perfectionē virtualiter habet eam nobiliorū modo q̄
formaliter. q̄ ē. **C**ideo dicunt isti q̄ impōle est idēz
mouere se. **S**ed alīa hoc arguit de angelō. Primo Impōle dī.
de actu intelligēd. Angelus ex puris naturalibus potest
cognoscere omne limitatū: ergo & essentia sua: & actus
causatur ab obiecto fm eos. q̄dēdē mouet se. **C**Si di-
catur q̄ nō habet actu nouum. Hoc est contraria fidem q̄
intelligat per substātiā sua. **C**2° rō est. q̄ angelus p̄t
moueri. oīs aut̄ actus merēdī est in p̄ate merētis: sed
ille actus ad quē se h̄z aliquā passiū tñ: nō est in pote-
state eius. ergo oportet q̄ causet actus actu meritorū
in seipso. **C**3° de peccato. q̄ angelis peccant: & illud

N
Obiectū nō dī.
Successio cī
i motū cī
quadruplicē

Et in mon-
angeli oīa
successio cī
q̄rē Scōm.
Ecce q̄d q̄s
s̄ illūmāndē
Q

D. q̄ dīplicē
Terminū mō
r̄ angeli q̄d
& cuī ḡnū.

Engeli in vī
cūo cīmīlo
moueri posse

P
Ergo angelus
p̄t ēē alijs
quodcas: cō-
pe creāto. cī
ius opp̄. dī.
rit. s. q. i. dī
laco angeli.
p̄ba doc. cī
cīrī paroīa.
L. 1. 1. c. 29.
T. 1. 19.

Ep̄būcīcī
re Tho. & ill
osdeyā cī
z. 1. 8. p̄bū.
Al. liter. cī
p̄roficiā.
p̄bū.

Q

Estī.

Secundus

III.

XII.

143

peccatum non potuit causari a deo; quod in hoc angelus nihil
demeruerit. ¶ 4. de mobili; quod non potest salvare quomodo
moueat nisi moueat se. ¶ Ideo dicitur isti quod idem inde¹⁷³
o in oino mouet se. ¶ Sed contra hoc arguitur. 4. Et primo sic.
Imponitur est quod idem vel ratione reali referatur ad se; quia ratio de
ratione sua materiali est ad alium. ¶ Secundo sic. Quicquid aliud
habet virtutem ex natura eius; quod distinguuntur ex natura rei; sed
sic est huius genere mouens cadit sub potentia activa: et mobile
sub passiva; sed potentia activa et passiva sunt omnia. ergo tecum.
¶ Tertio sic. per nam priuationis. Quicquid aliud sunt
ideas oino; ipso est quod ratio unius maneat sub priuatione
alterius; quia tunc manaret sub priuatione sue rationis; si
in deo est mouere in quo non est nec esse potest moueri.
ergo tecum. ¶ Quartio sic. per ipsum dominum complexum; potentia
activa summa ratione formaliter dicitur perfectione simpliciter,
non autem potentia passiva. ergo.

PONO q̄ mouēs et motus sūnt de^{ta} supposita; vt p̄z
in corpe organico hōis; qd̄ h̄ pres est heterogeneas; quaz
vna mouet alia; quātūcūs sūnt in vno supposito. C^z
q̄ nō op̄z q̄ dūlīn^z subioga alia est idē subito cū coz-
pore; z tñ mouet corpus. C^z Sed dicitur istū q̄ alia exīs
in vna pte mouet alia; z sic est deuenire ad partē imo-
bilē. C^z Lōra q̄ si alia vt exīs in brachio differt aliq̄
ab^z ab ipsam et in manu; p̄z q̄ nō sed solo respectu;
sed illū respectus nō potest p̄n^z mouēdi ergo per idē
absolutū mouet in manu et in brachio. C^z q̄ idē
re inde^{ta} mouet se. pono enī q̄ alia est reā idūsticta a
potētūs; nec est cōposita ex mā et formā et tñ mouet se.
Dicitur ergo aliqui q̄ mouet se idūrecte mediatē corpe.
Sed hoc nihil valet. certū est enī q̄ istū motu ale non
causat corpus; q̄utis enī p̄mo motu cōrgis mouet seit.

las vias quibus probat diuinitus formatus p[ro]m[on]t[er] p[ro]ba-
per via divinitatis. Oficiumq[ue] virtutis aliq[ue] formalit[er] per
malitier at omni eo qd[em] cadit sub alia. Potentia autem omniu[m]
dil[icitur] per actum et potentiam. Ergo eodem modo p[ro]pria diffinis: et p[ro]p-
ria p[ro]uationis et demissione. Sed 2. Primo: q[uia] plu-
ralitas non est ponenda sine necessitate; sed sufficiat dicere
aliqd in p[ro]posito et in actu virtuali: ut videatur. Dico hic
q[uia] non de po[en]tia obiectiva et de actu sibi opposito: sed accipio
q[uia] subiectiva et actu virtuali: quo[rum] vnu[m] cadit sub po-
tentia actua. aliud sub passiva. 2. diff[er]et ergo f[orma]l[is] B[ea]t[us]
angelus f[orma]l[is] se totu[m] non mouet: nec se toto mouet. Di-
co q[uia] per hanc ratione formaliter totu[m] mouet: totu[m] mouet
per alia: et eadem modo dico q[uia] si aliqd est productum et p[ro]du-
cibile de summa ratione formaliter. Alia est difficultas: nunc
uit dubitatio quin possit alius mouere alio moueri.
quare ergo idem potest mouere se. Dico q[uia] videlicet cocludit
formaliter de formulis: sed etiam productus et productum de realiis.
Sed hic est dubium. si vnu[m] est angelus potest aliu[m] mo-
uere. Dico q[uia] sic: q[uia] angelus potes aliqd imprimere in
aliquo suscepit: potest etiam in o[cc]e[pt]u q[uia] est eiusdem rationis idem
primerius habet autem p[ro]prietatem q[uia] potest inter se et potentia mo-
tuu[m] fint eiusdem rationis in angelis: quibus differetibus. sp[iritu].
Alia dif. est. si vnu[m] angelus potest voluntate alterius pos-
set eum mouere. Dico q[uia] si sunt equalis virtutis q[uia] non
potest: sed si sunt maioris virtutis vnu[m] q[uia] aliis: tunc di-
co q[uia] sic. unde lucifer portaret potest alios angelos malos
mouere contra sua voluntatem. Alia difficultas: si angelus
potest portare aliam. Dico q[uia] sic: et de facto portare in simili
abrazante. Alia difficultas: si alia potest portare angelum.
potest q[uia] sic: q[uia] potest habere potentiam motuum eiusdem rationis
cu[m] ipso. Alia difficultas: si bono potest mouere an-

gelum. Videntur **Sco**. dicere q̄ nonq̄ non vitetur alia aliqua potētia nisi organica in corpore existens: et hoc oportet fieri per cōtractū tūc angelus adh̄erens lapidi non moueret a mouente lapide. sicut dictū est in q̄rto. ¶ Rationes aut̄ vtriusq; partis possunt solvi. Primum concludit primum mouens esse omnino imobile s̄m rationem qua mouet. non plus p̄bat: et additur q̄ nō potest habere imperfectionē: et sic monito apparet imobile. ¶ Ad 2° p̄bat. qd̄ est dī. s̄m ratione formalem. ¶ Ad aliud concedo cōtractū rationē s̄m rōnes formae.

Ertia q̄ est. Urū angelus possit mo-
ueri in puncto. Videret ḡ nō:q̄
6. ph̄y. demonstrat ḡ indissimile nō potest
moueri. Contra. in 4. ph̄ys. ponit ḡ in-
stans fuit: t̄ hoc tñi est sicut moueri.

Hic dicunt quidā & nullū indiuisibile pōtmo
ueri localiter. **Hoc** pbat Arist.
quadruplici rōne. primo sic. Qd qd mouet partim est
in termino a quo: partim in termino ad quē hoc aut
non conuenit indiuisibili. **z.** **z.** sic. Qd mouet p̄is
p̄transit spatii equale q̄ maius: t minus q̄ equalē: sed
non potest dari spatii minus pucto: t si equalē mō
rit n̄s per puncta. **3.** ratio. Qd mobile p̄transit per
tempus spatii sibi equale: t in minozi repose p̄transibit
min⁹ de spacio. **4.** rō. Lōti¹³⁹ temporis t mobilis sunt
ordinata: q̄ cōtinuitas ipsi est a cōtinuitate motus: t
cōtinuitas motus a mobili. Indiuisibile aut nō est ali
quid cōtinuum. **Sed** h̄c arguit. Primo in exem
pli super planū de spherarque cōtingit in puncto: t nō
facit ad ppositum qn̄ voluntur: qz nō est motus pucti:
sed si attingit super planū tunc idem puctus transire de
yna parte ad aliam. Indiuisibile ergo mouet sicut pū
ctus super planū. **Dic** dicif & non est dare omni
no corpus sphericum: sed hoc nō yalet. Lētū est enim
& corpora celestia sunt sphericar: quare nō posset de
facere yntum planū corpus: super qd mouetur celus.
Alii dicunt & nō sit contactus in pucto mathematici
co: sed nāli quod nō est indiuisibile simpli: sed hoc nō
yalet: qz tunc esset applicatio curvū ad rectuz: quod est

impossibile. $\square$ z^{m} exemplū de triangulo: cum mouet triangulus: tunc angulus triāguli terminatus in pūcto dividit aēr. $\square$ z^{n} exemplū de quadrangulo si transit per linea dividit eam: corpus cubū non potest moueri quin pueniat superficies in diuidēdo aere. $\square$ z^{o} $\square$ Dicitur hic qđ pūctus nūnq̄ mouet separatis: sed per accidens mouet. $\square$ Sed hoc nō impedit qđ certū est qđ successiue trahi per totū spatiū: siue per seūne per accidentis. $\square$ $\square$ Dico qđ indiuisibilē pōt moueri. Hoc confirmatur qđrupliciter. Et pmo sic. Quia dōcūqđ diuiditur corpus: securis p̄trastrī superficie qđ attingat cor pus: sicut aut̄ totus continuū transit sup indiuisibile: ita idiusibile pōt trahire totū cōtinuum. $\square$ z^{p} pūctus in me diū circuli in toto medio acgrī sibi alium & aliū respicit: sic mouet formaliter. $\square$ z^{q} aut̄ mutatur in aliquā partī corporis que semper aliter se habent sicut pater in augmento. $\square$ z^{r} substāta solis in quolibet instāti coexistit toti tēpōri. $\square$ Sed h̄q̄ fm̄ hoc essent infinita puncta perralitā. $\square$ z^{s} Continū cōpositū erit ex indiuisibilibz: qđ indiuisibile cōmenturat se spatio. $\square$ z^{t} : qđ motus est cōtinuus. ergo nō recipiat in indiuisibiliū. $\square$ z^{u} Impole est qđ indiuisibile coexistat diuisibiliū. $\square$ z^{v} Ad pñnum idem probat̄ur de corpore: qđ in quolibet moueri luna infinita mutata esse: & ita corpus per transit infinita. Non est ergo inconueniens pertransire infinita non d̄, sed quecumqđ in potentia: & ita est in

E
L.c.7.3.
7.7 see
L.c.90.
Lötiges
ficiozib
at Ariss
francisc
Op. sko
ois.
lio Sco
mii.q.9.

Empignat

1.1.6 c
ucho.

七

bújat 47

ocri transire
intra quic
miser.

Liber

I proposito. Ad aliud nō sequit sicut corpus in quolibet murato esse est in spatiis sibi equali: tñ motus non cōponit ex mutatis esse. Ad aliud cedo de permanente: sed diuisibile successiuū pō recipi in diuisibili in quodā fluxu: sicut quantitas in mā idiusibili recipit.

Ad aliud verū est in simultate durationis: sed in suju potest. Ad rōnes Ari. dicit Sc̄o. q̄ bene probat ēm intentionē eius q̄ mobile mouēt q̄ vna cā successiōis est distā tia maioris spati: tia magnitudi nobilis. Mobile enī maioris quantitatū sup idē spatiū tardius prālit q̄ mobile minoris quantitatū. Volut ergo Ari. q̄ vbi successio sumit ex parte mobilis. idiusibile ēm hoc nō pō moneri: nec h̄z successione: t de illo vez est q̄ parum est in termino a quo: p̄tū in termino ad quem: quia successio sumit ex eius quantitate diuisibili.

Ad 2° verū est q̄ tio manus est mobiliter tardius p̄tū sumit successio ex parte mobilis. Et hoc dīfirat 4° rō de simultate mobilis: t sic illē rōnes cocludū tētū suūnō p̄tra dicta. Qd. XIII.

Garta q̄ est. Utrum angelus possit moueri in instanti. Et videtur q̄ sic: q̄a efficacior est virtus eius q̄ solis q̄ radiū suū causat in instanti. Cōtra: quia successum includit tempus.

D. q̄ntuplex. Lōdo cert. Hic non est difficult. per respectū ad potentiam diuinā sumēdo motū large: sed sumēdo pro trāsmutatione locali pō est difficult. quantū ad locum adequatū se artando vel dilatando ad partē loci sui in instanti. Si ergo querit: virū existēs in loco. p̄prie possit se artare ad minorem in instanti. Dico q̄ sicq̄a alia rationalis est tota in toto corpore: et tota in qualibet parte. Abſindat ergo manus vel pes in instanti desinat ibi cē statim: q̄dū est ibi cōtinuitas ipsa remanet: sed in istā deficit cōtinuitas in fine motus. Alter enī alia est ex corpore nisi in instanti desinat ibi esse. Et eodem mō pō dīci de angelo quantū ad locū. Cōz diff. est. si pō se dilatare in instanti. Dico q̄ eadē rō est de dilatatione: q̄a pō dispersere se: sicut de artatione. Cōz diff. est. si a loco sibi eq̄l ad alii locū sibi equalē. Dico q̄ sic si non distant. pō enī determinare tale locū: sic p̄te in instanti: sed si distant nō pō. alter enī nō p̄tūret mediū: q̄ est impolega vbi intermedia sunt dispōnes ad ultimū vbi. Cōz diff. quo trāsū de loco ad locū si est in instanti in termino a quo: et in termino ad quē. Dico q̄ in toto tpe p̄cedēt est in termino a quo: sed in ultimo instanti illius est in termino ad quē. Sed ex quo h̄z totū locū sibi equalē pō ne occupare alii p̄tū transeundo per mediū. Dico q̄ sic ex quo h̄z totū locū illius pro loco adequatosi pōt in instanti se facere in istū: sequit q̄ pos sit in qualibet parte eius non transeundo medium.

M

Cōfūctio. III. Cōfūctio. I.

Ecce ostensum est IC.

Bambel. 22.
et Albarci. 12.

8.
Error: dupl.

Origenes.

Hic fuerunt duo errores. p̄imus est q̄ aia est vniū corpori sicut carceris baurit noritā per vias fenestrāles. Et istū errore fuit secutus. Orige. q̄ dixit. q̄ aia nō erat nisi angelus igreſus corp̄ pp̄ p̄tū. vnu etiā modernus tenebat hoc: t hec est rō luaga q̄nīq̄s aliqua specie distinguunt dīa nobilior

Bistin.

Qd. I.

dīstī vnu ab alio: t̄z mō ita est q̄ hō t̄ angelus suenitē in nobilissimis dīis. sūr voluntate t̄ intellectu dītē dītē spē.

Soluit aliq̄ dicētes q̄ h̄t intellectus dītē spē sūr voluntates. Sed h̄tē accipit itellim ēm rōne foralē intellectus: t̄ ita op̄tērebit illū h̄t p̄ dīas nobiliores itellētē.

Ideo dī q̄ cētē aia est nobilior: q̄ intellectus t̄ voluntas. Cōz dī. Intellectus t̄ voluntas sunt p̄fectiōes simili. ḡ t̄. R̄t̄ōndi in p̄ q̄ aliquē p̄fectiōes ḡdditā t̄ne sur nobiliores aliq̄b̄ p̄fectiōnib̄ simili. p̄tū in creaturis.

Ista via dimissā ponō 4° rōnes ad p̄positū. s̄ q̄ differet spē: quā p̄tū est ista. Et i. regula in h̄t p̄tū. rō p̄ diversorū generū t̄nō subalternati positū. p̄tū diversi sunt spēs t̄ dīe: sed angelus t̄ hō sunt in diversis generib̄ nō subalternatis positis. Rōnale aīt est dīa spē. cōfīca positā sub ḡne corpis. ḡ dītē aīt dīa. p̄stituētē rē sp̄rituālē.

Et h̄tē no dītē spē alīq̄ eēt frūstra i nā: q̄ eēt foīa q̄ nūc p̄ficeret mā. sic eō. Cōz sic. Qnīq̄s ali

qua fuit eiūdē spē: q̄cqd est demīrable de vno: t̄ de altero: sed de aia est demīrable q̄ est forma corpore: q̄ non est demīrable de angelō nālītē. ḡ t̄. Cōz sic. Si

nō differeret spē sequerent̄ q̄tōr inconveniēta theologiē. Pr̄mū inconveniēta est: q̄ hō nobilior eēt angelō: cu

iūs x̄m̄ dīct̄ scriptura hō enīz cōponeret ex angelō t̄ corpore organico: t̄ se h̄tē p̄ additionē. Cōz sequeret̄ q̄

hō eēt angelus: q̄ tota nā angelī inueniret in eo. Cōz se

queret̄ q̄ angelus eēt pp̄ boles. exūdē enīs. spē est idē

finis aia aut rōnalis eēt pp̄ boles: ḡ t̄ angelus. Cōz seque

ret̄ q̄ hō cāret̄ intrinsece ab angelo. Dico ḡ dītē spē. Cōz h̄tē est diff. si differeret̄ ḡne. Dico ḡ sic: sic aia est in ḡne per reductionē ut forma reducit̄ aut alia

ad genus corporis: genus aut sp̄iale differt a ḡne corporis. Cōz diff. est de potētēs eōz. Dico ḡ alīq̄ diversorū generū p̄tū h̄tē passiones eiūdē rōnis: sicut sol t̄ luna rotunditātē. Intellectus aut t̄ voluntas sunt p̄fectiōes

trāscēdētēs: t̄ nō differeret̄ spē in aia: t̄ in angelo. Sed

nūq̄d differeret̄ spē intellectus t̄ voluntas in aia: t̄ in angelo sicut in diuisiōnē. Dicit Sc̄o. q̄ nō. tunc n. eēt. alia

spē beatitudinis in angelis t̄ in homīs: t̄ tūc hō excede

t̄ in beatitudine angelos vel eō. q̄ est falsū. Cōz alia

diff. cū angelicus intellectus cōcedat nobilior: q̄ intellectus

humānus: quo p̄tū eēt eiūdē spē. Albedo enīz vnl̄ spē

cīci nō excedit alia: nīz ēm gradū homogeneos: t̄ ita

intellectus recipit itētēnē t̄ remissiōnē. Dic pōtū dīci

ḡ vnu modus itētēnē est eētētē t̄ potētē: t̄ ita sicut

eētētē angelī est nobilior: ita eiūdē gradū h̄tē potētē.

Secunda pīcula que est ista spē: dīa qua dītē

Dicit alīq̄ q̄ per vertiblē t̄ nō vertiblē: q̄ vbi vnu angelus se cōvertit reuertit nō p̄tū. aia

aia reuertit pōtū. Cōz dīct̄ q̄ per posse rōcanari cum

discursu t̄ sine discursu. Cōz dīct̄ q̄ p̄ diversos gra

dūs itētēnē. Cōz dīct̄ q̄ per nō vñibile t̄ vñibile

corporei vñiforma. Sed nulla illaz differētāriū est

specīca: primū modus nō valet: nō apparet enīz cā

quare angelus nō possit auerti ab vno obiecto t̄ querēt̄ alīdū. Itētē cōvertit nō est nīs respect̄. q̄ p̄ illud

nō erit distincti p̄mo. Secundū modus nō valet: q̄

aia sepata sine discursu itētēnē. Nec tertī modus

valet: q̄ iam eētētē specifica iter illas potētēs.

Nec quartū modus valet: q̄ vñibile est passio ani-

me: seque eas nō differētā specifica: t̄z posterior ea:

vñ est vñibilis: q̄ est talis eētētē. Unde dīct̄ Sc̄o.

q̄ per suas entitātes absolutas t̄ dīas nobis ignatas:

differētētē eētētē rerū sunt nobis ignatas: p̄tū in sensibili-

nō habemus dīam specificā albedinis. Ex hoc enim

nō est albedo: q̄ disgregantia: sed eō. si iste sunt ignatas,

ergo magis illē. Cōz secundū patet in numeris: quid est

Secundus

A

binari? Dic q̄ est numerus par p̄misus: tñ taz paritas q̄ primitas sunt passiones. C 3° p̄ hoc de rōnali ē mortali que sūt passiones. C 4° per idē de sensibili vbiq̄ cirkuloquimur essentiales dñas p̄ accidētales. vñ vni- bilitas est passio p̄s oēm formā. Sed dñs est hic q̄a di- cit Grego. utp̄ Matth. q̄ angelus est aīal rōnale. Item dicit Aug. 3° de tr. q̄ sunt alia aera. Dico q̄ aīal vocat oēm rem viuentē. C Alia est dñs. quare nō eque dicit risibile de essentia hois sicut rōnale. Dico q̄ neu- trum est de essentia hois: led. tñ magis cirkuloquimur essentia aīe p̄ rōnale: q̄ per risibile. Q. II.

Ecunda q̄o est. Utz oēs angeli sunt specie distincti. Q. sic. Dio. de angelica hierarchia ordinat eos fm sub et supra: fm maiore actiuitate et passiuitate. C Lōtra. cūdē ordine ponit iter homines salvandos: et ita differentia specie.

Hic dicunt aliqui q̄ distinctio nuālis ista cādē sp̄em est per mām. In angelis autē nō est mā. q̄. C Alij dicut q̄ per quātitatem. vñ cōcedo q̄ in angelis nō est mā. C Sed 3° p̄ op̄ione arguo 4°. C p̄io de aīa rōnali q̄ oēs aīe separate distinguuntur: et tñ sūt sine mā. C 2° acciūta aīe sicut illius bōlie distinguuntur numero ab acciūtib⁹ tñs in factōm nō sunt in subto- nec in mā. C 3° due charitates in diversis aīabus sunt eiusdem sp̄em non tñ est ibi mā. C Silt 4° duo habimus scientifci eiusdem speciei sunt in duab⁹ aīabus. Dicūt tñ ad p̄mū q̄ aīa separata idividuat per habitudinez ad corpus. C Alij dicut q̄ corp⁹ eā idividuat in corpo re: et postea remanet. C Alij dicut q̄ acciūta idividuātur per subm. C Lōtra p̄mū corrupto termino relatio actualis nō manet. aīa autē remanente potest destruere cor- pus: et cannibale corpus. Itz dñc aīe conteniunt in vni- forni inclinatione. q̄ nō distin⁹ per hoc. Iterū p̄fectiūz eiusdem rōnis p̄tymiri p̄ficiibili eiusdem rōnis. C Lōtra B. q̄ dicut q̄ idividuat in corpore: p̄tys facē p̄us aīas q̄ ea infundat corp⁹. ponat q̄ ea p̄ tps nō ifundat: et p̄ q̄ distin⁹ numerali. C Separat aīe postea sūr iſuſe corp⁹. q̄ distinguuntur. Dicēs q̄ remanet idividua- diuſionē quā acceperunt a corpore. C Contra. nullū corporis yl' corporalis suba p̄t dare aliquid esse sp̄ua- le suba sp̄ua: q̄ existētia aīe yl' angeli est sp̄ialis. q̄. Negabis maiore. p̄ba. oē q̄ dat esse alicui x̄tinet illō virtualē aut formalē: sed nulla suba corporalis continet aliquid esse sp̄uale suba sp̄itualis. q̄. De accidentibus aut nō valerūtia ibi nō manent in factō: nec vñ est mā: nec vñ est forma. Itz causa materialis est causa in ee. ergo effectus causa mālis destruereſ separata mā.

Dico ergo q̄ p̄nt esse infra cādē sp̄em duo angeli. Lōfūmat autē hoc 4°. C p̄io logicē sic. p̄es est que p̄dicat de plib⁹ differētib⁹ nūo. Docuit vñm p̄dicat, sumit aptitudinem: q̄ aptū nām est p̄dicari de plib⁹: et illud est vle q̄ est aptū nām in plurib⁹ esse. Dicēs angelus est in nā specificacūl nō repugnat aīe in plib⁹: et si nō repugnat de poterit face. q̄. C 2° na- turalē: nā que de se non est hec plib⁹ idividuis est de se cōcibilib⁹: talis est nā angelica: q̄ xeniret per se hinc beccitate nature. nā autē angelica est attingens eē in actu per p̄ns in beccitate. C 3° sic. Dicēs quidditas fm eos est cōcibilis: sed nā angelica est qdditas. ergo. maior. p̄ba: q̄ fm se abstractis ab omni dictione māli est cō plib⁹: sic est de quidditate. ergo. q̄. C 4° theologice sic. Si nā angelica esset de se hoc esset iūnūte p̄fectionis. maioris enī p̄fectionis est nā in corporalib⁹ in plib⁹ idividuis: q̄ in vno: et est apta nata esse in iſi- nitus. p̄fector est autē nā angelica: ybi seruaret p̄petuo;

III.

II. III. 7. III.

144

t̄ esset illūmitata oīmo in actu angelico. C S̄z qd̄ est de facto: Supponit Dio. q̄ est inconueniens q̄ ponat nā. Dubium. De facto. Vide oī. p̄. nā. u. q. r. et vñ. ibi morati. In encycl. dion. 15. dubium.

Erla q̄o est. Utz oēs angeli sunt euāli speciei. Et videt q̄ sic q̄ eadē diffinitio conuenit eis. nā spiritu- lis deo administrans. C Contra. vñus non est perfector altero in essentia.

Aliqui dicunt hic q̄ sic: rōnabilis. q̄ multi- tudo nō est necē ponenda: et dia possumus salvare hoc ponēdo. C Lōtra. Isidorus de sū. bo. dicut. De lucifer fuit nobilissimus angeloz: et remanet in eo nālia sp̄ledida. Nō est autē nā in acciūtib⁹: q̄ in suba. C 2° q̄ ipares sunt in pēnit fm gradus nāe. C Silt 3°: motores orbū sunt applicati fm p̄por- tionē virū orbib⁹. C 4° de ordinib⁹ angeloz: cōcedit q̄ p̄fectiores in nālib⁹ sunt p̄fectiores. ingratuitas: q̄ toto conatu se perturbi sine impedimentoō. C Dic posse vñ Euālo. ci p̄o angelī: et aīe sūt actu iūsibilita et remissibilita: suba manēt eadē: et ita de tellitu et volūtate. C Alij vi- cut q̄ p̄nt ee ēna eadē sp̄em fm gradus estherogenēo. rim. Sed b̄ nāb̄ est: q̄ b̄ est differre formalē. C Alij dicut q̄ suba suscipit magis et minus: b̄ vñ dñc articu- lus de aīa Chriſt. Jude. C S̄z tūc si ponerent dñ sp̄ē diffi- cultas cuī oēs sūt suba ipares fm Dion. q̄ oēs dif- ferrent sp̄e. C S̄z q̄ inconueniens est si recipient magis et min in nā. C Dicō q̄ tunc eēt pres reali dñ: et eius dē rōnis. q̄ duo gradus vñus sunt vñbiles gradibus alterius impares et plures: mo oēs fm esse possint esse vñus angelis. Di. ergo ponit q̄ multi sunt impares: et non omnes in natura.

Carta q̄o est. Utz oēs angeli diffe- rut genere. Q. sic. q̄ corporeū costituit genus. q̄ incorporeū. C Contra.

Hic dñ q̄ sic. q̄ nō vñ sufficere. plus differunt angeli diuersorū or- dinū q̄ vñus ordinis: sed vñus ordinis differunt spe- cie. q̄. C Sed h̄ est dñ. de nō angeloz ministratūz et assistētūz ppter vñm Dan. 7. milia milii. q̄. dicunt aliq̄ q̄ numerus ministratūz ē maior. Greg. 17. moral. dicit. q̄ numerus ministratūz est maior. Exponit ēt mi- lia milii: q̄ ē infinita milia. Sed alijs est numerus de- terminatus. C Dion. autē ponit. 7. ordines ministratēs: et duo ordines assistētēs. C Sed q̄ sunt plures. vñu- dānati angeli vel alij. Vides hic posse dici fm. Joā. in Apoc. q̄ draco trahebat tertią partē stellarū celi. q̄. pars dānata est. C S̄z tūc q̄ sunt plures hoies vel ange- li. C Ang. videt dicere. q̄ hoies sunt plures: q̄ hoies salutari restaurabunt angeloz minaz: et dānatoz sedes. iuxta illō. Lōfūmat terminos populoz iuxta numerū filiorū israel. plures autē sunt numero damnati alij. C Alij diffi. q̄ Dion. vñ ponere plures q̄ oēs res cor- poree: q̄ ex eadē p̄portione numerop̄ māli. Sed hoc exponit. q̄ nos nō possumus eos numerare: sicut nec arena maris. C Sed q̄ sub gñe sp̄us nō sunt plā ge- nera sic sub corpē. Dicēs q̄ sub dñia nobilioz semper re- periunt pauciora gñia: sicut sub rōnali solum vna sp̄es: sub iſronali aut plures, vt alij; capis: bos. et. Dewero. 32.

Considera instātiām.

H

E

F

Op̄. aīo. 4°
Impugn. 4°

G

Lōfūmat ne-
cessaria i hac
q̄ magis itē.
dñ vñ dñc su
fluctu: q̄re
Quar, et bos.

H

Lōfūmat q̄
b̄ senti. ff. q̄
re alio. vide
j. ad sū. b̄. q̄.
Dñ. q̄. q̄.
De nō ange-
log notari.
c. z.

Liber

Bistin.

26.II.7.III.

CAli in aere isto caliginoso. **C**Ali aut iter nos. **C**8^a
diffi. **S**i magis pfecti: magis ceciderit: **C**Dico q̄ sic.
sicur e᷑ de bonis magis meruerūt pfectiores nā. **C**9^a
diffi. **S**i oēs fuerūt prescy casus sui. **C**Dic q̄ nō: q̄r eis
fuerit pena ante culpā. **C**10ª diffi. **S**i boni p̄suerant
sua beatitudinem? **C**Pot dici q̄ sic: sed non fuit necia.
C11^a diffi. **S**i viderūt deūt anteq̄ mererent: **C**Dico
q̄ nō visione intuituñ q̄r tūc nō nūscent: sed de abstra-
ctua v̄ Aug. dīc q̄ habuerūt notitiā maiutinā ytricq̄
angeli. Et ita p̄ spēz babebat notitiā de deo. **C**12ª dif.
Si recordātur eo mō quo viderūt: **C**Dicit Greg. q̄ in
Adā remāsit notitiā quaz habuit in paradiso terrestri.
CQ̄dū II
Et ita lūciferus ne clie angeli. **C**Q̄dū II

DIC DICT op̄s teneat q̄ aquila m̄. vela n̄.
nō tñ scit in agonistis; ybi p̄ fortitudi-
ne vn̄ alii superat. **D**icit aut̄ q̄ vñ imalis q̄cqd
est sibi difficile est ipōlēcū nō bateat ūrietatē ciz alia;
sed ybi h̄z obm̄ adequatiū nō p̄t vltanec intelligi d̄s

Colosenses 3:2 ergo quod per ea quae pertinet ad portum executiveas experientur
4:1 gratia bellorum pertinet ad operes imanentes. Unum
inter appetitum sensuum et intellectum sicut Paulus deducit de veteri hodie et. Appetitus noster isti inclinant ad oppo-
sitam sensuum portum immunit sagittas: quod vult autem inclina-
ri ad se per disponentes missas. Voluntas autem aliquis talibus
passionibus repugnat et trahit eam ad sensum duo boles in-
ferunt sibi plagas: et unus aliquis vincit alium: et ei. **C** Alius

aliquid faciendum et voluntas renunt. Quod immitit lagittas voluntatis et voluntas iniurianta a sensu ipsedit: ne penderet de hoc mortueto se ad alia. **C** illa est pugna 3^a in voluntate ad voluntatem non eiusdem ad se sed diversorum hominum. **Vn** suader alteri habent voluntatem propria et concuerunt: **Vn** alterum sugat. **C** 4^a pugna est in intellectibus enim: quod opinione per rationes oppositus vulneratur: sed in demratio vincit. **A**d oppositum primam pugnam praecepit ibi non fuerit quod in eis non est appetere sentitiuum. **C** 2^a nupque est nisi in eodem supposito. Quod non mea pugnat in voluntate mea: non alterius: vel quod illa pugnat nisi in intellectuaria et fuerit

A. I. supponē
h opz q̄ t̄.
Opz bellū
crat angelōn
M
Actus bellici
angelor. 4°.
cōueriaz ad deū illi mali adueriaz. **C** **S** 3 quo oppone
bant; opz hic dicere q̄ angelus vnius pōt in aliū ipzūmē
disponē inclinātē ad aliqd volēdū. Sic multo magis
q̄ sensuū possit inclinātē intellectu. **C** **S**unt autē fm̄
istū modū quatuor actus belli, vnius quo alter p̄cūnit al-
terū; et aliū quo resistit, aliū quo repercutit, aliū quo
resistit. **C** Primus autē cōgresus exercitus michaelis
fuit q̄ erat xucrus ad bonūs voluerūt ipzūmē dis-
positionē de bono oībus angelis ad obtēperandū deo.
C **2** aliū mali statū illis dispōnib⁹ restiterunt. **C** **3**
mali voluerūt istā malā societatē; ipz̄ resterūt eis ma-
la dispozitionē quantum erat ex se ad mali inclinātē.
C **4** illi statū cōtradicentes restiterūt sibi.

D triplet cū **Sed hic** est diffi. Videl q̄ fm hoc michael nō ba-
alijs icidēt⁹. **E**lectio mī-
chadiet suo
rū in q̄ intellī-
gt⁹.

Cz^o diffi. Videat enī q̄ angeli boni aliq̄ mō peccare, rūm̄ fit. n. p̄ctiñ f̄m H̄eg. suggestione delectationē & cōfensi. In p̄ nullū est p̄ctiñ: q̄r. fuit in ch̄o. Scdm̄ est pecati veniale: dispō aut̄ nō pot̄ eē in volūtate sine aliqua

inclinazione. Dic d^r q^z dñpo nō iputat ad petm nūl
acc^r scds liber fm ea eliciat. Illi aut nullū accū z^m fm
illā dispōne exerceatur. Cz^o vī q^z angeli mal^r oppo-
to mō meruerūt. Dī q^z srl̄ restiterūt dispōni
elicitur ad honū. Sz qū fuit facrum; dī d^r in dn̄ sue

camantis ad domum. ¶ qz qui tam latitudine ex qz p[ro]p[ter]e
creationis in eodē die dñico. Sz Joānes pulit de p[re]-
risto. ¶ Ex hoc xuncim⁹ qz b[ea]tus Michael est p[er]m[an]en-
teps;qz oēs angelū fuerūt in illo cōfīctu. ¶ Sz fuit ne
aliqu[is] pugna fz potētiā executuā. ¶ D[omi]n[u]s qz sicur angelus

pōt se intelligere ita pōt aliū angelū intelligere. Conſumato aut̄ peccato posuit se Michael ad expellendum Luciferū de celo empyreō eis angelis suis. Et fuerunt quatuor acr̄ bellici. C^z p̄io boni applicuerūt se ad nō errare in p̄ez ad errandū malos localē. z^z acr̄ ḡ

expeditu rex ad effectuā māis locū. 2 actus q̄ illi restiterunt determinadō se & fugiēdo in loco suo. 3° q̄ malī poluerūt se ad trādendū bonos scū. 4° actus: q̄ illi restiterūt & tūc op̄z q̄ boni adiuti a deo preualn̄e rūnt & expulerūt eos. ¶ Sed querit si vtute nāli pote.

Rant eos expellere: qz certū est qz cū dīna po^z poterant:
Dico qz sic: qz in aliquo exercitu multitudine preualet
certis paribz sicut duo angeli pñit mouere celū opposit
to motu vel siti qz moter angelus ipm: maior aut mui
studo vel situs pñit diffi. Sū lucifer pñit habuerit de

perfectionib^z oibus: p^r̄is de fortitudine plas oib^z alys
p^r̄i habuisse. Et p^r̄i hoc tangi in Job, nō est p^r̄is q^z ei pos-
sunt copiarari t^c. Dico q^z forsan nālē poterat oēs eos
trahere. Sed deus nō cōcurrebat sibi: ita fuit ex pte

alioꝝ; sed dimissi sibi nō apper̄t qn excederet eos. ¶³
diffi. Quo potuit esse difficile cui dicū sit, qn nibile est eis
difficile. ¶ Dico qn nō fuit ibi conar̄ maior vel minor.
Sed in instati fuit expletu bellū. ¶ Sicut qn̄ cū fuerit
in loco et h̄c om̄ne determinata ad locū nō alium er-

in loco: dea viue certe minata ac locupot amittit et
locu mouere: **D**icitur pte conat: declinavit se ad lo-
cum adequare voce quo alio aut pugnabit. **S**ed nūq
pma pugna potuit esse in istā: **D**icitur itacū in insta-
ti potuerint fibi mutuo dispōne iprimere. 2° aut pugna

de necessitate fuit in instanti: q[uod] virtus iniialis ubi h[ab]et diffi-
cilitatem h[ab]et impossibilitatem: et i[n]o casu statim accepit post
applicationem illaz virtutum. **D**ico ergo q[uod] belius fuit
reale pedibus et manibus affectionum et potentiarium
excircitatum. **Q**uestio III.

Ertia gó est. Utz artes magice hæant efficaciā a demonib⁹. Et videt op nom:qz nihil possunt facere nisi sicut homines mali applicādo actuua passiuis. **C**lo-

Dic sunt 4° dñes. C^o prima est q^o nullā hinc vir-
tute ad p^ontū formā subalē: q^o nul-
lius sube pōt cē p^on^o pdicūm nisi suba. Angelus autē
q^oqd pdicit p intelīm z voluntate pdicūt p po^{am} execu-

tuā vo nō facū nisi localē mouere. **C** 2° q̄ no foas
accitales absolutas; q̄ 3° de trini. dicit Aug. q̄ nihil fa-
cunt nisi adhibēdo cas forfictus; q̄d latebat ex addu-
cūt. **C** 3° q̄ p̄nt facere appetitus pharaciticas falsas.
Ex q̄b apparent illa s̄ nō sit **C** 4° m̄t redueſ ſcu-

et qd^o appentiuia qd^o no iu. ¶ 4. 2. pnt pauce ior^o
mas respicuitas adhibedo forinsecus cäs. vti qd^o est in-
terit erupat exteri. ¶ Sed pro mer pro mer magis pro mer o
non pduxerunt colubres. ¶ Dicit Aug. ex subtillitate
seniūs sui nouerūt vtutes elhitoꝝ: ita disposituerūt talia

¶ Vnde corpora celestia tagetum natiuum adducunt tales
formenō imediate ab eis. **C**ontra z^{am}. vñ de q̄litatib^z
de colore sanguinis. **C**ontra eodem modo sicut dictum est.
Contra

Secundus

VIII.

I.

146

Cótra 3°. qz phantasmata sunt forae absolute. **D**i
co qz nō pdicunt phantasmata; sū ordinat illa qz in spiri-
tibus mobiliꝝ cōtinēt; ita faciūt videri coordinatio-
nē phantasmatiꝝ que est coordinatio rez. **C**4° instat
de approximatiōe; qz tūc artes magice efficacia p̄t hie
a malis hoībꝝ. **D**ico qz vez est; si cognoscerent nās &
dispones elītoꝝ. Ita sicur ille cognitiōes sunt in demo-
nibꝝ. **S**ed de apparitionibꝝ dico qz p̄dēsant aerē
& sunt vere res; sed nō ille que apparet. **S**z quo assu-
munt corpora. **D**ico qz cōdēsando aerē & alia adhibe-
do; gbus virtute celi induc̄t talis forma. Nescit m̄ de-
terminate modus; quo, s̄ faciūt hoc. **C**ontra III.

Arta qd̄ est. Utrū mirabilia fiant
virtute bonoz angeloz. Et v̄
sic; qz Aug. dicit; oīa siebant per ange-
los. **C**ontra in rebus mirabilibꝝ tota ra-
tio facti zc.

DIC DICO

qz si virtus est forma subalī vel accū-
talī noua absolute; angelus nō p̄t sa-
cerē. Bñ p̄t tñ aīam reunire. Sed teriā entitatē non
p̄t facere; siebant aut̄ talia ministerio angeloz. **D**e
motu locali p̄z; qz p̄t sic de Abacuch. Et de approxi-
tatione p̄z qz p̄t. **S**ed nūg d̄ p̄t sūm̄t. **D**ico qz p̄z or-
dine vñtū p̄ncipaliꝝ; qui est in z^o hierarchia. P̄tēsta-
tes aut̄ cobercēt demones occurritate vñtū diuina; si sunt
fortiores eis nālī p̄tē: ut p̄z ex scriptura multipl.

Contradiccio. VIII.

Solet etiā in qōne versari zc.

C 32.
102.

Ircā distinctionē 8° quero q̄toꝝ
qōnes. **P**rima est. Utrū
celum moueat̄ s̄ p̄t monēt̄ vel ab
angelo aliquo. Et qz a prima causa. **D**ico
vñtū. Bñdicite dñ oēs angelī ei p̄tētes
vñtū. Hec vñtū v̄ mouere celum.

Dic p̄mo vidēnt̄ est; si celum moueat̄ a p̄ mo-
tore. Et dicunt̄ aliq. qz sic; v̄ eē in-
tentio phos; qz qualis est ordo in mobiliꝝ; talis
v̄ eē in mouēnt̄. **P**rimū g mobile a p̄ mouēt̄. **S**z
tūlū arguit̄ 4°. **D**ic p̄mo sic; qz est p̄portionē inter
monēs & mobile s̄ p̄m̄; sed iter p̄ celū & deū nō est

p̄portionē; cū sit infinitē p̄fectionis; siue vñtū. **C**2° sic.
Quāt̄ maior est vñtū; tato cūtū mouet̄. Virtus aut̄
p̄ma est infinita. ergo op̄z qz in infinitū excedat velocī-
tas eius velocitates alioꝝ. **C**3°. qz frustra ponēt̄ v̄
infinitū; v̄ sufficit finita. Sed sic est in p̄posito. g zc.

C4^o. quia sūm̄ Diōny de diuino angelī sunt medy in
operibꝝ que deus facit. Ali extrema nō reducent̄ in
deū p̄ media. **I**o dicunt̄ sancti; qz celū imēdiatē mo-
uet̄ ab angelō. **S**ed hic est diffi. Si deū possit̄ imē-
diatē mouēt̄ sicut cā p̄icularis. **D**ico qz sic ap̄ theo-
logos; nō aut̄ apud phos. **C**2° diffi. Si velocitās p̄t ce-
lū mouēt̄ deū qz mouēt̄ nūc. **D**icit̄ aut̄ qz sīc qz qz
cūq; aliq; sunt eiudē rōnis; possunt̄ eis vñtēre effēct̄
eiudē rōnis; s̄ oēs p̄tes celū sūt eiudē rōnis. Tardius
enim mouēt̄ p̄tes celū p̄pē polū; & distantes velocitatis.

Dicit̄ aut̄ potētā actiūa corrīdere isti potētē passiū.
C3^o diffi. Si p̄t mouēt̄ in infinitū velocitatis. **D**ico
qz sic; qz nō est dare statū; velocitātē mouet̄ p̄tes distantes
a polo qz p̄pinqas; & ille sunt eiudē rōnis nātē recipi-
te velocitatis; & per p̄tis deū nātē est ip̄m̄ere. **C**4°
diffi. Si in instanti p̄t celū mouēt̄. **R**u. v̄ qz
sic sūm̄ dicta. **D**icūq; enim aliqua virtus in aliquo
tempore mouet̄; dupla virtus p̄t mouēt̄ in medio illius
temporis; & sic excessus velocitatis est s̄ excessus vñtū.

Illa est infinita. ergo in infinitū; qz nō p̄t esse nisi mo-
veat̄ in instanti. **D**ic m̄ p̄t aliter dici. v̄. qz deus nō
applicat̄ totā virtutē motuā; sicut p̄t applicare; fed
mentitur eam sūm̄ voluntatē suā cōtingenter. **S**ed
tunc remanet dubium; si deus totam virtutē suā applica;
recti tunc mouēt̄ in instanti. **D**icit̄ quidaz doc. qz
celū staret̄; qz determinat̄ est qz nō p̄t ita velociter
mouēt̄ quāt̄ velocius mouēt̄. **S**z effēct̄ nō est capar-
tē. **S**ed cōtra; virtus diuina est infinita; vt motuā est.
ergo tē. **D**ico qz sequit̄ ex hoc qz in infinitū succel-
suerit̄; nō simul p̄tēt̄ estē velocitatis infinitē.

Secundus p̄tēt̄ sī mobile illud bñ deter-
minat̄ mouēt̄. **D**icunt̄ aliqui p̄tēt̄ sī p̄tēt̄.
qz sic; qz talis est p̄portionē mobilis ad mouēt̄ suūm̄; qz
ab oī alio nō possit̄ mouēt̄. **S**ed contra illud argui-
tur qd̄rūpl. **P**rimo sic; qz qz p̄tēt̄ virtus inferiorē &
superiorē. Sed angelus superiorē bñ virtutē motuā p̄f-
ectio; illo angelō qz mouēt̄. g zc. **C**2° sic. Potētē eiudē
rōnis p̄tēt̄ exercere effēct̄ eiudē rōnis; sed p̄tēt̄ supe-
riorē & inferiorē angelī sum̄ eiudē rōnis. **C**3°. Is an-
gelī inferiorē ordīnū differēt̄ spē; nō in eoz p̄po. **C**4°.
qz vidēmus qz motuēt̄ p̄tēt̄ gne differēt̄ idē
mobiles sicut brūtū & angelus. **D**ico qz qz mouēt̄ illud
nō est sic determinat̄; qz ab alio possit̄ mouēt̄. **S**z
bñ est diffi. Si vñtū angelus p̄tēt̄ mouēt̄ plures celos.
Silī imaginant̄ qz sic; ex conexione sicut in rotis; qz
mouēt̄ vñtū mouēt̄ alia in bñ. **C**2° rōnabilitē ten-
etur; qz qd̄lū bñ suūm̄ mouēt̄. **C**2° diffi. Si plures ange-
los p̄tēt̄ mouēt̄ vñtū celū. **D**ic p̄tēt̄ sīqz nullū inco-
mēns est bñ. **S**z nūg bñ angelus talis motuō vñtē
adēquat̄; sicut ponit̄ apud phos; qz p̄tēt̄ qz monēt̄
erat̄ sum̄. **D**om̄ est qz sic apud phos; s̄ apud theolo-
gos nō op̄z. **C**4° diffi. Si angelus maioris vñtū pos-
set̄ mouēt̄ celū velocitātē mouēt̄. **D**ic aut̄ qz possit̄
tardius. Et de hoc nō est dubium. **S**z si bñ vñtē adēqua-
tā nō p̄tēt̄ velocitātē. **S**ed si angelus sit maioris vñtū
nūg in infinitū possit̄ mouēt̄ velocitātē. **D**ic qz sic; qz
eandē p̄portionē nō bñ eandē quātitatē; sicut in dissi-
p̄tū. Et s̄ illū in tardādo eodē mō. **S**z hic rema-
net dubium; angelus possit̄ facē vñtū circulationē celū; &
mouēt̄ in infinitū. **D**ico qz sic in p̄ma parte diei
mouēt̄ tarde. In scđa tardius & sic in infinitū nūg
perficeretur ille motus in infinitū.

Tertius p̄tēt̄ sī p̄tēt̄ celum mouēt̄ a motore
cōiuncto. **D**icunt̄ aliqui qz sūm̄ opōnē cō-
iungit̄ tñ. **C**ótra. qz sūm̄ opōnē p̄tēt̄ est toti celo; & sic
est in toto celo. **C**2° qz vidēt̄ qz aligd opāt̄ vñtū nō
est localis sed virtualis; sicut sol in grandiō formā subalī
in visceribꝝ terre; sic angelus; sed angelus de facto est in
loco locali & virtuali. **S**ed hic est dubium; si mouēt̄
celū trabendo vel pellendo. **D**ico qz tractio vel pulsio
nō est nisi in mouēt̄ organice; p̄tēt̄ aīa imēdiatē caūsat
motū nō trabēdo vel pellēdo; sic angelus imēdiatē cāt̄
motū celū totū & que imēdiatē in oībꝝ p̄tēbꝝ; qz effect̄
ille nouēt̄ est in oībꝝ p̄tēbꝝ; & in qualibet p̄tē. **C**2° diffi.
Si angelus possit̄ mouēt̄ celū opposito mō. **D**ico qz
sic; qz receptiū natū est recipere tale motū; qz est in
vno vñtū; est in po ad alīd p̄tēt̄ vñtū; qz alīr nō potūsset
angelus ip̄m̄ere; que natū est ip̄m̄ere. p̄bat̄; qz qz
redit̄ ip̄m̄it̄ ibi tale motū. **C**3° diffi. Si angelus possit̄
mouēt̄ sic; **D**ico qz nō video qui angelus possit̄
mouēt̄ sic placet̄ sibi. **S**ed nūg p̄tēt̄ mouēt̄ motu
recto. **C**4°. cum virtualē cōtineat̄ tale vñtū; non vi-
deo qz nō; si deū faceret̄ vñtū magnū planū. **S**ed
nūg possit̄ angelus frangere celū. **D**ico qz qz vñtū
mouēt̄s expedīt̄ vñtē cōtinēt̄; vidēmus qz diuidit̄

z^o p̄tēt̄.

H

G1. in vegeta-
bilibꝝ.

G2. Ille mouēt̄
a motore p̄tēt̄
localis nō
trabēdo vel
pellēdo.

G3. Ille rotat̄
mouēt̄ celū
circulationē
in infinitū.

G4. Celū mouēt̄
velocitātē &
rat-
dūs ēt in infinitū
qz monēt̄
aut̄ aīa si
nātē; qz im-
ganari possit̄.

G5. Celū cir-
culationē in
infinitū.

G6. Celū mouēt̄
recto; & ip̄tēt̄

G7. Ille recedit̄
mouēt̄ celū
recto; & ip̄tēt̄

G8. Angelū mo-
uēt̄ celū mo-
tu recto; & ip̄tēt̄

frangere nor-
implicare.

Z Gran. M.

Z z

Secundus

IX.X. et XI.

I.

147

A
Ego nunc
dico.

intelligēdi: qz locutio est forma respectiva. Similē nec actū audiendi illā locutionē: qz per auditionē nō intelligimus actū quo causat in alio actū. Sicut receptionem qua receptiuū recipit ipz actū. Sic ergo locutio est actū pductū imprimere: et audire est receptio eius. C Sunt ergo h̄ quatuor signa: primum signū in quo plderat intellectus agens in loquente: possibilis in eodē. Sed cōsiderandi sunt duo actus absoluti: ynis in yno: et alio in alio. In 3° signo sicut duo actus dōi: p ynis quo alter pduct. Scōs quo alter pduct. In 4° signo est ac^r imprimēdi: et recipiēdi: et est locutio et auditio. C Dis premillis pbo qz possunt loqui. In nobis vō cōsistit qz primātē ceperū ynis alteri: et qz nō possum⁹ immedia te: regnū signa exteriora rōnāta. Istud declarat pmo sic. Qn̄ actū est in acī pmo: et passū in potētia sufficiēti ad recipiēdu approximatis ilis pōt ynum agere: et aliud partis angelus loquēs h̄ memoria fecū dā: et pductū vbi: et alius pōt recipere qui audit: et qz est sufficiēter approximatus. ḡ zc. C 2° sic. Qn̄cūqz aliq̄ potētia actua est in po^r actuali ad pductū aliquem effectū si sit receptiuū in potētia essentiali et sufficiēti ad recipiēdu pōt illū producere in illo. Memoria aut angeli est in po^r actuali ad pductū: qz h̄is spēm: et alio in potētia essentiali ad recipiēdu: et nō est aliud ipdimentū. ergo zc. C 3° sic. Ubi est actū eiūdē rōnis: et passū eiūdē rōnis: sūr idē effectus pōt sequi: sed memoria angelī loquēs pōt ipmēre vbi in suo intellesūtē possibilis est eiūdē rōnis in yno: et in altero. ḡ zc. C 4° sic. Qn̄cūqz sunt alio due cause: yna cōtinens virtualē effectū: et alia potētia effectus pōt sequi: angelis aut cōtinet virtualē iūceptū: qz h̄ ergo alterius angelī intellectus qz est eiūdē rōnis. Sed ergo alter est in potētia passū. ergo zc. C Sed ptra ista instatur dece vys. Prima via est talisqz est p̄m pductū pre bābēs terminū adequatū nō pōt aliqd pductū vtrā: sed memoria fecida angelī h̄ terminū adequatū in se ipsa. vbi sūt p̄pū. ḡ zc. C 2° instantia est: qz dicunt qz intellect⁹ agens: et possiblēs in yno angelō fuit actua et passū adequata: et ita nō pōt agēs nisi in suo passū agere: sicut aia nō pōt pficere nisi corp⁹ sūt quātūcūqz fuit eiūdē rōnis. C 3° qz rō cōcludit in potētia factū: et nō operatiō: cūlūmodi sunt ille que nō extra se agūt. C 4° qz actū istaz pōt actiōes īmanētes. ḡ zc. C 5° de approximatione ad pductū actū intellēctū nō sufficit approximatio quecuqz: fed opz qz sint in eadē suba qualis esse nō pōt in ynob⁹ angelis. C 6° ipole est qz actū agat in extremū nisi agat ēt in mediū p̄us: sed angelus qn̄ loquit alteri angelō: ynis nō pōt imutare mediū qn̄ distant localit. C 7° qz vī qz yni brūti alteri bruto log possit p̄acū imaginādi: qz h̄ sufficiētē p̄m pductū: et alter passū. C 8° qrtūc vī qz oculus me⁹ poterit loqui sensiblē: qz h̄ pncipū pductū actū vī tenuit̄ tūs oculus est receptiuū eius. C 9° qz rō cō cludit qz aie cōfūcte possent sibi log intellesūtē: nec esse cura de verbis. hoc aut nō expimur. C 10° qz eodē mō sequeret qz angelus posset loqui aie cōfūcte: qz nō nō experimur. C Ad p̄m instantia dico: qz nō h̄ terminū adequatū in vbo suo: sed est illimitata po^r ad prodūcendū plura. Potētia n. passū. f. intellect⁹ possibilis est illimitatus ad plures ac^r intelligēdi de diuerfis obie cōris: ergo multo magis intellect⁹ ages ad pductū verba duo: sicut in patria vbi intellect⁹ pficet notitia matutina et vespertina: et nālī: z. n. nō pductū notitia matutina nisi a deo tū recepīo nō est supnālis. Item qn̄ sunt due cā: vīlīs et p̄icularis: si nō sit limitata p̄icularis nec vīlī ad pductū yni: nō nō omnīus obm̄ est causa

p̄icularis in causando actū intelligēdi: et yni pōt cāre sīk mille actū intelligēdi: sicut sol in mille potētis visuīs.

C Ad 2° rōne pbat cōtrariū: qz vīs que h̄ causatiūa vīlī vīlī pōt in eundē effectū: mobilitas aut est eiūdē rōnis in vīroqz intellect⁹ possibilis: et eadē est motuūtis in intellectibus agentibus: nec est sile de forma

que est cā intrinseca adequata māes: si esset causa exēplaris extrīseca postē multa exēplare. C Ad 3° dico: qz potētia passūa est que pductū operatū: et sic est passūa: mō dico qz intellectus possibilis est potētia operatū. Sed intellectus agens factū. C Ad 4° dico: qz intelligere est actio imanēs: sed actus intellect⁹ agētis est transiens sicut voluntas est pncipū pductūm actū imperatoř: et transīt in mām exteriorē. Ulte rius non p̄prie agit in materiam exteriorē: qz in pas siū eiūdē rōnis. C Ad 5° est dōm qz est sufficiētē approximatio: maior enīz regit approximatio cause p̄icularis qz vīlī: vīlī ille inveniūt resiliētia aut angelī p̄ modū obiecti mouēt intellect⁹ possibilis alterius angelī. ergo si est sufficiētē approximatio: ita vel magis pōt approximari viciniorū sicut esse. Itē quātō vītis est effi caciō: tanto minoř approximatio indiget. Intellect⁹ aut agēs angelī est multū viciniorū alijs agentibus.

C Ad 6° cōcedat qz nulla impreceptū intellectualis est in medio. In planetis n. requiri qz agēs p̄tineat duos effectus: sicut sol illuminat et calefacit: et yna gnāciām h̄. yna illaz est nota imutare mediū: alia nō sed si non haberet virtutē illuminatiū: sed solū generationē: ad buc generaret mineralia: yn̄ nō generaret in orbe lumen: iz ibi transīt īfluenta: yn̄ si angelis haberet tales virtutēs: qbus imutaret mediū p̄us imutaret: et postea cāret actū intelligēdi in suscepīto. C Ad 7° impedimen tum approximationis est in sensuītē. Intellectus aut potētia nō regit cōtactū: sicut in distantia: sed potentia organica regit contactū. Imaginatio aut aia nō pōt cōiungi imaginationi alterius ppter interpolationem organoz. Si aut separatū p̄tientia diuinā aia aia nō pōt operari: nec hoc nec aliud: qz mediante orga no agit qzq agit. C Ad 8° dico: qz obiectū immediate causat actū in oculo nō spēs: oculus aut positus sup obz nō facit sensuītē: sed in intellectu est oppositū. C Ad 9° cōcedo qz aia separata pōt alteri loqui. Sed quare nō aia cōiuncta: Dico qz est ppter ordīnē intellectus nostri ad potētia phantastica. Non n. pōt intellectus nō intelligere aliqd nisi phantasia imaginet̄ eius singula re. Intellectus aut nō est natūs phantasiā imutare: sed post dī iudicū credo qz ynis poterit alteri loqui intellectualē. C Sed qd de aia et angelō: Dico qz ppter idē angelus nō pōt loqui sibi: sed forsan aia possit sibi log. Possunt ergo reduci oēs et roborari per predicta.

Sed hic est diffī. si distantia infinita pōt impēdīre

qz ynis angelus nō loquat alterius: dūctū sit qz mediū nō imutat ab eo. Dic opz dicere qz di

stantia localis nūbil facit: ybi approximationē nūbil facit: destruit aut oē corpus: adhuc pōt ynis aleerti loqui. Et ita vī qz quātūcūqz aliqua distarent adhuc esset locu

tio yniū ad alterū. In corporalib⁹ aut est dīxū: qz p̄us imutant mediū: et habet virtutē limitata. Iō non sīm

quātūcūqz distantia possunt agere: actionib⁹ aut nō p̄y

sīcīs non opz: sicut in causatione sīlūtūm in quātūcūqz

distantia causat causata albedine nota in illa: que erat prius vīlīqz sit ēt acquirit̄ noua sīlūtū. C 2° diffī.

vī locutio sit supflata ex puris. n. nālīb⁹ pōt angelus

cognoscere obm̄ sibi p̄portionatūz eadē rōne qua pōt

videre celū: et potentias: et etiā actus: et sic nō indiget lo

cutione. C Dic possit dici qz diuinā dispōne sit occulta

E

Obm̄ respūtū
intellect⁹ et cāz
p̄icularē.

Vīla nobilis
inter cās irri
seas et exir
seas.

Intellect⁹ pos
sib⁹ et actū
us et agētē fa
ctū: et simili
sue actiones
qz bīt̄ sīderē

F

Qualē et qn̄
agens agit in
mediū p̄us qz
in extremitū.
qz ota altas
h̄ in sco.

G

Zīt̄ in sensu
tē: et alī in in
tellect⁹ regit
cōtact⁹ et ap
proximatio.

Zīt̄ spēs ī sen
suītē: et alī ī in
tellect⁹ cōcurrē
ad actum.

H

D. multiplex
nōbile vīlīz.

Zīt̄ velle qz
nullā distantia
ipēdit locutio
ne angeloz.
Sicut dupl.

Quare locu
tio necessaria
in angeloz.

B. in cō
sciente pos
sib⁹ in crea
tūlī ad
vīlī. bū
et aie uelli
Sicut copolē
et adūctū et
accipitē sīcō

z. n. nō

audiō se
cōtū.

Liber

I Al. lassim.
Invenit et
abstractina
notitia de co-
de obiecto hi-
tu paria.
Mali et que-
vni et non alte-
ri etiam et priu-
pol legi ange-
les sim sco. sed
qui factis non
ter instat. vide
eude. I. di. p.
q. 2. ar. 3. desce-
de in vbiqz
doc.
Vide et coinci-
dere et sco.
finaliter.
Al. cordem.
22

**Notz de q̄t
t de qb̄ pot
log si l'angele**

**Deo bisi-
co ut tali non
est locutio.**

A.I.7^a diffi.
Eti falsum
exprimeremō
cū metiri pot
angelus bon?
loquēdo.

Dominus intellec
tus et voluntate
tis quod ad ipres
tione vel rece
ptione: et quod si
actus deformatio
nem voluntatis no
tifici iputaret
in casu.

11

**Angelū loqu
tē nūc spēz; t
actū nūc dūca
xat alez; nūc
đo neutrū in
audientē ipu
mire,**

**Superiorē in
feriorē ange-
lū violēter de-
terminare nec
tū datorē for-
marū recte di-
cī angelus lo-
quentem.**

Distin.   **26, II, III, 7, III.**

Sed nungd loquit angelus sibi ipsi: Dico qz non qr
tunc intellect agens loqueret possibili: qd nō pōt esse:
cū intellect agēs nō recipiat act intelligēd: ita nō pōt
loqui. **S**ed nungd loq pōt deo: Dico qz nō ppic: qz
nihil deo imprimis: sed deo totum intuitu vide. **S**ed
ecouerso pōt fieri. **S**ed nūq potest deus mentiri:
Non video qualiter non posuit imprimere quemcūq
acutum: sed nō esset deo peccatum. **D**o. II.

re quemcuqz
TQD. II.

Ecunda questio est. Utz vnius angelus posset alius illuminare. **D**ico quod sicut ybi sciendū est. quod angelus inferior potest loquacius superiori non aut illuminare. Quod aut superior loquitur inferior de eo de quo non habet spem: tunc illuminat ipsum. Unum illuminare est quodam spes locationis et c. **C**qd. III. **E**rtia questio est. Utrum angelus posset alius purgare. **D**ico quod sicut quod superior imprimit formam/removet prouationem illius ab angelio: qui carebat tali notitia: et habet insimul.

Clara questio est. Utrum unius ager
luis possit alii perficere.
Dionysius vult qd id sit perfice-
re qd iustamare et ita
videt istud esse in voluntate et potest ponit alii
quis accusus nō tñ est meritorius illius; sed pfectum.
Distinctio.XII.
Questio.I.

Dic de angelica natura 7c.
Ircq Distinctione. 1z. quero q̄tuor
questiones. prima est. vtrus
materia fuerit creata a deo de facto si-
ne forma. Et videt q̄ sic Aug. sup Hen.
prius facia est in formis mā. **C**ōtra.
ibidem idem Augu. dicit q̄ sicut sonnis

Hic de angelica natura 7c.

Irica distinctione, id quero quatuor
questiones. Prima est, utrum
materia fuerit creata a deo de facto si-
ne forma. Et videat quod sic Ang. sup Hes.
pruis facta est in formis ma. **C**lota,
ibidem idem Angu. dicit quod sicut sonus

P
21.1.2.3

Hic finit 8. artⁱⁱ declarandi. **Primus est** quid est mā. Dicit autē cōter ēm intentionē A^z. qd mā est ens in potētia. Et ex hoc teneat multi doc. qd nullā actualitatē hz; sicut actus p̄mus nullā potentialitatē. **Sed** h̄oc arguit 4. Et p̄mo: qd terminus creationis est aliqd in actuīq; p̄ductio terminat ad ens actus. mā est terminus creationis. g. t̄. **Rūdet:** verū est nō t̄ per se sed cu foia. **Cōtra:** qd quoq; mō sit mā est creatura. Itē qd est annibilabilis est ens in actu: qd ens in potētia / vt sic nō est annibilabilis sed mā est annibilabilis. g. t̄. **C** Itē 3. qd est subm nālis genē rōnis est ens in actuīz mā est subm nālis gnōnis. g. t̄. **C** 4. qd est causa in actuī copiosi: s̄ ois causa in actu: est ens in actu. ergo t̄. **C** Jō dico qd aliquo mō est ens in actu. Possunt autē act^r z potētia duplē sumi. vno mō potētia dī de potētia obiectiva: que oponit actuali existentie. **C** Alia potētia dī passiva: cui oponit actus re-pūnscitur A^z. dicit qd corpus organicum est potētia vi- ta babes. Lū in sit ens actu. Dico tuc qd mā est ens actu. **C** p̄po obiective potētia que deducit ad actuū p̄ creationē: reducit ad actuāle existētia. Si autē sumat z modo potētia: cōcedo qd nihil actualitatis hz; sicut. n. p̄us act^r tā natus est informare: qd non est natus informariita ma ecōuerso. **C** Cōtra istud instat quadruplicē. primo c: qd rō diffinitia māe est esse in potētia. **C** z. qd for- ma est actus de sua rōne formalitātē aut̄ est informis. **C** 3. qd esse est a forma: ita actualis existētia est a for- ma. **C** 4. qd forma accidentalis z nihil aliud dat esse simili- tud. ergo forma subalisa z nihil aliud dat esse simili-

Object 4

1

10

- 1 -

10

Secundus

¶ non: qz pōt esse: Armenia pāta nō pōt gularis: qz pōt esse: Sed mentiri: iemētūqz Qd. II. us ange minare. qz ange: supiori: loquit ipsum. Qd. III. lus pos

N
A
formā tristē pōt: pōt: pōt:

Maria ga.
Festal.
Op. alioz.
In dī. 1. 22.
Impugn. 4.

B

Op. opus.
Gradus pē-
monialis in la-
māde: qz de-
bet: māc. b. pa-
tro.

Op. parca.
Op. alioz. q-
rato: hic.
Lodg. c. 1. 11.
Op. 1. 1. 7.
Impugn. 4.
Op. 1. 1. 22.
Op. 1. 1. 23.
Op. 1. 1. 24.

Māca fo-
rāl: differe-
re: Op. 1. 1.

C
Bide. 2. ph. 1. 1. 2. ad b.
C. idē: idē in-
ma male: et
tūlē: māto: mā-
ma pīto: mā-
tē: pīo: cī.
D. idico: 1. 1.
y. vna: 2.
H. 1. ampli-
tudine que
cūmība.
Op. parca.
Op. alioz.

D
Pēccato: 2.
In pīvello: 1.
Māc. 1. fo-
tē: idē: differe-
re: pīcīdī.
E. 1. 1. 1. 1.
Op. 1. 1. 1. 1.

Q
Pōtēt: 1.
acc. sumit:
Bide. sc. b.
9. met.
2. de sīa. 1. 6.

11
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
689
690
691
692
693
694
695
696
697
697
698
699
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
788
789
789
790
791
792
793
794
795
796
797
797
798
799
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
889
890
891
892
893
894
895
896
897
897
898
899
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
988
989
989
990
991
992
993
994
995
996
997
997
998
999
999
1000
1001
1002
1003
1004
1005
1006
1007
1008
1009
1009
1010
1011
1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1019
1020
1021
1022
1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029
1029
1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1039
1040
1041
1042
1043
1044
1045
1046
1047
1048
1049
1049
1050
1051
1052
1053
1054
1055
1056
1057
1058
1059
1059
1060
1061
1062
1063
1064
1065
1066
1067
1068
1069
1069
1070
1071
1072
1073
1074
1075
1076
1077
1078
1079
1079
1080
1081
1082
1083
1084
1085
1086
1087
1088
1089
1089
1090
1091
1092
1093
1094
1095
1096
1097
1097
1098
1099
1099
1100
1101
1102
1103
1104
1105
1106
1107
1108
1109
1109
1110
1111
1112
1113
1114
1115
1116
1117
1118
1119
1119
1120
1121
1122
1123
1124
1125
1126
1127
1128
1129
1129
1130
1131
1132
1133
1134
1135
1136
1137
1138
1139
1139
1140
1141
1142
1143
1144
1145
1146
1147
1148
1149
1149
1150
1151
1152
1153
1154
1155
1156
1157
1158
1159
1159
1160
1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169
1169
1170
1171
1172
1173
1174
1175
1176
1177
1178
1179
1179
1180
1181
1182
1183
1184
1185
1186
1187
1188
1189
1189
1190
1191
1192
1193
1194
1195
1196
1197
1197
1198
1199
1199
1200
1201
1202
1203
1204
1205
1206
1207
1208
1209
1209
1210
1211
1212
1213
1214
1215
1216
1217
1218
1219
1219
1220
1221
1222
1223
1224
1225
1226
1227
1228
1229
1229
1230
1231
1232
1233
1234
1235
1236
1237
1238
1239
1239
1240
1241
1242
1243
1244
1245
1246
1247
1248
1249
1249
1250
1251
1252
1253
1254
1255
1256
1257
1258
1259
1259
1260
1261
1262
1263
1264
1265
1266
1267
1268
1269
1269
1270
1271
1272
1273
1274
1275
1276
1277
1278
1279
1279
1280
1281
1282
1283
1284
1285
1286
1287
1288
1289
1289
1290
1291
1292
1293
1294
1295
1296
1297
1297
1298
1299
1299
1300
1301
1302
1303
1304
1305
1306
1307
1308
1309
1309
1310
1311
1312
1313
1314
1315
1316
1317
1318
1319
1319
1320
1321
1322
1323
1324
1325
1326
1327
1328
1329
1329
1330
1331
1332
1333
1334
1335
1336
1337
1338
1339
1339
1340
1341
1342
1343
1344
1345
1346
1347
1348
1349
1349
1350
1351
1352
1353
1354
1355
1356
1357
1358
1359
1359
1360
1361
1362
1363
1364
1365
1366
1367
1368
1369
1369
1370
1371
1372
1373
1374
1375
1376
1377
1378
1379
1379
1380
1381
1382
1383
1384
1385
1386
1387
1388
1389
1389
1390
1391
1392
1393
1394
1395
1396
1397
1397
1398
1399
1399
1400
1401
1402
1403
1404
1405
1406
1407
1408
1409
1409
1410
1411
1412
1413
1414
1415
1416
1417
1418
1419
1419
1420
1421
1422
1423
1424
1425
1426
1427
1428
1429
1429
1430
1431
1432
1433
1434
1435
1436
1437
1438
1439
1439
1440
1441
1442
1443
1444
1445
1446
1447
1448
1449
1449
1450
1451
1452
1453
1454
1455
1456
1457
1458
1459
1459
1460
1461
1462
1463
1464
1465
1466
1467
1468
1469
1469
1470
1471
1472
1473
1474
1475
1476
1477
1478
1479
1479
1480
1481
1482
1483
1484
1485
1486
1487
1488
1489
1489
1490
1491
1492
1493
1494
1495
1496
1497
1497
1498
1499
1499
1500
1501
1502
1503
1504
1505
1506
1507
1508
1509
1509
1510
1511
1512
1513
1514
1515
1516
1517
1518
1519
1519
1520
1521
1522
1523
1524
1525
1526
1527
1528
1529
1529
1530
1531
1532
1533
1534
1535
1536
1537
1538
1539
1539
1540
1541
1542
1543
1544
1545
1546
1547
1548
1549
1549
1550
1551
1552
1553
1554
1555
1556
1557
1558
1559
1559
1560
1561
1562
1563
1564
1565
1566
1567
1568
1569
1569
1570
1571
1572
1573
1574
1575
1576
1577
1578
1579
1579
1580
1581
1582
1583
1584
1585
1586
1587
1588
1589
1589
1590
1591
1592
1593
1594
1595
1596
1597
1597
1598
1599
1599
1600
1601
1602
1603
1604
1605
1606
1607
1608
1609
1609
1610
1611
1612
1613
1614
1615
1616
1617
1618
1619
1619
1620
1621
1622
1623
1624
1625
1626
1627
1628
1629
1629
1630
1631
1632
1633
1634
1635
1636
1637
1638
1639
1639
1640
1641
1642
1643
1644
1645
1646
1647
1648
1649
1649
1650
1651
1652
1653
1654
1655
1656
1657
1658
1659
1659
1660
1661
1662
1663
1664
1665
1666
1667
1668
1669
1669
1670
1671
1672
1673
1674
1675
1676
1677
1678
1679
1679
1680
1681
1682
1683
1684
1685
1686
1687
1688
1689
1689
1690
1691
1692
1693
1694
1695
1696
1697
1697
1698
1699
1699
1700
1701
1702
1703
1704
1705
1706
1707
1708
1709
1709
1710
1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1729
1730
1731
1732
1

Liber

I
Ella p̄t̄as
materie et alia
formae.
z. met. i.c. 49

Op̄. aliorum.
Impugn. 1.
Op̄. ppia.
Eam nō i
dieris varia
ti et diuidi in
partes eiusdem
rōnis.

Dico ēt q̄ poterat iformari, p̄p̄ia quātitate: q̄ eius
quātitas d̄m̄ realis a quātitate forme. C. Questio. III.
C. Et q̄ est. Ut rū mā sit eadē in oib̄.
Et v̄ q̄ sic: q̄ forma est p̄n̄ di
stinguēdi. C. Lōtra. q̄ differunt realiter.

Aliqui dicunt q̄ est eadē numero in

oib̄. C. Lōtra. q̄ tūc p̄t̄atuue
opposita eſſent in eodē. l. forma et eius p̄t̄atio. Nec de
poſſet aliq̄d cōpōſitū creare. C. Dico iḡt̄ q̄ suis pro
p̄is hec c̄t̄ab̄ differat. S̄z fūt̄ ne p̄tes eiusdem rōniſ
C. Dico q̄ sic: q̄ aliter differet spe. C. S̄z nūquid mā
sub vnitate p̄t̄uitatis poſſet eſſe in diuerſis? C. Dī q̄
ſic ſicut in bole qui h̄z ſt̄inū corporis ſub diuerſis par
tibus: cum oppoſitis tamē formis. C. Questio. III.

Carta q̄ realis eſſet ſicut accidenſ
eius. C. Lōtra. ad eūm forma
tūc ſic in infinitū. C. z. q̄ ſepato tali abſoluto reperi
re mā ſine p̄t̄etia. Iterū deus nō p̄t̄ facere mā ſi
ne p̄t̄etia q̄n perfecibiliſ. C. Jo ponunt hic quatuor
ōnes. quaz p̄ma eſt. q̄ mā d̄m̄ ſua p̄t̄etia ſone nō fa
bricata ab alia: q̄ vno cognito nō cognoscit reliquā: q̄
ſunt extrema ſdictioñis: cognitū et nō cognitū: nullus
dubitat de mā q̄ ſit de genere ſub: multi aut dubitat
de p̄t̄etia. C. z. q̄ diſtinguiſ formalis: q̄ ens diuidi
tūr formalis per abſolutū: t̄ respectū: p̄t̄etia aut eſt re
ſpectiva: ſed mā cadit ſub abſoluto. C. z. q̄ non d̄m̄
realis: q̄ tūc poſſent ſeparari. C. z. q̄ p̄t̄etia eſt ei
p̄p̄ia paſſio ſicut riſiſibilitas eſt aptitudi nālis ad ridē
turā in ppoſito. C. Lōtra. q̄ p̄t̄etia cadit in diſt̄one
māe. C. Dico q̄ nō eſt diſſi: ſed deſcriptio p̄ eius p̄p̄ia
paſſione. C. z. q̄ relatiō creature ad creatorē v̄ differ
re realiſ ſuo fundamēto. C. Dico q̄ v̄ez eſt ſi ſit reſo
actualis ſ formalis: nō aut ſi ſit fundamētalis: nec op̄z.
C. z. q̄ v̄ corrumpi adiumente forma. C. Dico q̄ ca
pacitas māe nō enauat. Et hec eſt p̄t̄etia ſubiectua:
ſed bñ p̄t̄atio recedit ſicut riſiſibilitas nō recedit adi
uente acuū ridēdi. C. Sed q̄ ſit terminus eius. C. Di
co q̄ nō op̄z reſpectui ſ fundamētali dare terminum in
actu: ſed in eſte q̄ditatū tñ. C. Dico ēt q̄ nō eſt pro
celius in infinitū: q̄ realiter nō diſtinguitur. C. Sed
numq̄d numerant p̄t̄etia: C. Dico q̄ p̄t̄etia ſomarū
d̄m̄ ſpe h̄t̄ ſpect̄: d̄m̄ ſicut riſiſibilitas in bole et plora
bilitas. Un̄ dico q̄ ſpect̄ iſtu ſ fundamētala multi
pliſt̄ ſpect̄ diuerſoz ſpēndit aut ſpect̄ diuerſo
rū numero. C. Sed diſſert ne p̄t̄etia māe a p̄t̄etia
paſſiuua: C. Dico q̄ ſic: q̄ p̄t̄etia cōparato ad agens
eſt paſſiuua: ſpect̄ forme aut eſt ſept̄iuua.

K
Op̄. aliorum.
Impugn. 1.
Op̄. ppia.
Lōcio. 4.

Dicunt aliqui

q̄ realiſ diſſent ſicut accidenſ
eius. C. Lōtra. ad eūm forma
tūc ſic in infinitū. C. z. q̄ ſepato tali abſoluto reperi
re mā ſine p̄t̄etia. Iterū deus nō p̄t̄ facere mā ſi
ne p̄t̄etia q̄n perfecibiliſ. C. Jo ponunt hic quatuor
ōnes. quaz p̄ma eſt. q̄ mā d̄m̄ ſua p̄t̄etia ſone nō fa
bricata ab alia: q̄ vno cognito nō cognoscit reliquā: q̄
ſunt extrema ſdictioñis: cognitū et nō cognitū: nullus
dubitat de mā q̄ ſit de genere ſub: multi aut dubitat
de p̄t̄etia. C. z. q̄ diſtinguiſ formalis: q̄ ens diuidi
tūr formalis per abſolutū: t̄ respectū: p̄t̄etia aut eſt re
ſpectiva: ſed mā cadit ſub abſoluto. C. z. q̄ non d̄m̄
realis: q̄ tūc poſſent ſeparari. C. z. q̄ p̄t̄etia eſt ei
p̄p̄ia paſſio ſicut riſiſibilitas eſt aptitudi nālis ad ridē
turā in ppoſito. C. Lōtra. q̄ p̄t̄etia cadit in diſt̄one
māe. C. Dico q̄ nō eſt diſſi: ſed deſcriptio p̄ eius p̄p̄ia
paſſione. C. z. q̄ relatiō creature ad creatorē v̄ differ
re realiſ ſuo fundamēto. C. Dico q̄ v̄ez eſt ſi ſit reſo
actualis ſ formalis: nō aut ſi ſit fundamētalis: nec op̄z.
C. z. q̄ v̄ corrumpi adiumente forma. C. Dico q̄ ca
pacitas māe nō enauat. Et hec eſt p̄t̄etia ſubiectua:
ſed bñ p̄t̄atio recedit ſicut riſiſibilitas nō recedit adi
uente acuū ridēdi. C. Sed q̄ ſit terminus eius. C. Di
co q̄ nō op̄z reſpectui ſ fundamētali dare terminum in
actu: ſed in eſte q̄ditatū tñ. C. Dico ēt q̄ nō eſt pro
celius in infinitū: q̄ realiter nō diſtinguitur. C. Sed
numq̄d numerant p̄t̄etia: C. Dico q̄ ſpect̄ iſtu ſ fundamētala multi
pliſt̄ ſpect̄ diuerſoz ſpēndit aut ſpect̄ diuerſo
rū numero. C. Sed diſſert ne p̄t̄etia māe a p̄t̄etia
paſſiuua: C. Dico q̄ ſic: q̄ p̄t̄etia cōparato ad agens
eſt paſſiuua: ſpect̄ forme aut eſt ſept̄iuua.

C. Distinctio. XIII.

P̄p̄ia q̄nt diſt̄ictioñis op̄atio 7c.

Irca diſt̄ictionem. 13. quero qua
m̄t̄ q̄n̄es. C. Quārū p̄ma
eſt. Ut rū lux ſenſibilis ſit forma ſubſta
tialis. Et videt q̄ ſic: q̄ p̄z h̄en̄. p̄mo ca
q̄ ſuit inter p̄mas creaſuras: tales ſunt
ſubſtientes. C. Lōtra. q̄ per alteratio
nem induciſt̄ ſ per corpora celeſtia. vnde Jo. in Apoc.
Factus eſt ſol ſicut ſaccus cilicinus.

6.e.
Op̄. aliorum.
Impugn. 4.

Hic dicunt

aliqui q̄ ſic: q̄ eſt nobilissima cor
poralium formaz. C. Sed p̄. in cor

Distin.

Q̄d. I. II.

poribus p̄mis h̄t̄ib̄ līcē lux in eis angeſ: vñ ſept̄em
pleric̄ter erit lux ſolis fm̄ Isa. ſuba q̄n̄ eius non ſuſcipit
nec magis nec minuſ. C. z. p̄z in corporib̄ luminoſ
ſis per participationē vi in igne et h̄z in gbus lux c̄reſcet
et aliqui etiā deficit. C. z. ſic: q̄d in aliquo eſt accideſ
ſuba numq̄d eſt in linea aut accideſ eſt p̄p̄a de ſenec p̄t̄

N
30.c.

dici q̄ luces ſint diuerſoz genez. C. 4. q̄ rō vulgaris
eſt q̄ forma ſubſtatalis viſu nō percipt̄. C. Dico iḡt̄
q̄ nō eſt forma ſubſtalis corpora: q̄ talis coſtituit cor
pus: et eſſent tunc duo corpora ſit: ſicut p̄z in diſpone ra
biſ. Et ergo q̄litas terrie ſpēt̄: q̄ ſenſus imutat. C. Sed
biſ eſt diſſi. de p̄mo lucido. q̄d eſt illud: fm̄ p̄bos eſt ſol:

Op̄. ppia.
Lūcē cē qu
tate terreni
et no ſubſtal
eſt multa.

q̄ ſic ſit empreu eſt p̄mū lucidum. C. Sed quare tūc nō multiplica luces ſit nos: non
ppter hoc eſt op̄z dicere vel q̄ ſt̄ellas

luminos
p̄m̄ ſt̄ibolo
gō ſo ecclia
empreui.

q̄ ſic ſit diſtantia iſtoz. C. Dico q̄ ſic: q̄ ſit op̄aſita
magnitudo eius magnitudine ſolis in maiori p̄portio
ne q̄ ſit diſtantia iſtoz. C. Dico q̄ ſic: q̄ ſit op̄aſita
te firmamēti. C. z. ſi hoc eſt op̄z dicere vel q̄ ſt̄ellas

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit p̄m̄nentes: et tūc eſt mediū vacuū inter co
pus illud et orbē ſaturni. Jo dixit etiā alibi q̄ ſt̄ella non ſit ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dico q̄ ſic: q̄ ſit op̄aſita
ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

ne ſit diſtantia iſtoz. C. Dī ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p̄ncto. vel
opus ſit ſol ſphere: ſed circularis. C. z. diſſi. et de luce crea
tū ſit: Magister dicit q̄ eſt q̄dā corpus ad modū

lūcē ſit ſol
cōtingent ſuſſiciem illius corporis n̄i in p

Secundus

A
Op. p. p.
Loco 4°
Obm. ad qd
qd si ad no

B. I. 2. part
cipat. t. v.
v. malib. p.
t. n. s. do
t. o. t. a. l.
l. e. f. c. a. s.
s. i. a. n. g.
e. z. p. o. s.
p. a. r. a. m.

C. M. o. t. o. b.
o. d. e. d. e. n.
n. o. m. a. n. c.

D. M. o. t. o. n.
n. o. i. n. f. o.
f. o. r. a. n.
f. o. r. a. n.
f. o. r. a. n.

E. D. i. c. e. r.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.

F. C. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.

G. C. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.

H. C. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.

I. C. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.

J. C. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.

K. C. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.

L. C. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.
c. o. n. s.

XIII.

III. 7. III.

149

minati. Nigredo est v. que non est lux. **C** Lora 2°: albedo est color perfectissimus; nec illo colore est sol coloratus?

C Sunt ergo hic quatuor rationes. Prima est qd summa luce p. p. est non est adequatus obiectus visus. **C** 2°: color qd accipiendo luce pro illa que est incorporata in corpore terminatur. Illa similitudo est p. p. non obiectu: qd non inuenitur in oibus. **C** 3°: color est qd color non est obiectu: adequatuer sol videt qui non habet colorum. **C** 4°: color qd accipiendo lumen prout se extendit ad lucem essentialiter et participatiue sic est p. p. obiectum adequatum visus.

C 3° dic est diff. si visus causat totaliter ab obiecto. **C** Dico qd eiusdem rationibus probatur qd non totaliter ab obiecto sicut de acti intelligendi. **C** Hic est difficilis si ex hoc qd potentia est causa visionis oportet distinguere inter visus agentem et possibilitem. **C** Dico qd eadem ratione opus hic ponere duas rationes formales: una f. 3° quae agitatio summa quae patitur. **C** 3° diff. si amoto obiecto permanet id est actus videtur. **C** Dico qd ipso est hoc: qd visus sit p. modu trianguli vel pyramidis: cuius basis est in re visa: et angulus vel conus in videtur: ita linee recte stant in indumentis: et si mouet obiectum aliud triangulum sit: et per hanc influentem. **C** Sed quo tunc v. mobile sub morte. **C** Dico qd non videtur motus intuitus: sed qd mobile est alibi distanter a primo ubi arguimus motus sicut in rota horologii. **C** Unus dico qd sol in quolibet instanti est in spacio sibi equali: et sic est visione. **C** Sed hic est diff. si sunt duo actus videtur in duobus oculis de eodem obiecto. **C** Dicitur aliquis qd non est unus. **C** Sed diceret Alix. qd unus est: qd sit in organo intermedio correspondente duobus oculis. **C** Alter estens due potentie visione organica numero in bove eiusdem rationis. **C** 2°: dubium: quo potest videtur duo huius: qd actus huius v. organi. **C** Hic dicit qd organum est extensus: et accidens in extenso est extensus. Et ita summa diversas partes potest recipere contraria. **C** 3°: dubium: si opus ponere speciem in medio. **C** Dico qd non opus sed obiectum immediate causat duos effectus ordinatos: unus specie alter actu immediate. **C** Alius diff. si per receptionem vel emissionem. **C** Dico qd p. receptione qd visus est actio imanans. **C** Qd. III.

E ssida questio est. Utrum lux diffundatur in instanti. Et videtur qd non summa perspectuum qui dicit qd in tempore imperceptibili. **C** Contrarius dicit Alix. **C** est opinio perspectivorum qd in tempore.

H ic. **C** Docuit p. bas quadrupliciter. **C** Primum: qd si tanta virtus in tanto tempore et maior in minori. Si ergo sol producit in instanti aliquod corpus virtuosum in minori qd in instanti: qd est ipsius. **C** 2°: qd transitus de uno ad altius non potest imaginari sine successione. Sol autem transiit ab oriente in occidens. **C** 3°: qd sol distans sine contrarietate causat successionem. **C** 4°: qd sola summa visibilitas termini ad quem causat successiones.

C Ad oppositum arguit: qd subsumma ultimata dispositio recipit formam in instanti. aer est huius et ceteri. **C** 2°: qd huius est causa successionis: lux non habet contrarium. **C** 3°: sol non dividit aerem emitendo radios: ita non est ibi resistentia medu. **C** 4°: qd sicut Alix dicitur paruo spatio lateret nos: sed non in tanto. **C** Ille autem rationes perspectivum non cocludunt. Ubi n. aliqua translatio mensuratur tempore: ibi tener illa p. positione: in instanti aut nullum est tempus. Unus nulla quantitas est in puncto: unde angulus obtusus plus approximatur ad sufficiendum qd angulus acutus: et tamen inter quod attinet linea in indumentis. **C** Ad 2°: verum est ubi agens p. prius respicit unam partem medu qd alias sicut angelus in motu suo. Sol autem immediate equum agit in toto medio: cui est presentis visualis. **C** Ad aliud non est ibi transiens sicut

sagittae: sed radius causatur in oculo pte medu. **C** Ad 4°: cedendo: qd summa visibilitate intensitatem est ibi visus: sed summa qualitate extensum eque immediate respicit totum. **C** Alius etiam rationes non cocludunt: gravis. non immediate est in ultimata dispositio ad ybli deorsum: et tamen ibi mouetur successione. **C** Nec etiam scda valeret: qd habitus successione generat: et tamen contrarietatem non habet. **C** Nec etiam 2°: qd angelus nullam contrarietatem habet ad ybli: nec dividit medium nec medium resistit. **C** Nec 4° valeret: qd tarditas motus non percipitur in multis: sicut in motu cunctis rotis que per annum semel voluerat. **C** Arguo igit demonstrative quadrupliciter. **C** Et primo sic: qd sol in quietibz instanti temporis habet non habet radii: ergo lux: causatur in instanti: ait p. bas. primo qd alter stat per seipsum in spacio sibi equali: et gerget: qd est in instanti in quo causatur radius. **C** 2°: qd accidentia non migrant: et non transire sole non potest radius trahere de subiecto in subiecto: ita in quolibet spacio sibi equali causatur alter radius. In illo autem non est nisi summatum esse: qd contrideret instanti: et ceteri. **C** 3°: sic. Supponit qd omnis incipit in indumentis extrinsecum: modo in illo tempore in quo mouet corpus opacum mouet umbras eius: et in illo instanti in quo incipit corpus moueri et umbras. Umbras autem non mouent nisi quod gravitas: vnde quod corpus prohibet remouere lux: gravitas: aut ergo in eodem instanti in quo incipit corpus moueri et lux: gravitas: et sic habebat p. positionem. Si autem in tempore illud corporis iam est mouere: et non in eodem instanti mouet corpus et ei v. umbra. **C** Hic dicit qd plus mouet corpus et umbra. **C** Lora: qd corpus opacum perpendiculariter stat sub luminoso: et stat umbra eodem modo. Si ergo plus corpus mouet qd umbra non manet in eadem dispositione: sed linea quibus erat perpendicularis invenit diametralis. **C** 3°: sic. Similiter terminari motus corporis opaci et umbra: et in eodem mutato esset in eodem instanti: qd si radius remaneat post instantem illae non posset attingere corpus luminosum: et sic posset manere absente sole: qd tunc non dependeret a sole. **C** 4°: Motu intuitu non res nisi ubi est: tunc sic accidens videtur si causatur in instanti a sole habet intentum: si in tempore imperceptibili: qd ego video sole: ubi non est: qd in loco ubi plus fuit. **C** Sed hic est diff. vnius radius solis continuatur die: Dico qd non: qd non vnitate simplicitatis: qd gravitas: et corruptio: nec primaritatis: qd que sunt in instanti nullam habent contrarietatem: sicut vnitate multiplicationis.

C Dico tunc qd sicut sunt infinita mutatio esse: ita sunt infiniti radii in potentia: et praeterea sicut in motu et tempore. **C** 2°: cogitatur ne de infinitis: Dico qd non: qd ibi non sunt. **C** Sed quo continui non est ex: id est in infinitis: cui dies est et radis: Dico qd dies continua est quantum ad tempus: sed non quantum ad lucem: qd non est invenire tempus in qua non est lux: et in qualibet pte est in instanti: vnde sicut non est dare parte linea in qua non sit punctus: ita nec pte tempus in qua non sit instantis: qd legit tempus: sed illa non legit umbra: et lux: non tamen continua: sed repens continua. **C** Sed nūquid in quo liber radio de posset facie divisionem continui? **C** Dico qd sic: et sic est p. instantis potentialis infinitus. **C** Qd. III.

C arta questio est. Utrum lux educatur de se in instanti. Et v. qd non: qd ab extrinseco. **C** Lora: qd est forma naturae.

C hic sunt quatuor conclusiones: quae summa prima est: qd lux educatur de potentia factiva solis et corporis luminosi. De enim dicit habitus originis summa Angusti: et de trinitate. Lux autem originatur a corpore luminoso. **C** 2°: color p. producit de potentia subiectiva corporis: qd omne acci-

Argumēnta
p. 5 p. p. p.
noz op. q. v.
cat dentrō
q. p. p. af
firmationes
q. q. q. q.

F

Unius 3°.
Quatuor tunc
die sit v. ra
dios folis.

H

Vtius continua
et discutenda ē

Sicut s. et.
b. q. 9. et aliud

Loco 4°.
De p. ducione
lucis et p. c.
r. r. r. ad ip
sum notaverit.

Liber

Digitized by
Digitized by

Multiplex
Ecceq*d* q*r*is
vbiq*z* d grad*t*
bus h*o*ogeneis

Klarerat eum
draz cū idēti-
tate lucis stat-
e. q̄re h̄z est
ūtōniale: cū
tū real i me.
firq̄z ut sic lu-
men recte dā.
Eidē. s. di. I.
2. z. t alibi ad
hoc.
De multipli-
catione lucis
vacno: z me-
dij necessitate.

Littera nōbī
lis inter Ep.
et Alii de co-
lōnibus et cāla-
cōrit p̄manē-
tia in me°. q̄re
copiose in p-
spectiva et p-
blematibus et
nālib⁹ vtrius-
qz venosiss.

E.I.p mediis
Dc colorib?
varijs in col-
lo colibc ap/
parentibus:t
caulis corz,

1024

Dicit quoqz deus 7c.

Dp. yþer de
statu corpori
eccl^e quiresco.
b d nicez. Et.
determinante.
Impugn⁴
z. de sia. s.c. 6.
Et. l. 2. qui non e
sbi sia vegeta-
tua et.

Dic pbi dicūt cōter q̄ sicq̄ fm cōem opiniōnēm
phoz monis celi est nālis: t̄ per cosequēs a mo-
tore intrinseco. **Sed** h̄ illud arguit 4. **C** primo: q̄
aia est actus corporis physici potētia vitaz bñtis. Cor-
pora aut illa nō bñt organizationē q̄ sicut homogenea.
ergo t̄. **I**te nec aia vegetatūa cū sit corporalis: nec
sensitīua: q̄ illa bñ potētias organicas: que ibi esse non
pnt. nec aia intellectua: q̄ illa bñ potētias que se bñt
ad opposita: motu⁹ aut celi est yuniformis. Item vbi nō
ponit nec vegetatūa: nec sensitīua: nec intellectua: mo-

Bifin

261

ponit aia. **C**ofirmat: qd nobilior ester aia celi qd ho-
minis: qd ester corporis incorruptibilis. **C**ofirmat etia
qd intellectua aia est nobilior creatura. **C**opositum aut est
nobilium foris. **C** 3. qd tunc essent in eodem genere cu[m] doce.
Corruptibilia autem et incorruptibilia non sunt eiusdem genit.
It[em] hoc non est finis natum. **C** 3. qd corp[us] aiatum est no-
bilior in natura. Inferiora ergo corpora cui sunt aia erunt nobi-
lioribus illis si sunt in natura. It[em] illa sunt incorruptibilia: et qd
non nobiliora istis. **C** 3. qd viventia sunt nobiliora non
viventes. 15 de tri. **C** 4. qd erit ibi forma corporalis na-
lis gratia sui. In hoc autem forma organica non gratia sui perfe-
ctio[n]es qd sunt in aliquo gratia alterius sunt nobiliori modo
qd ubi sunt gratia sui. **C** Ad primam instantiam dicitur aliquid
de corpore aiatu[m] excedat non aiatu[m] non tunc simplificatur. **S**ed hoc nihil
est: qd non loginur hic de his que per accidens insunt sed de
perfectionibus esentialibus. Quidcumque autem invenimus sub no-
biliori spe est nobiliorus quoque sub ignobiliori. **C** Op[er]e
qd dicere qd oia corpora aia sunt nobiliora in natura cen-
traliter: sicut in accidentibus sit aliud. **C** Ad aliquid op[er]e negare
qd hoc est nobilior celo. **C** Sed h[oc] gen[us] corruptibile ex-
cedit incorruptibile vel secundum se. sed modo. Qd incor-
ruptibile est nobilior corruptibile. qd scilicet. **C** Dic dico qd
incorruptibilis p[ro] se non facit differre gaudi et sunt pas-
siones sequentes. **U**nus enim op[er]e qd vnu gen[us] excedat aliud.
C Sed ne op[er]e de passionibus aiatu[m] autem et in natura sunt
potiora: et ideo de essentia. Sicut autem posteriores: in-
fra eandem speciem: videmus corruptibile et incorruptibile
sicut sphaerica figura celi et cupri. Et hoc concedo qd oia
vivens est nobilior non vivente. **C** Ad aliud credo: qd sunt
eiusdem rationis sicut aia sensitiva in hoc et in aliis: et ita qd
tertius parib[us]. Non autem qd non sunt eiusdem rationis. **C** S[ecundu]s
qd est tunc quod tunc corpora celestia producunt vegetabilia:
sunt non contineant ipsa: nec formant nec sunt virtualia. **C** 2.
Illi in generatione brutorum: qd sunt oia equinoe gene-
rantes a celo. op[er]e qd ibi continentes vel formaliter vel vir-
tualiter. **C** 3. diffini. qd ponit communiter qd aia sensitiva in
oia est a generante. **C** 4. diffini qd copotum habet genit[us]
sole regnat sit de aia. Et est nobilior qd aia: qd op[er]e qd sol
tinet ista virtualia: et per hanc nobilior est eius forma.
Dic evadit uno modo dicendo qd corpora celestia sunt no-
biliora omnibus istis corporibus. **C** S[ecundu]s hoc non potest stare si illa
natura cocedat. corpus aliud aiatu[m] in natura tunc sit
utile esentialiter: et aiatu[m] sit prestatus simpliciter: sicut in acci-
dentiis non oporteat. **C** 3. soluit qd aliquid potest esse ita nobilior.
Sed hoc nihil est: qd certa est nobilis regulariter: qd causa
nobilior est suo effectu: ut in 4. virtus fuit. It[em] quare est
tunc natura producere: qd est tale ens passio aut non excedit
modum. **C** 3. dicunt alii qd ista generatio fit virtute aie[re]: et
derelinquit ab aia in nomine. **C** Sed hoc non valet:
illa virtus non est corporalis: et tunc non potest. **C** Alii di-
cunt qd in cōtextura elementorum oia creata sunt: et postea in-
pudent. **C** L[et]ra. si in actuatu oia fuerunt producta
in potestate: de hoc querimur. **C** Dic dico. qd op[er]e
urretere ad deum nec per esse recursus ad intelligentias
nulla forma absolute producunt sunt sanctos. Supplet
o deus defectu naturae. **C** Sed contra qd tunc genitio[n]e
usculiusque viri erit supernaturaliter et in forme super-
ies. It[em] ita bene dicentis de foia brutorum: qd est a crea-
tum intellectua. It[em] nec genitio[n]e vniuoca erit in istis.
Ad istud potest intelligi sicque qd sunt Tho. angelus erigit
sub iustitudine p[ro]p[ter]e sua supernaturaliter: et postea intelligi
qd ita deus disposuit qd facta dispositione taliter: produ-
ctas formas: et sic non est nouum miraculum. **C** Sunt
ne forme supernaturales? **C** Dic dico qd non quinfundunt s[ecundu]s
omnes inatas. **C** Sunt supernaturalitas non est a p[ro]p[ter]e fusci-

Secundus

A

pietis sed ageris. C pōt cōcedi q̄ sunt p̄tm signales
quātū ad partiale creationē qua creantur deo. C Sed
q̄re magis dī aia rōnalis signales q̄r aia bruti: dico q̄
aia rōnalis creaturā a deo nulla cā nali cōcurrente. Unī
nō dependet a corpore organico in genere cā mālis: yt i
qua sicut accidit in tubo. C Ad aliud dicit Hoc: q̄ non
sem̄ regrit ad h̄ q̄ sit gnō vniuersa: q̄ p̄m p̄ductum
sit eiusdem rationis cum termino p̄ductus sed sufficit
q̄ producens et productum habeant eandem formam
in specie: ita est hic.

C **Ecunda** questio est. Urrum corpora
celestia sunt cōposita ex mā
et forma. Et videtur q̄ sic: q̄r sunt in genere
substantie: cuius p̄ncipia sunt mā et forma.

C **Cōtra** q̄r materia est p̄m cōposita.

Hic dicunt aliqui q̄r nō p̄t esse foza pu-
ra separata: q̄ illa ēē nobilior aia rō-
nali: nec etiā mā pura. ergo cōpositū ex his. C **Contra**
q̄. p̄to: q̄r trāsmutatio fecit nos scire mā: sicut ope-
ratio forma: et sicut lux forma solis. Ex hoc n. inuestiga-
merunt p̄bi ista p̄ncipia: ut p̄p ab h̄z. nūc n. v̄z mā: q̄
argumentat̄ trāmutationē sicut p̄ trāmutationem
accidēti arguit̄ suba. arguit̄ q̄ sic sublatō medio q̄ p̄-
bat mā nō p̄t ibi arguit̄ mā sed in corpib̄ celestib̄ nō
apparet nisi transmutatio accidentalis. ergo z̄. C z̄ sic.

Plura nō sunt ponēda sine necessitate: sed in celo non
op̄z ponere mā: q̄r ponit pp̄gnationē et corruptionē
z̄ b̄z ḡ t̄. C 3. q̄r essent adiuncte transmutatio: et sic
op̄z dare agens potens ea transmutare. Si enīz est mā
eiusdē rōnis: erit nata recipere formā solis: si alterius rōnis:
q̄ est inconveniens et irronabile: salte in partib̄ homo-

genēis erit eiusdē rōnis: et seḡt inconveniens inductum.

C 4. arguit̄ sic. Q̄r celū vere ēē corruptibile: vbiq̄z
enīz est partio physica: sibi est corruptio: vel illud est cor-
ruptibile: sed sic est hic. Si n. sit eiusdē rōnis p̄: partio
enīz physica nō dicit̄ solū carentia: sed aptitudine ad ta-
lem formā: sed ita erit de sole per cōparationē ad ignē:

q̄r enīz sit eiusdē rōnis erit per se receptua eiusdē rōnis:
et est priuata pte. Si v̄o nō sit eiusdē rōnis: salte habeo
q̄r erit corruptibile de se: q̄r nō sit corruptens: sicut si nō
eset nisi aqua in mundo. C Dico igit̄ q̄r sunt subiectū

simplicē accidentū. C **Cōtra** q̄r tūc eque simplex erit
sicut angelus. C z̄. q̄r forma illa magis separata
est a mā q̄r aia: et per q̄s nobilior. C 3. q̄r beatus Pe-
trus dicit̄ q̄r cōbūrē celi. C 4. q̄r magister ponit q̄
de mā p̄ma fuerunt creati. C Ad p̄m dico: q̄r non: q̄r in

celo est cōpositio quantitatua. C Ad aliud dico: q̄r non
est forma: sed sub q̄r ois suba vel est

mā vel forma vel cōpositū. Dico q̄r ibi est cōpositio ex
genere et dīa. C Ad aliud dī: q̄r per celū intelligit̄ aer.

C Ad 4. dī: sit per transubstantiationē nō est diffi-
cile: sed hoc nō intendit̄ sancti. Sed q̄r vere sit ibi mā:
et hoc posset nō pp̄ rōnes: sed ppter auctoritates teneri.

C Sunt aut̄ hic quatuor que ibi arguit̄ mā. C Aliq̄
dicunt q̄r quantitas que mā cōsequit̄. z̄ qualitates
sensibiles. 3. ex p̄sionē: et patiunt̄ corpora celestia.
4. per motū: re. n. mota op̄z imaginari māz. C Dic
dicit̄ Hoc: q̄r mā aliqui sumit̄ pro singularitate: vñ indi-
vidua dicunt̄ mālia per cōparationē ad v̄lia. Isto mō
sumendo vico et cōcedo: q̄r illa arguit̄ ibi mā: vnde
quātua est significatiua sensibilitatis: v̄lia aut̄ nō sunt
sensibilitia: nec passibilis: nec subiectū motus. Illa ergo
arguit̄ ibi mā isto mōno put̄ est pars cōpositi: vñ
accidēta in sacramēto sunt extensa: nec tñ est ibi mā.
Pono ergo ibi mā: que est subī quātūris et motus:

XIII.

II. 7. III.

150

mobile aut̄ est mā motus. In qua s. est motus: vñ etia
patit̄ quā nō ponunt̄ tñ babere mā. C Sed est diffi-
de angelō v̄trū babeat mā. C Dico q̄r eadē rōnenō
apparet quare ī eis sit mā: nec in aia rōnali: nec accidē-
ta sunt cōposita nisi ex genere et dīa. C S̄ est ne ois
creatura cōposita intrinseca. C Dico q̄r sic cōpositione
logicali: et genere et dīa est aut̄ ex parte cōponibilis
alteri. C Sed qd̄ de actu et potētia: Distinguunt̄ aliqui
de mā spūali. Sed nō video dīam: ex quo ponit̄ vnuz
perfectibile: et aliud p̄fectū essentiālē. Est. n. hec diffō
mā et forme. C Alia diffi. quo tunc est in angelo actus
et potentia. C Dico q̄r est p̄fectū non formalē: q̄r est
p̄ncipū p̄ductū actus: q̄r est receptū: et sunt rōnes
formales differentes: vñ essentia simplē angelī h̄z illas
duas passiones que faciunt̄ cōpositionē cū subiecto: no
vna cū altera. C Intelligendū aut̄ est hic: q̄r actus et po-
tentia sic inueniunt̄: q̄r potentia superat actū sicut in ge-
nerabilibus. Aliq̄r ecōuerlo sunt: sicut aia rōnali. Ali-
q̄r adequare sicut in corporib̄ celestib̄. Aliq̄r dispe-
rata sicut de illis formis rōnabiliis iam dicit̄. C Ex
adequatione volit̄ aliqui vitare corruptionē. C S̄ h̄z
nō valer per regulam istam: actuum eiusdem rationis
potest inducere in passiuo eiusdem rationis effectū eius-
dem rationis.

C **Quattuor. III.**

Ertia q̄o est. Utz firmamentū sit p̄mū
mobile. Et vñ q̄r sic: q̄r p̄ illud p̄-
bat p̄mō mouēs. C **Cōtrariū** dicit̄ ip̄ theo-
logi p̄bi. Q̄r firmamentū
opinio p̄bi. Q̄r firmamentū
est p̄mō mobile. C Sed con-
tra arguit̄ Thomas: q̄r irregularitas est in motu firmamētu

mentiū op̄z reducere ad aliud p̄mō. Ponit̄ aut̄ a theo-
logi celū crystallinū: q̄r dī in Hen. diuini aquas q̄r erat
sub firmamento ab his q̄r erat sup firmamentū v̄. C Di-
co tñ q̄r quantū ad sensū n̄m firmamentū est p̄mō mobil-
e: le: quātū ad credita celū crystallinū: si sumat coiter q̄r
est aptū natū moueri sicut celū empyreū est p̄mō mobile.
sed largissime sumēdo motu angelus est p̄mō mobile.

C Sed hic est dubium: si p̄mō mobile p̄t moneri motib̄?
Hys. Ap. vñ dicere q̄r sic: sicut in motu formice ad op̄z
rote. C Sed h̄ illud arguit̄: motū localis est ad vbi: fed
illud mobile nō p̄t acgrere dīa: vbi q̄sīcūg. n. mouēt
aliqd localis mouēt ad vbi: q̄r tunc eset s̄lūlūz et de-
ozlūz. C S̄ qd̄ tūc de motu raptus et nālī: accipio tibi
de illo p̄ accīs. ipole est q̄r per se: z̄ p̄ accīs idē sit sur-
sum et deozlūz. C Sed si sic poneret̄ eset in duob̄ vbi
Hys. C Dico q̄r q̄r est ibi tñ vñus motus localis: et aliq̄
ad formā sicut manus stans in eodem ordine vñiversi
mouēt formāt̄ motu postis. Postis aut̄ mouēt localis
motu progressivo vel pulsus. q̄r informari est motus ad
formā: q̄r vñ distabit̄ p̄ talē aspectū et mouēt cū h̄z mo-
tu locali. C Alia aut̄ et alia habitudo ad zodiacū nō va-
riat locū: sed est motus ad formā. C z̄ diffi. si idē p̄t
moneri motibus disparatis. C Dicit̄ qd̄ q̄r sic: quātū
motib̄. p̄to motu rapt. C Dico motu nālī. Tertio ima-
giat̄ epicyclis ifra spīlū itudinē sphērēg voluit̄ ifra sua
sphērā. Quartū motus est planetē in epicyclo. C S̄ credo
q̄r disparatis motib̄ nō p̄t fieri: q̄r s̄lūlūz ī differēt̄ locis.
C diffi. Si oia vbi in qb̄ est p̄mō mobile differit̄ spe:
q̄r in quolibet mutato eset̄ est in spatio sibi eq̄li. C Di-
co q̄r oia talia differit̄ spe: p̄bo aut̄ hoc sic: q̄sīcūg. ali-
q̄r mobile mouēt ab aliquo termino a quo positivo ad
aliud: vt ad terminū ad quē illa differunt̄ spe: sed. sic est
hic. ḡ t̄. C **Cōfirmat̄**: q̄r illa duo vbi s̄lūlūz icōpos̄ ibilia.
C Dicef̄ ad maiore per interemptionē: q̄r in motu au-
gmetiū sit eiusdē rōnis terminus a quo t̄ ad quē. C S̄
q̄r q̄sīcūg aliquia sunt eiusdē rōnis: q̄cqd̄ est ip̄ possiblē.

E
Hec in angelis
nec in aia nec
accidēt̄ fore
mā p̄t sū
ptam.

Dis creature
est cōposita et
cōponibilis: et
q̄r cōpō sit z̄.
C
Hām dividē
in corporales et
spūales nō ap-
probat.
In angelis q̄
liter actus et po-
tentia sunt.
F

Actū et potē-
tia in cōdrapē
et dīa esse.
Regula

Op̄p. p̄t p̄
mobile: v̄de ī
t. z. m. maz.

I. C
G
Op̄p. p̄p. a.
p̄zimō mo-
bile p̄t accipi
cōdrapē.

P̄mō mo-
bile motibus
z̄s nō mo-
vēt.

Singularis
imāgīnatō
de motu rap-
tū in firmamen-
to.

H

z̄l. quātū
modis.

Jedē mouēt̄
locali: dispā-
tūlē mō-
tibus s̄lūlūz an-
ne qd̄ vñis?

Dia vbi p̄mō
mobile p̄t
difficile.

Liber

I
21. Lovatur.

Vide sc. 2.
di. hoc. q. 5.

De scientia
motus celi et
gece a^o i cau
to. C
1. c. 14.
21. accessus et
retrocessus.
3. phys.

R

Erros phi
losophorum de
statura celorum

Carta questio est. Utrum corpora cele
stia influant in ista infusione?

Hic fuerunt errores p[ro]p[ter]oꝝ. aliqui

dixerunt ꝑ influunt ad liberum arbitriu necessitatem.

Sed h[ab]et ipsoꝝ q[uod] hoc tollit liberum arbitriu.

Alii dicunt ꝑ in his reducit causas et formam.

Sed ista sunt inconvenientia. Theologi

ergo tenent ꝑ influunt in disponib[us] corporalibus et ad

formas natales. **S**ed h[ab]et ne celi empyreum influentiam?

Dicit q[uod] sic: q[uod] est maximu[m] virtute et p[er] recipit in co[mp]osita alijs intermedij. **S**ed habet ne aliquam malam

influentiam. **D**ico ꝑ non sump[er] nisi ex applicatione

mala. **A**lia diffi. si habent regia distincta in temporib[us]

distinctis. **D**ico ꝑ tunc de annis est rationabile q[uod] plus

appropriinquat nobis: tunc plus influere: cito in mensib[us]

in q[uod] currunt p[er] sociacu[m]. **S**ed q[uod] singulis diebus corru[n]deant singuli planete: erroneu[m] est. **C**eo autem alii dicunt

q[uod] in una hora agunt: et in alia non. non valeret q[uod] n[on] agunt:

et i[ps]o ipsius approximatis in oī hora agunt. **S**ed n[on] quid

quato aliora sunt: tanto et nobilio[rum]: **D**icit et rationabiliter

q[uod] sic de sp[her]is: q[uod] de corpib[us] que sunt infra sp[her]as non

oporeat: sicut nobilio[rum] sunt in terra q[uod] in aere et ita sol

et nobilio[rum] saturno. **S**ed de constellacionib[us] dicunt alii

q[uod] sunt in puncto. **S**ed quo nisi essent approximatae

cautarent: approximatio autem maior non facit nisi inducere effectu[m]que non haberet leparatum. **S**ed non v[er]e cu[m]

nulla qualitas absoluta cauerit in ipsiis: sicut sola approximatio

nisi dicat q[uod] in effectu causa per ipsos approximationem aliqd. **S**ed q[uod] est de impressione signorum

qui solet in leone. **D**icit alii q[uod] h[ab]et aliqua efficacia[rum]

qua non haberet figura capre. **S**ed hoc est suppositio

figura non est so[lo] figura actua. **I**o dicunt alii: q[uod] fa-

cita impressione v[er]us solis imprimat aliqd in auro. p[ro]mo

mo effectu: et hoc est rationabiliter dictum. **C**uestio. V.

Carta predicta distinctione adhuc q[uod] ro-

quatior q[uod]ones. **C**arta questio

est. Utrum sint quatuor sp[her]e elementorum. Et

vide[re] q[uod] n[on] q[uod] Hen. p[ro]mo ca. nō nominatur

nisi terra et aqua. **C**ontra David invenit

do creatures interfert ignem: et aquam.

Hic oportet preintelligere p[er] nos et sanctos

q[uod] i[ps]o universo sunt. 1. a. sp[her]e. 2. et

celi empyreum immobilit[er]. 3. et crystallini q[uod] est p[er]mu-

ibile. 4. est firmamento. 4. est saturni. 5. est ionis.

6. martis. 7. solis. 8. venetur. 9. mercurii. 10. lune.

11. ignis. 12. aeris. 13. aque. 14. terre. **S**ed hic est

diffi. quare celum empyreum d[icitur] sic: **D**om[us] q[uod] d[icitur] a pyr q[uod]

Distin.

Q[uod] III. 7. V.

est ignis: q[uod] fulget sicut ignis: immo[bi]lis: plus. **C**2. diffi. de celo crystallino. **D**ico q[uod] est non q[uod] sit de na-

crystalli: sed q[uod] ita claru[m] est ad modu[m] crystalli. **C**3. diffi.

de firmamento. **D**icit q[uod] sic d[icitur] nō eo q[uod] solidu[m]: q[uod] et alia sūt

b[ea]t[er]. sed sic d[icitur] p[er] opacitatem. Alia en[ti] vel sunt lucida vel peruta. **C**4. diffi. de sp[her]a saturni. **D**icit q[uod] est

planeta malu[m]olus: siccus et melancholicus: et sic de no[n]e

cu[m]s[ic]a qui sic vocatus fuit. **C**5. diffi. de ioue. **D**icit q[uod] est

beniuolus: calidus et humidus: et fuit filius saturni. **C**6. diffi.

de sp[her]a martis. **D**icit q[uod] est roboratus cordis: et i[ps]o dicitur es[se] a marте illo. **C**7. diffi. de sole. **D**icit q[uod] est

pater omnium rex. **C**8. diffi. de venere. **D**icitur d[icitur] est

beniuolus in calore et humore et gnatius amicitie. Et sic est hesperus nobilissimum corpus inter stellas

preter soles. **C**9. diffi. de mercurio. **D**icit q[uod] est bumin-

dus. **C**10. diffi. de luna. **D**icit q[uod] est malu[m]olus plane-

ta: sed variat eius effectus: q[uod] n[on]l[et] discurreat in zodiaco.

C11. diffi. de igne: que necessitas copulit igne ponere

in sp[her]ano appareret. **C**12. p[er] influentia corporum cele-

stium poterunt saluari. vñ q[uod] leuia ascedunt sursum: ponit ibi

aliq[ue]s corp[us] actuum: et in hoc concordat sancti et p[ro]phi-

teti. **C**12. diffi. de sp[her]a aeris: d[icitur] q[uod] excedit in quantitate decupla

ignis aere: q[uod] positio mae in eis fuit equis: raritas aut in

decuplo. **C**13. diffi. de aqua: quo nō circuit terra cum

debeat esse sp[her]ica. **C**14. q[uod] n[on]l[et] ita esset: sed pp[er] bita-

tionem alium deus dixit. Logrense autem o[ste]n[t] in vnu lo-

cu[m] tc. **C**14. diffi. de terra que est immobilitas: cu[m] ignis et

alia sunt mobilia. **D**icit tu q[uod] d[icitur] doctoꝝ q[uod] si terra mo-

ueret et celo gesceret: q[uod] hic esset melior disp[os]itio. **S**ed hoc

spicnatur pp[er] diversitate motuum in celo que non possent

saluari. Sunt autem quatuor qualitates actiue: frigiditas et cali-

ditas: et due passiones: siccitas et humiditas. **C**15. sunt

ne per se passiones eliu[er]oꝝ. **D**ico q[uod] n[on]l[et] frigiditas

separat ab aqua: sunt tri[um] coeteribiles. **C**16. diffi. cu[m]

maior sit siccitas terre q[uod] ignis: quare non magis desic-

cat: et eodem modo de humiditate aeris. **D**ico q[uod] hoc est:

q[uod] caliditas et frigiditas sunt qualitates actiue: ignis autem

est primo calidus: siccitas de se non est qualitas actiua.

C17. Alius diffi. q[uod] aqua dividitur ad sp[her]icitate. **D**icit q[uod] hoc attellat finis eius nali. **C**18. Alius diffi. q[uod] ignis

h[ab]et figuram pyramidalem. **D**icit q[uod] hoc est appetitus et sursum:

to h[ab]et figuram quadrati mouet: sed q[uod] est in loco suo in

magna quantitate h[ab]et figuram sp[her]icam. **C**19. Sed q[uod] de

flame: est ne puru eliu[er]o. **D**icit q[uod] vapor et flame sunt cor-

pora mixta. In sola autem sp[her]a est intenire puru eliu[er]o.

C20. Alius diffi. q[uod] non v[er]e cu[m] d[icitur] est diaphanous magis q[uod]

aer in aliena aera terminat et v[er]e. **C**21. Alius diffi. q[uod] in

suis finib[us] nō se consumunt. **D**icit q[uod] h[ab]et qualitates ita remis-

tas in extremitatibus q[uod] nō corruptit se. **C**22. Sed est ne

dare antipodas: certum est de possibili: q[uod] deus possit fa-

cere sed de facto nō est: q[uod] scriptura nihil de hoc dicit.

Sed si est dare plures mundos esset ne sicut Aristoteles dicit.

Et terra vniuersus moueret ad terram alteram vel ad

centrum eius. **D**icit q[uod] n[on]: q[uod] in alio mundo esset sufficiens

terrena. Et nō appeteret alio. **C**23. Alius diffi. si de crea-

tur aialia que sunt in quib[us] eliu[er]o de nā illi clinet. **D**ico

q[uod] aialia ter relata de terra. aues tui et pisces de maria ag.

C24. Alius diffi. Si ignis est corpus rarissimum. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

inter simplicia est maxime rarus; v[er]a et videtur q[uod] de

modico corpe fumar egredit[ur] q[uod] in improportionabilitate

quætitatis. **C**25. Alius diffi. si ignis posset n[on]l[et] permanere

et permanere. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet

et permanet. **C**26. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**27. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**28. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**29. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**30. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**31. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**32. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**33. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**34. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**35. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**36. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**37. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**38. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**39. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**40. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**41. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**42. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**43. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**44. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**45. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**46. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**47. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**48. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**49. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**50. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**51. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**52. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**53. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**54. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**55. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**56. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**57. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**58. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**59. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **C**60. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus per-

manet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in aliis corporibus permanet. **C**61. Alius diffi.

si ignis est rarus: q[uod] in aliis corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod]

in aliis corporibus permanet. **C**62. Alius diffi. si ignis est rarus: q[uod] in aliis

corporibus permanet. **D**icit q[uod] sic: q[uod] in

Liber

I

Quatuor
pes
sua in infinito
motu piecione
nis et quod non.

E. physi. ad finem
partes du-
plice.

K

S. physi. et. 6.
D. p. 27. qua-
impugnat 4.

21. i. velut.

21. i. eiusdem
rōnia.
21. i. mouen-
tia hab.

M
D. pp. 27. 5.
21. i. intercidē
21. i. inter moritū
3 rōis qdē ier-
ciderē nō esse
necessē.
Declaratio
exemplario.

21. i. ch.

Distin.

Q. 6. VIII.

bit semper. dīmus enim acutus est qdē dividit medīū. scōs classis a parte posteriori. certius pulsio. quartus iterata diuisio. medīū nō potest dividī a pte ante quā claudat a parte post. nō potest claudi quā pellat. nō potest pelli quā dividat; et sic in infinitum. Ulterius aliquid sunt partes medy pellentes et nō pulse medie vroqz mōr sic si sit deuenire ad pulsas triū erunt duo corpora in eodem loco. Itē rōnes currūt; sicut rōnes Zenonis. si eset dare plūmā pte motus rōnes demonstrāt; sit igit circulatio vroqz ad pte que nō est mobilis; ita sit cōdesatio moderata; tamen fīm partes eiudem pportionis non est dare partē quā pellat et pellatur; non triū fīm partes eiusdem quantitatis. sicut dictum est frequenter de divisione ipsius continui.

Quesito. VIII.
A. Rōta questio est. Utrum inter duos motus contrarios intercidat necessario quies. Et videtur qdē sic: quia intellectus hoc indicat. Contra. quia sensus dicat oppositum.

B. Dec fuit opiniō Aristoteli sic: qdē id est nō potest moueri in motibus contrariis. Sz p̄tra istud arguitur. 4. primo sic. Quicquid est aliqd mobile qdē in aliquo mutato esse est indifferens ad contrarios motus potest agens libertū ad alterū istoz moueresi. p̄tinet virtutis; led corpus celi est indifferens fīm se in quolibet mutato esse ad ante et retro; qdē ergo est in mutato esse in toto tpe sequitur induci motus aliis. Seco sic. In primo instanti in quo celū incipit moueri potuit moueri ad dexterā et ad sinistrā. ergo in primo mutato esse creationis fuit aptū moueri vroqz mōs; sed in quolibet mutato ē est in eadē dispōne sicut tūc. ḡ tē. Si neges de celo: nō potes negare de rota signum in primo. n. instanti potuit moueri ad vtrāqz p̄tein in quolibet enīz mutato esse est in eadē dispōne. Secda rō est hec in motu p̄pendiculari ponantur due linee. a. b. et pono qdē ista mobilia sint eiusdem generis; et sibi sint motuā sibi p̄iuncta in eadē mutato esse vnu mouet aliud: aliud ad vnu partē; et alterū ad aliā; et manifestū est qdē potest mouere illū qdē est eiusdem rōnis cū illo. Tertio in motu piectionis in percusione ex fractione aeris instat aut illud mobile est in instanti quo cōtingit incipere moueri; et habet intentū si p̄ tēpus gescit: in illo nō est fractio aeris. si non: nunq̄ mouebit in ip̄s p̄m. Quarto p̄cūiendo lapide tūfū: querō si gescit: causa getis est eadē cuz cā mor? Dicunt alii qdē debilitata vnu nō sufficit ad motus sed p̄hibet de censuz. Cōtra. in illo tēpore medium est getū: et per qdē poterit sic perseverare. Sumes te de dispōne que remittit. Cōtra. illa dispositio vel fuit sine remissione p̄ repū: ita poterat stare: si remittit in scđa p̄ne nō sufficeret sic in infinitū. Jo dico qdē nō op̄z interuenire quiete: et pono exemplū: luna successiū suscipit incrementū lucis et decrementū fīm qdē accedit ad solez vel recedit: sed nō est dare medīū inter illos ac: contrarios: luna aut augēt in luce p̄ remotione vel. p̄ accessio: nē ad sole: sed nō est dare tempus in quo luna nō sit in approximatione vel elongatione a sole. Secundū exēplū de eclipsi solis respectu oculi sunt motus contrary de videō ymbia et luce. Tertio aliat qdē planetā aliquid approximat: aliquid elongat sine quiete media. Et si dicat qdē mouet ad formā p̄ diversitatē respectuā: b̄ nō valeret: qdē sunt ibi motus contrary: nec est ibi ges aliqua. Ulterius in solitudo sol accedit et recedit. Dicet qdē nō vadit per lineā rectā: sed per zodiacū. Sed hoc non ipedit: qdē quocquid mō fiat appropinquat ad aquilonē et elongat ab oriente: et ecūverso. ergo tē. Dico igitur qdē in uno mutato esse sunt in terminoz ut alio incipit

monis sequēs. Sed cōtra: nūc idē mouebit motib⁹ cōtrarys. Itē idē erit in termino a quō: ad quē. Ulterius motus nō terminat: nisi in quiete vel in quiete: silt motus contrarius non incipit nisi a p̄tatione forme. Dico qdē motus nō sunt silt: qdē motus prior mensurā repose priori et tēpore posteriori motus sequēs: in termino aut nō est motus nec ges. Ad alium dico qdē vnu est eiusdem motus vnu qdē est terminus a quo motus sequēs. Ad alium dico qdē b̄i p̄tatio motus est in illo instati. Exēplū est de nūl: mota ad oriente et semp ad occidente mouebatur p̄mo ad oriente. Similē de obviate mole qdē faciet moza: qdē gesceret mola: nec p̄ se nec p̄ accēs p̄ saluari vnu parte istius distinctio.

C. Rōta vnu parte istius distinctio. mis. 14. Quero iterū quatuor cōnes. Prima questio est: vnu celum sit in loco. Et videtur qdē sic: qdē Aug. de cīni. dei. Sola bona alicubi esse possum: mala autem celi: celi aut nō est malum. ḡ tē. Cōtra. z. cīni. dei. Inaniter cogitant boies de loco extra mundum: quia nullus est.

D. Hic videndū est. 1. de cīni. dei. tractat duas cōnes: una est de loco extra mundū et querit quare deus posuit hic mundū et nō ibi nō apparere rō. Aug. dicit qdē aliquid certa rōne sibi cognita et nota hic posuit et non ibi. Seco dicit qdē aliqui antiqui doherūt qdē ante mundū infinita tēpora fuerint: et quererebant quare deus nō creauit mundū in illis: dicit hinc: inaniter tē. Videamus ergo p̄mo qdē sit locus. Aliqui dicunt qdē est superficies corporis cōtinentis: qdē est de genere cōtinuo: nulli aut potest appropriari nisi superficie. Aliqui dicunt qdē nō est nisi spatium occupatum: locus enim cōmensuratur locato: spatium aut fīm omnē dimensionē sibi cōmensuratur non superficies. Alii dicunt qdē est vacuū: nec est aliqd possitū sed p̄tatiū: qdē p̄tatiū implet locū. Nā illud qdē ip̄e: erat vacuū. Quartus modus dicensi est: qdē nō est nisi virtus et habitudo ad polos mundi immobiles. Cōtra p̄ arguit: qdē remaneat nūne in eodē loco defluit aqua: nec corpus locatū mouet localit. Contra 2. si tale spatium esset separatus bene esset possibile: sed tale infinitū positiū nō posuit fīm fidē nec quanti separata: qdē est ordō partū. Contra 3. qdē motus localis esset ad nūbil: nec videt esse pura p̄tatio. Cōtra 4. qdē fīm fidē celi est annibilabiles: enim poli essent annibilati adhuc alia remanerent in loco. Jō dico qdē locus formalis est respectus cuiuscumqz locati ad pīmū mouens immobile: cui attribuitur vnu p̄dicata. qdē est vbiqz et semipīlū nō est p̄ respectu quez habet ad locū nec ad tempus. Sed per hoc qdē oīs creatura h̄z respectū presentia latitudinis ad pīmū: et talū respectum presentia latitudinis fīm periodū. Sed contra: qdē relations creature sunt idem fundamento: locus aut corpori non: qdē nō remanet in eodē loco. Seco qdē relations h̄z sunt intrinsecus advenientes ad deū. Tertio: qdē vbi differit specie qdē nō esset: qdē sunt termini eiusdem rōnis. Item quocquid yadas respectu dei est eadē p̄cipilitas. Ad p̄mū oīs respectus talis est: sicut passio in qua imprimit gratia. Ad 2. negandū est qdē assumit. Ad 3. in respectibus intrinsecus advenientibus nō teneret vbi agens occurrit potens causare distincta. Ad alium oīs creatura nō est uniformiter p̄sens deo. Dico ergo qdē si deus faceret infinitos mundos esset vbiqz: et ita est infinitus localiter potentialiter: equilibet autem istorum mundorum haberet aliam presentia latitudinem ad deum: et sic tunc esset in acu.

N
Rēvolvēt
Obseruātō
literātō
21. i. vel. p̄
quicquid.
21. i. inter-
mino.
In termino ad
quem motus
prioris est.
Impugnātō

Z. i. refutatō

B.
ob. 27. qdē
longitudo 4.
in decimā
scī.

O

21. i. p̄tūlū.
21. i. c. 5.

21. i. El. que-
dant aliquid.
21. i. Aug. et
enqueret cu-
cie duplē.
21. i. qdē dūmū
loci.
Op. aliorū 4.

P
Quareco.
2. huius 4. 5.
vbi abduō.

Op. p̄pīa-
gularis.
4. patētū
Op. aliorū
Op. p̄pīa-
gularis 1a
de locato
celi.
Exēplū si
alios qui
languunt.

Impugnātō 4.

21. i. Jō dī
aliqui.
Op. p̄pīa-

Ob. aliorū
Q
Impugnātō.

Ob. p̄pīa-
Revolvēt
tel et vir-
mori loco-
rum re-
lata for-
dimulatō
fundatō
incessatō
dōmō 2.
un. verit-
ate.
Opponitō
callōs.

E. creature dis-
formitatis de-
presēs est.

Secundus

Secunda particula. videndū est: qualis locus est
imobilis: nō pōt poni q̄ ppter superficiem.
Jō dicunt aliqui q̄ fm̄ imobilitatem illius spatiū
qđ est imobile. **Aly** autē q̄ fm̄ imobilitatem vacuitatē
qđ moueri nō pōt. **Aly** dicunt q̄ per comparationē
ad polos mundi. **Aly** dicunt q̄ per comparationem
ad centrum qđ est simpliciter immobile. **Sed** con-
tra pīmū arguitur. Illud enim spatium est mobile: quia
partes eius sunt homogeneae: id est qđcūq̄ natūra est
vnū: et reliquias. **Lōtra** z^o: illa enim est imobilitas
de qua nō querim⁹. **Lōtra** z^z: bñ staret fm̄ phos: z
fm̄ rei veritatis nō pōt stare: qđ me stante hic: pōt deus
pōt totā terrā reuoluere. **Si** intelligis centrū illud acci-
dens: illud movebit moto subito. **Si** punctū: illud est
imaginatiū: polis: n.nō reputnat moueri alij remaneant
tib⁹ in loco. Jō dicit Scotus q̄ est fm̄ equivalentiam ad
motū localē. **Sed** cōtra: qđ fit qđ de relōne vltima
resolō nō stat ad respectū: sed ad alijs absolutū: equa-
lentia aut̄ est queda relō ergo op̄z illā in alia resoluere
vñ venit illa imobilitas. **C** 2°: qđ negatio resoluit i af-
firmationē priorē: qđ aut̄ equaler: qđ imobile: non aut̄
ecouero. **C** 3°: qđ facit nos scire illud: quare enīz dī illud
equales motū locali. Dī imobile: qđ tūtu valz ac si
esset imobile: ita dicere quare istō est factū: qđ tūtu ya-
let sicut si esset factū. **C** 4°: qđ remanet tota difficultas
vñ puenit illa equivalentiam: nō possit igit videre nisi im-
mobilitatē dī mouēti: qđ oīs creatura est mobilis.

Tertia particula: quid est terminus motus localis. Aliqui dicunt q̄ locus. C̄ Lōtra terminus motus est in mobili: sed superficies corporis itineris nō est in mobili. C̄ Alii dicunt q̄ forma absoluta. Lōtra esse in loco nō est nisi habitudo. C̄ Alii dicunt q̄ p̄tialitatis ad polos mundi. C̄ Lōtra hoc: qz p̄t esse p̄is polis si ne motu suisuscit si de faceret polos descendere. C̄ D̄ eo igit̄ q̄ terminus est p̄mis mouens.

Quarta particula est de questio: vtrū scilicet celum est in loco. C̄ Quidā dicunt q̄ sic p̄ suas pres. C̄ Dico q̄ māstr̄ nō est in loco: sed formaliter q̄ totū vniuersit̄ bz respectu p̄sentialitatis ad deū: igit̄ imaginatiū v̄ q̄ si deus crearet aliū mundū: posset eum coniungere istud alio adiunctu est distantia: posset eum mouere in infinitū: nec acquereret respectu nisi ad deūq̄ nihil aliud p̄dari: nec vacui: nec spatiū positū.

Ecunda q̄ est. Utrū revolutio celo-
absoluta. Et ȳ q̄ nō respectuus q̄r motus.
Cōtra. ille motus est ad ybi.
aliqui q̄ motus localis est realitas
absoluta; q̄ si esset respectiva esset
in puncto determinato. **C**ōtra. motus nō est termino
absolutior; q̄ est eius. **C**2. q̄ ex sebz terminū s̄m q̄
huius est respectuum. **C**3. q̄ in eius rōne includiatur
pius et posterius. **C**4. q̄ nulla pō executura daret vir-
tutali forma absoluta. **D**ico igit̄ q̄ est forma respe-
ctiva. **C**5. q̄ respectus. Dico q̄ est respectus suces-
sus aliquoz sibiunice succeditis. **C**2. diffi. In q̄
fundat illa successio. Dico q̄ in ybi imediate pars n. i.
mobilis non est post p̄iesed sunt fili; sed est successio in
partibus termini motus sicut fundamentis divisionis
sunt partes que dividuntur. **C**3. diffi. Ad qd terminatur
ille motus. Dico q̄ ad alia partē que accedit sibi q̄ fun-
datur in p̄iori; t̄ terminat ad posteriō. **C**4. diffi. Qd
est eius oppositus. Dico q̄ similitas; q̄n enī p̄tes termi-
ni inducuntur simul; est simplex mutatio; q̄i successione
aut nūc est motus. **S**ed hic est diffi. Qd yides q̄ re-

XIII. IX.X.I.XI.

spectus nō percipi^r sensu. Dico q^r falsus est: i^mo distan-
tia percipit sensu^r cōcedo q^r motus nō v^r. C^z offi-
ci. Si motus est successio vel successione intelligimus aut
per successum illud qd acquiritur: est nec forma nō mo-
tus. Sed qd est motus: dicit q^r nō forma fluens: s^r
fluxus forme: qui nō est nisi successio forme: sed tūc mo-
tus est posterior termino: q^r fundatur in partibus eius.
Dico q^r sicut p^rductio est posterior termino: ita in p^ro-
prio. Dico tamen q^r terminus motus est duplex: in trin/
secus: et ille est proximus: extrinsecus: et ille est posterior.
C^z Question.

Erlia questio est. Utrum motus habeat esse in anima vel in re ex. **Hic dicit** quidaz doctor qz in aliaqz sicut de tempore ne habeatus nisi nūc illa de motu nō nisi mutatu esse. **Sed** contra pmo virtus pductiva realis est ad terminum rea-
lē virtus aut executiva angelī est realis: t̄ est ad motu; ergo t̄. Sicut qz ybi est terminus realis: ergo pductio-
ne reali acquirit. Similiter 3: qz bruta cognoscunt. Quarto
qz motus erat ante creationē bonis. **Dico** ergo qz mo-
tus h̄z esse extra aias. **Sed** instat quadruplicē, t̄ pmo:
qz prius et posterius sunt respectus pstantientes motum
vel eius passiones: sed ista sunt tm̄ in aia: qz relatio pos-
taris in motu est ad nibilizqz ad partē que nō est: similiter
qz posterioritas est: posterioritas nō est. **Cz** T̄ ptes mo-
tus sunt in aia: vel enim sunt coordinate: vel no grāte.
Cz Ens phibitū est illud qd̄ 2stat ex partibus inco-
possibilibz: sic est de motu: qz ipole est duos esse simili.
Cz 4: qz cōpositū ex nō entibz nō est ens: sic est de mo-
tu. **Ad p̄** dicunt aliqui: qz est sine termino. **Sed** co-
tradictio est: quin habeat terminum: m̄ illud posterius
nō est simili nibil: sed h̄z esse in potētia: sufficit aut hic
ponere relationē fundamētāle. **Ad aliud dico** qz est
presentis temporis: t̄ acquirit p presentē tēpore: t̄ presens
est cuius pars preterit parsqz futura est: t̄ isto mō est
in actu. **Sed** si summa hic cū dicit nūc p̄sens. Dico qz
nibil est accipiendo p̄sens pmo mō. **Contra** accipio
partē que preterit: ista sunt presens. Dico qz vez est ac-
cipiendo presens pmo mō. **Sz** diffi. est qz aliqui di-
cunt qz tēpus h̄z esse per instas in rerum nā: sed hoc est
fallitum: qz qz nūc est: impole est esse p̄sens. Dico itaqz
per suas partes habet esse non per nūc sicut linea non
est in rerum natura per puncta.

Questio. XL.
Garta questio est. Undū motus & ips
differat reali. Et videat quae
quā plus fuit ips & mot. Cōtra, destruc
tione destruit, aliud, & sumit, alia trahit.

DIC DICITUR qd sunt idem qd non possunt separari.
Et sic passio non differt reali a sub-
iecto. **C**otra: dñe motus repugnant temporis circulare
enim et rectum sunt dñe motus. Item velox et tardum:
male et violentius: surus et deorsum: sicut dicunt aliqui qd
epus est motus non quicunque sed pmissus. **C**ed contra:
ostensus est qd pot est velocior et tardior: non autem tempore.
Ita enim motus est circularis. Similiter vna pars citius
motet alia: sicut magis distantes a polo. Pono ergo h
quatuor actiones. **C** Prima actio est qd tempus est in re-
lata: qd motus non est sine tempore. **C** 2^a actio est qd est
liquid respectuus: qd successione includit. **C** 3ª exclusio
pot est respectus non formalis sed fundamentalis. Dico
ergo qd accipiendo tempus formaliter non pot est respectus
et aliquam creaturam: qd vna tamen existente est prius
posterior: pono ergo tempus fluxum presentiarum
deum: sicut dictum est de loco.

E Respectū sentiū
la sentiū: mo-
tū tñ nō vide-
rū: q bñ pôde-
ra.
E come qd?

*Esoni e' per
d'orizone termi
no suo.
Cerrin' mo*

Образъ
импугн.

Objektur 4°

G
U. I. Et acci-
ditur.
Eadem quo
ns.

*crealingte
potis nouis
fr: sed plus
grida.*

H

15. *alioz.*
siue impo-
tationibus.

6. ppria.
oclo 4°.
epus et rea
respectu ad
la deu: sed
rrofus lec-
z plura ad-
ut ppter.

Ado ybi se p̄tugūnō est linea s̄z yna superficies māet sub
albedie et p̄tugredie ita māet et yna mā sub vtracq̄ for^o.
Distinctio. XVII. **Questio.**

Hic de origine anima se

Hic de origine anime 7c.

Arcia distones 17° sic hic incipit.
Quero ytrū aia sensitua et i-
tellecctua differat reale in boie. Et vide-
tur q̄ nō ga gen⁹ et dīa nō differunt rea-
liser. C. L'otra quia anima sensitua or-
dinatur ad intellectuam.

Difinitē realē
intellectūne t
sentītē i bo
mine pbaria
ādruplci : 13
autē Scō. t
aliz.

B

Dicitur quatuor via ad hoc pro-
badū. **P**rima est via
diffōnis: quicqz enī sunt eiusdem diffōnis: si vni puenit
eis corporeū et reliquo: sed alia bruti est corporeū et
lectiuū incorporeū. corporeū autē et incorporeū nō sunt idēz
realiter certū est autē qd alatitas in hoc et in bruto sūt eius-
dē rōnis. **D**icitur. eadē obiecta eiusdem rōnis potētē sen-
situū bois et asini. **S**econdū via est via separationis: qd si
alā sensitū separaret sic itellecūtiū: qd gūlare et vide-
re ergo opatio sensitū recipit in po: sic in subto: si obz
est sufficiēs pñ actus sensitū pdūctiū: potētē rece-
ptiuū. **S**i dicas qd ibi requiri organū. **C**ontra qd
organū nō est receptiuū nisi immediati po: autē est dispo-
sitione organū nō ecōuerio. **T**ertia via est via extre-
mis: sed alā sensitū nō est eadē in toto corpore: qd non est
eadē aie itellecūtiū. Qd autē nō sit eadē in toto corpore: pñ:
ga in pede potētū imilarū ad actuū doloris p frigiditatē et
in manu p calefactionē: illi autē dolores sunt dū: qd est
in una pte et alia in alia. **S**icut eodē actuū vidēdi vi-
deo albedine et nigredine: et hoc arguit actuū extensem.
Quartā via est qd gnōmē et corruptionē. **S**i alā sensi-
tū continua generalē in augmēto. po: enī sensitū bruti
gnat continua alia sensitū: vel enī acgrit pte et pte et ha-
bet itētu: si pbabuit ptes: qd alia bruti est separabilis: sic qd
de subiecto in subm trāsferet. Itē ipole est qd aliqd depē-
cleat ab aliquo quo nō exire nō minus esercitū qd infor-
naret pte de nouo fm illud qd perat nō depēderet ab
lla: et p qd nec ab aliqua alia. **S**ed qd hō nō eet
per se alia: qd aliud eserit ab alia rōnali. **S**econdū: qd
duenit aliqui enti in actu cōplete: et accidit. **T**ertio.
ex dñob: et actu exntib: cc. **C**ontra qd vni rei est vnu

— 1 —

Foto: Agencia

Sola scriptura
fons et origo

DEcce quod q̄mis
d̄comis erid
p̄pasi sedet.

Exponentes
biles y resolu-
ciones de Soc.
2-81 1035

Wbi ibi notati
E. I. pot. b/c.
Qz itellecne
po pinter vna
kst schifnn

11

alias, ḡ alia formalē est sensitua corpora & separata p̄tinēt illa & h̄ic. si accipis virtualē distinctū & formalē, tūc sic. p̄tinēs virtualē p̄tinet ut distinctū a se. h̄is alia p̄tinet illas virtualē. ḡ sunt distincte. **Sed** isti iducit exceptū de pentagono. **H** est & eos ḡ intelligas q̄ trigonū sit forma & mālē in cīdrāgulo: ita q̄ alia sensitua & corpora sunt forma & mālē in alia intellectua. Alter intelligi q̄ in tetragono sunt duo anguli mālē. si sic dicat, tūc certū est q̄ totum addit realiter ad partes: tūc erit in proposito: e codez modo de scenario ad quaternariū aliquid reale addit.

Distinctio. XVIII. **Questio I.**

In eodem quoque paradyso

Alma dissone 18°. Quarto anno.

Ircia omoneis . Littero viru per
vias creationis de costa Aide
facta sic mulier. Et qd sic videt : quia in
sex diebus **TC.**

Hic primo videndum li adeqte
de costa. **A**ida fuit
mulier facta. **C** Aliqui dicunt q̄ p̄ viaz
reformationis. **C** Aliqui dicunt q̄ p̄ augmentū māe non
creādo mām de nouo: sed applicādo quātitatē. **C** Lō-
tra p̄mū sic. rarissimā corp⁹ est ignis: et ex eodē i mille
cupla p̄portione terra: corporis aut mulieris nō est tānū
densus sic terra. magis aut excedit corpus illud costaz
q̄ in tali p̄portione. **C** Sed cōsidero. q̄ incopossibilitatis est
in formis p̄ raritatē idūtā: sed tanta fuit tūc rarefa-
ctio q̄ sufficeret ad corruptionē eltorū: q̄ magis de for-
ma humana. **C** Tertio. q̄a forma mulieris est eiusdē
rōnis cū viro: q̄ regnū maiore densione q̄ ibi fuit. **C**
4. q̄a mixtio eltorū sū in diuersis sp̄ib⁹ & diuersas
raritatē: ibi fuit minus p̄portionata q̄ inter distin-
cta specie. **C** Lōtra z⁹: q̄a mā p̄ma fuit forma sp̄ia/
lis: q̄a fin se tota in diuersis p̄ib⁹. **C** Z̄q̄a suba nō ino-
nata sub diuersis p̄ib⁹ fuit in diuersis locis & sepe
quātitatē remanē potuist in diuersis locis. Dico igū
q̄o hoc fuit deo supplente mām vel creādo: vel aliud cor-
pus resoluēdo: ynde dico q̄ mā nō p̄taugeri nisi per
creationem: vel appositionē de materia alterius corpo-
ris. **C** Sed nunqđ mā potest condensari separata. Di-
co q̄o n̄i augmentatio fuit per pozos, non potest.

Felicitare con gli amici

Solent queri plura &c.

Ircia distônes 19° Quero vtrum
gnatio sit instantanea. Et yu-
detur qd nō. Augu. dicit in mono. suba q
paulatim destruit ad min^oz minusesse
pducit. [Contra; de tri. dicit ipsò;
Falso subito in destru-

Hic est opio aliquorū p̄ successione Arist. ponit sex sp̄es motus in p̄dicantibus: inter quos ponit gnōmē & corruptionē. [Contrariū videt tenere s̄ physi. [Tenet aut̄ h̄c cōtēr. Qd̄ cōfirmat 4. Et p̄ sic. Una mā nō pot̄ esse s̄l pars diuersiorū compositoꝝ differētiū nūo vel sp̄e. [Se d̄b̄ sequeret q̄i enī ignis ex aqua fit si successiue idiceret ignis & remitteret aq̄ in iter medio q̄e cēnt die forme fil. p̄t p̄t̄n̄ duo cōposita: qd̄ p̄x. vbiq̄z est enī iuuenire totū qd̄ p̄tinet ad eēnītā ignis: et ibi iuuenire totā nām ignis, nām aut̄ & forma essent ibi ipsius ignis. [2º sic. Impole est q̄ vnu indiuiduū sit in diuersis sp̄ebus de ḡne sube: sed ita esset de isto. Per rōmē enī diffinitiū ignis esset in specie ignis: & p̄ rōmē diffinitiū aque in specie aque. [3º sic. Deus posset s̄m̄ hoc fac̄ē de uno boe multos boes. fit enim int̄s̄o & remissiō p̄ gradus eiusdē rōnis. Et si vnū est ⁷⁷ Gran. M. ⁷⁷

**H. I. de terragone.
Quare trigonum in terragone?
Declarare ergo subtiliter dixi.**

F
Op. al. op. 5.

H. Lappone
do.
Empagni 25.

G
H. I. delectat.
H. I. reale po-
nuntur esse.
Op. ppria.
Quo corpus
mulleris & co-
sta Ade for-
matum sic,
ambito.

H
p. aliorum.
I. I. sentire.
I. c. S. t. id.
p. cōis quā
t. e p̄t. r.

Liber

B.I.XX, 7.XXI.

26.I.

Snon est insita
tanca for. **D**icitur 4°
repabilis ab alio et quidem si unum potest ad aliud regnare. **C** 4° gressus et ratione ex uno bono possit fieri ynuis boni:
gaes sunt mutabiles. **D**ico igitur quod statio fuit in ista.
Sed haec genetrix sunt debilia, quae successione id est. **C** 5°
ex parte patiens id disposita. **C** 6° ex parte medie vel distractio.
C 7° ex parte termini huius. **A**d ipsum dico quod hoc non arguit.

Snōnē in flā
tanē foie.
Objetivur 4

21. I. generat.
21. I. aringit
terminum.
Laste de la q
dicit de sole.
vide Soe q.
et q. dis. huius
multiplex.
K

agit in remoto nibil agit in medio; si immediate talit mo
agit in terminus. C Ad alium si forma sit pfectio que
est in ma qre no resistit. R video qm resistit metba
ga for no amplius se leuitat mae; si nali necessitate infor
mat eam; vi p. C Sz p ages trahit ad aliam formam et cor
rupit pma. C Sed h est diff. ga in gnōne videt aliqui
ma esse sine for no eni pō iduci for si alia no sit co
moda in modis in quibus sibi utitur.

Mo optie hic
de pmo et vla
mo et e no ce
permaneant
succiuonib
instantium.
Li corruptio
glerior,

gnatio vni^o.l. sequens et corruptio alterius.l. pcedens et
in tpe pcedeti fuit sub forma corrupteda. C^o diffi.g
ilans imideate videt. segnq corruptio est por.Dico q
fil yna iducit et alia corrupti vel expellit in istam eius
enim est corrupti et corrupti esse. sic et fieri et facti esse.
et ideo facti ce vni^o et fieri alteri^o non repugnat. C^o Alia
difficultas est q due forme hie essent fil in codice susce-

Corruption

स्याहा. नि एव
मेष गिरि.

1

*A.L.forma ha
bere contrarii,*

mittatio: q[uod] nō est habitudo subt[er] ad terminū; p[ro]d[uc]t
centis ad p[ro]ducuntū colatū. **C**Sciendū etiā est: q[uod]
forma bñ est quāta vissibil[r]: y[n]a excedit alias; siē aia
rōnalis q[ua]z bruti excedit: vtrq[ue] m̄ est i[n]cūsibilis.
CDistinctio. **XX.** **C**uestio. **L.**

Soft hoc videndum est 7c.

Post hoc videndum est tunc.
Intra ditiones 20° Quero utrum
subm. genitris sit mā prima. Et
videt q̄ sic ḡ Augu. dicit sup. Gen. q̄
byle est fundamentum generationis.
Cotra, 3° de trinitate corpus resolu-
tur in elementa: ergo tunc.

Hic dicunt alig q̄ nō est mā pma; aliq̄ copo-
lūm. C. Lōtra, plā nō sunt ponenda
sine necessitate; s̄ sola mā sufficit. C. z̄ trāslimutatio fa-
cit scire māz ḡ c̄. C. 3̄ga nullū corp̄ icorruptib⁹ est
subm gnōni. h̄ aut eet corruptib⁹ le vident icourenēs.
Dico igit q̄ p̄mū subm est byle. Et circa hoc pono 4°
p̄nes. C. Prima s̄ est, q̄ imediatū fundamētiū gnōni
est termin⁹ imediatæ. Ita enī relo gnōni imediatæ fū-

dat in termino: ga ipm referit qd dñi gñari. Ita genitus
refert ad glans. C. 2° p^o subim gñonis est nia: ga in
ipla recipit termin^o gñonis immediae. C. 3° p^o no mā
denudata forma quatuoratis. istituētio in extensa nō pot
recipi in subio nō extenso: agunt enim oia nalia s^m lineas
piramidales et angulos mo extenso. C. 4° p^o no est
subim denudata quatuor: cu enī sit quatuor necio est finitū
et istituētio. C. 5° dñi a gñario est hoc coram s^m fin

per illum. ¶ Sed q̄ gnatū est p̄s terminus, q̄d nō
dat in termino. Dico q̄ p̄m^m p̄ductiuū bñ est p̄s ter-
minus; fed, p̄ductio est p̄s p̄ductuū in quo fundat. ¶ 2^a
diffi. q̄a vna forma nō erit alteri subordinata. ¶ Dico
q̄ in hōe est ordinatio formar̄. forme s. organisatiōis
ad alia. ¶ 3ª dif. mā nec est quāta nec qualis. Dico q̄
vix est itinere ceterū phabet illa in grōne. ¶ Sed nōne
mā t̄ forma sunt vna ca oīus accidētiū. Dico q̄ sic co-
rū, s. que sequunt̄ cōpositū. ¶ Sed hic est dif. de quā-
titate² iternitata gd est. Dico q̄ quāta ex p̄s sua mā
est idifferēs ad maioritatē t̄ minoritatē; t̄ semp̄ ē sub
aliq̄ specie. ¶ 4ª diffi. q̄a dicit vñ^m doc. q̄ acciūa i sunt
immediate p̄me māe. ¶ Sed gd de q̄litate symbolica:
Dicit idē q̄ sic cū cadat in gnatū t̄ corruptio; q̄a cui mā
fit nata p̄s recipio forme acciūales aliquas; sicut dēfī-
tate t̄ raritate nō vñ incōuenient. ¶ Alia diffi. est ad gd
regrit dispo p̄ma si corrupti adiūciēt̄ forma. ¶ Di-
cī Scottis q̄ hoc est pp̄ agēs atīnes dios effect̄ tales
nō ex gte forme que recipit. ¶ Sed ponat q̄ ignis dispo-
nat mām; t̄ amoueat; t̄ aliis applicet; nōne iducit imme-
diata forma? Dicī q̄ effect̄ recipit eodē modo po^m
p̄ductiuū isti? sic alteri. ¶ Sed gd de cicatrice rema-
nente in hōe putrefacto; q̄ est alteri sp̄ēt̄ sp̄ēt̄ hōe cōvidet̄
esse cōs̄ subm̄ cōpositū. ¶ Sed dico q̄ cū mā immedia-
te sit quāta t̄ finita p̄t̄ saluari eadē cicatrix; dato q̄ nō
sit ibi comune subiectū cōpositū.

Distinctio.   **XXI.**   **Questio.**   **I.**

Eidens igitur diabolus &c.

Ircia distinctione 21^{am} Quero utz
in mā pma sint rationes fē
minales. Et videt ḡ sic ga Augu. ponit
eas super H̄n.

Hic dicunt aliqui q̄ non est
dare. **S**ed cō-
tra 3° de tri. Aug. ponit eas. **V**ictim po-
nunt 4° rōnes. **C**ontra p̄t. q̄ rōnes semifinales non
sunt forme subales; q̄ ille sunt p̄m Aug^m in creata in ea
a deo;

Liber

Bl. XXIII. et XXV.

Qd. I.

I. si enō tñ babēt vñni quo ad malū. Quarta difficultas. de deo: Dico q̄ in deo est libertas quantuñ ad ita. ad extra autem liberum arbitrium.

C. Distinctio. XXIII.

C. Questio. I.

Hunc diligēter īvestigari opz.

Op. aliorum.

K

Impagn° 4°
Lib. 12. c. 6.
E. cedit.

Quere. Ido
m. vide Ets.
dissim. 22. 2. et
alios.

Lib. 13. c. 2. et
alibi quere.

2. Ps. 2.
cap. 12.
Op. ppia.

Voluntate 5
dic m. radice
posse q̄d que
dripiſt ondi.

I. Thmo. 2.

Mala nobilis
ter iocundes
et inoperari.

vide. 2. adi.

L

Incontinentia
arguit q̄toz
et munus,

E. I. in itelli
gendo.

Op. 10.

M

Dicitur 4°

3. Op. c. 3.

Ignorātia 2°

Etia littera.
Rō delectabil
et rō honestū.
In adulterio
duo sacerdoti
possunt.
Qualis nemo
opat aspicio
ad malum.

Irca distinctionē 24° Quero vtz
cōtra iudicū rationis libertas
voluntatis possit. Et videt q̄ non. Dati.
13. Auferunt sensuſ ſuic ergo oportuit
auertere intellectu. Cōtra in Luca.
Seruus qui nouit voluntatē domini ſui.
aliqui q̄d nō pōt voluntas cōtra illuſ
dicatu a ratione ſicut appetit ſen
ſitius nāli necessitate ſequit apprehensionē ſenſus. q̄
cū ſi maior cōnexio iter iſta ſequit ſc. C. Sed contra
per Aug^o de ciui. deo. de oib. equalit affectatū occur
rente muliere. vñus ſtat alter ledit. Dicitur q̄ libertate
voluntatis ſit hoc. C. Similiſ Grego. ſup Job diſtinguit
petri ex ignorantia et malitia certa que diſtincționē nulla
eſſet. C. 3. Apls dicit q̄ melius fuifet eis q̄ veritatē
nō cognovissent q̄d poſt cognitā retrocederet. C. 4. de
exēplo chī in Luca. q̄ cognoscit et non facit ſc. C. Ideo
dico q̄ ſtante iudicio rationis voluntas pōt cōtra illud.
Pater eni q̄ boie cognoscere mādat et alia h̄z dimittit
et ea cōplicere vnde nūq̄ h̄z ſapiet peccare. C. Lōtra
mat. Adām fm. Ap̄lm nūq̄ ſuit ſeductus in perturca
tionē plenus ſapia. C. Sicom exēplo eſt de incon
tinentie et inēperato. inēperatus eni h̄z corruptū p̄m et
absq̄ tentatione elicit actū malū. incontinentia nō b̄z p̄m
corruptū h̄z vñcū et a paſſione nec poſſet repugnare niſi
cognoscet nec reſiſtere vnde reſiſtendo ſuccumbit.
C. H̄z q̄ incōntinentia ſacit ſyliſti. vbi ſi q̄tuoz termi
ni ſic. Omne bonū eſt faciēdū omne malū eſt fugiēdū
et tūc debet ſumere. illud eſt malū. et ſic nō peccaret. ſed
accipit. hoc eſt bonū delectabile et ſic variat. ga maiore
ſumebat de bono honesto. C. Sed p̄tra. talis deceptio
eſt per equocatio. numq̄ aut equocatio eſt illi in vo
ce nō in iecilli. Si eni ſumat bonū in vli in maiorū ma
ior eſt falſa. et tūc etiā babeat p̄m. falſum accipit q̄ iſta.
omne bonū honestū eſt faciēdū. ſi dicas illud eſt bonū
delectabile. nūlū p̄nctione h̄z cū maior. C. Tertio de
angelio. qui ſtante p̄fecta cognitione in itelli ſu q̄d rectus
erat peccator. C. Dicū q̄ neglit cognoscere circumſta
tias. C. Lōtra. ga naturalis mouebatur ab obiecto: nec
erat error in eo. C. 4. deus ponit facē celū alterius ſu
giue. ſed ab eterno puidit tale ſigura. eſte melior. et tūc
poſſet facere ſu p̄udicatiā rōne. vnde Aug. 13. de trinit.
dicit q̄ per aliā viā poſuit nos redimere. ſed quenam
tiffima fuſt iſta. C. Teneo ergo iſta viā. C. Sed p̄tra.
oīs malus ignorans fm. Aris. C. Scđo. Diony. 4. c. de
oī. no. nullus operat ad malus aspicio. ſed ad illud. qd
bonū videt. C. 3. in eode caplo. Tribus demonū aspi
ciit q̄ bonū et pulchru eſt. et tamen eſt aduerſarius alij.
C. 4. q̄ bonū et finis id. ſed oppōſitū adequatū ſunt
eſt. C. Ad p̄m aliqui dicit q̄ verū eſt ignorantia con
ſequēt. ga nō vñl perſiſtere in boni conſideratione: ſu
q̄ antecedit nō eſt verū. C. S. hoc eſt pp̄ter remiſſaz
cognitionē de bono. quo tñ iudicū ſtate quātūcūq̄ re
muſo voluntas pōt in opp^o. C. Ad aliud dico: q̄ verū
eſt ſi ſit ſicut in adulterio. ſed in adulterio ſunt duo ap
petitus: delectabilis et in honestū ſu q̄d appetit nō fer
super malo vñl mali eſt. vnde bene verū eſt q̄ opera
aspicio. ad bonū: ſaltē delectabile. C. Ad aliud dico:
q̄ verū eſt appetitu nāli: fm. aut appetitu elicitū nō: pp
obſtinationē. C. Iti tenet quantuſ ad aliud: q̄ quantuſ

ad obiectū ad ſinē pōt voluntas reſilire quātūcū ſu
cātū: et hoc ſufficiat. C. Sed h̄z eſt difficultas. Dicitur alij
q̄ incontinentia in vli cognoscit aliquid eſte malū ſed in
particulari nō cognoscit. C. Lōtra. babeat habitu. q̄
fornicatio ſit malū ſit p̄fens: quo non cognoscit illud
particularē malū: tylerius dato q̄ ſit bonū apparenſ:
tñ cognoscit q̄ eſt in honestū. C. Sed alij dicunt q̄ ybi
ſunt duo: voluntas ſ. p̄cipiens: et auerſat mens a cōſi
deratione in honestū: et p̄ſideret delectabilitas: et ſic pec
cat. C. Lōtra. obm. preſens naturalis mouet intellini: ſi
ḡb illas duas rōnes: nō pōt nō considerare: et bñ ſit
intell̄ ſ. voluntas ſibi p̄cipit: et faciat p̄fici: et ita prius
peccat. C. Alij dicunt q̄ incontinentia bene iudicat q̄ ſim
pliciter malū eſt fornicatio: ſed pro nūc bonū. Sed hoc
nō valet q̄a iſte incontinentia iudicat q̄ ratio formalis for
nicationis eſt mala: et cognoscit q̄ in illa ſcluſat illatio:
et ita haberet oppositas opiones ſimul. C. Sed hic eſt
diffi. nūq̄d alij ſequiſ ſōne erroneous peccat etiā de
indifferente. Dico q̄ ſicno ex obiecto: ſed ga voluntatē
haber peccādi. C. Secunda difficultas. ſ. alij ſit potest
mereri ſequiſ ſōne erroneous. Dicit q̄ alij ſit meriti
pōt eſſe: ſed non ad vitā eternā: ga ad actu bonū requiri
unt ōes circumſtātē: et ratio recta eſt vna de circumſtan
tia. C. Sed ſi ignorantia ſit invincibilis: non video q̄
peccat. ga talis nō eſt in peccāto nūa. C. Sed cui tenetur
plus obiectare vel ſōni erranti vel p̄ielato: Dico q̄ pre
lato: ratio eni erroneous non pōt demōſtrare falſum: ſed
probabiliter tñ arguit: et debet ſupponere q̄ eque rō
nem probabilem haber p̄elatum.

C. Distinctio. XXV.

C. Questio. I.

3. No ad p̄positū redeamus.

Irca distinctionē 25. Quero vñz
actus liberi arbitrii cauſeur
ab obiecto vel a voluntate. Et videt q̄
non a voluntate: quia id eſt agere in ſe
ipſum. C. Lōtra. aliter nō eſt liber.

C. Dic Dicunt alij q̄ totaſ ſu
ſauia voluntate.

C. Alij ecōuerſo. q̄ ab obiecto. C. Alij q̄ ab actu ſuelli
gendi: ga ad illu ſequit. C. Alij q̄ a phantasmate ſu
miate: q̄ obiectū nō eſt preſens. C. Lōtra p̄m ſu arguit:
quia tunc non requiret obiectum. C. Lōtra ſcd: ſu
q̄ obiectum naturali agit: et tūc eſt actus māe nālis.
C. Lōtra 3°. quia actus intelligēdī eſt mere naturalis:
et ita naturali cauſare. C. Lōtra 4°. q̄a phantasmate
virtuali ſu ſe formalis: coinet actum volendi. C. Pono
igitur hic quatuor occlusiones. C. Prima eſt q̄ nō ca
uſat totaſ ſu potentiua: poſito eni ſuſſiciēt actuo
et paſſiuo: et appropinatis ponit effectus in naturalib^o:
poſt etiā ponit in contingentibus: oppōſitū experimunt
in p̄posito. C. Scđa cōclusio q̄ obiectū non eſt totalis
cauſa ſu ignobilis. C. Tertia cōclusio q̄ voluntas ſu
obiectū ſunt ſue partiales cauſe eius: ga vñrū ſu requi
rit et neutrū ſuſſicit. C. Quarta cōclusio q̄ voluntas p̄m
cipaliſ ſuocurrīga: et cauſa vñl ſu ſuceptu ouſ ſuſſiciū:
obiectū aut eſt cauſa particularis. C. Sed contra. q̄io
eſt actus in potestate nra ſi cauſat ab obiecto: Dicitur
hic q̄ ybi effectus depēdet a duabus cauſis: ſi cauſa eſt
vna cōtingens: totus effectus eſt cōtingens: ſuſſicit habeo
in potestate frangere: phibens detinens graue: et poſte
mouet naturali: ga igit voluntas potest cauſare: et nō
cauſare: ideo ſc. Unde manifestū eſt q̄ in genere cau
ſe materialis non libere cauſat: et in qua effectu cau
ſant et libere totū eſt liberū. C. Sed illi dicunt q̄ obie
ctum neſſario mouet voluntatē: ſed poſtea imperare
pōt libere:

Op. aliorum 4°

Op. propria.

C. Cōclusio 4°

Op. 10. et 11.

Op. 12. et 13.

Op. 14. et 15.

Op. 16. et 17.

Op. 18. et 19.

Op. 20. et 21.

Op. 22. et 23.

Op. 24. et 25.

Op. 26. et 27.

Op. 28. et 29.

Op. 30. et 31.

Op. 32. et 33.

Op. 34. et 35.

indiv. N
taliq. D. multiple
ed in Singulare.
trū g. terato de
illud
ren: pybi
cōsi/
pec
lim: si
i scit
vitis
sim
hoc
for
atio:
est. Singula
z de dubitato
tate
rest
xim. Dicere pot
qui
tan
o. q.
tur
pe: Predilectio pia
sed
rō. qd. rōm. erat
dictati subdu
ta obligari.

I.

3.

ruz

sur

p

III/

te,

ll.

e:

i:

Impugn. 4.

n:

s:

x:

D. propria.

Locutio 4.

Q.

9° met. i. c. 10

Hic po

rec oīm. em.

sed virtus sit

z pīncipalitas

po^m acti li

veri arbura

causare.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Impugn. 4.

D. multiplex

Marina.

Effect^m

gēs pōr ce: 13

relat^m carā sū

naturalis.

Liber Distin. XXVIII. et XXIX. Qd. Unica

Iceptionem subiectaquebus positis est esse album; et ita concesso qd esse album includit absolutus et respectum vnde talia non sunt in genere.

Distinctio. XXVIII. Questio. I.

Ista distinctione 28^a. Quero vtz liberu arbitriu sine grā sufficiat ad merendum. Et videt qd sic per exemplū de Cornelio: cuius opera accepta fuerunt sine fide. Sed prætibdem dicitur contrarium qd accersint beatum Petrum.

Gement. 10.

Error. Peda
gij.

K
Impugn^a 4^a

Idem mar. 10.

et Luce. 18.

Secunda Blct.

de alio 3^a pre-

sūmē. qd. 6^a.

mēbro. 1. art.

2. et alias b.

Op. catholli

ca quā sequit

Locutio 4^a.

Hic fuit error Pelagi monachi qui dicebat qd ex

puris nālibus pōt homo mereri sufficier

ter: qd in facultate nra sunt acus intelligendi et volēdi

nālibus meremur. Sed cōtra qd rupli autē sacre

scripture. Prima Matth. 19. apud deū est hoc possibilis

le apud hoies impole: et loquitur de cōsequendo salutem.

Secunda Ioā. 15. sine me nibil potestis facerēt lo-

quid de operibus nālibus sed de meritoris. Tertia

2^a corin. 3^a: non sumus sufficiētes cogitare aliquid a no-

bis, et sequit. qd idoneos nos fec ministris tc.

Quarta Jacobi p.c. cano. sive. omne datum optimū: tomne

donū perfectū hic est actus meritorius. Ideo tener

fides catholica: qd liberu arbitriu sine grā non sufficit

ad merendis. Et ad hoc quatuor sunt h̄es. Quia p̄ma

est qd liberu arbitriu pōt elicere acū meritoriu in ḡne

morū sine grāqd acū virtutū moralū posuerūt p̄bi et

babuerūt tales acus qui tñ nullā gratiā babuerūt assi-

stente tñ eis gnali influentia. Secunda p̄clusio est qd li-

beru arbitriu pōt elicere acū qui est meritorius de cō-

gruo: qd acus atritionis est actus meritorius de cōgruo:

non meret autē de condigno: aliqnd grā non efficit gra.

Tertia p̄clusio qd nō pōt elicere acū meritoriu de

cōdigno: qd ex puris nālibus nō pōt esse dignus vita

eternā. Quarta cōclusio qd liberu arbitriu non pōt

vitare peccatum meritoriu sine gratia: p̄bat per Grego.

peccatum qd per p̄iam non diluitur mox suo pōdere ad

alii trahit. Sed cōtra p̄mā cōclusionē per Ap̄lm.

omne qd non est ex fide peccatum est: tale autē non pōt

esse acus bonus: ergo tc.

Cōtra scđam p̄clusionē qd

tunc p̄mā grā posset quis mereri: quod negat Ap̄ls.

Contra tertia: qd nullus acus est dignus vita eter-

na. Contra 4^a Ansel. de cōcordia liberi arbitrii: di-

cit qd liberu arbitriu est potestas fernandi rectitudine:

ergo pōt quis cauere a peccato. Ad primū dicit ali-

quid qd infidelibus totum est peccatum quicquid faciunt.

Sed hoc nō videt verum: qd dare elemosynā et di-

ligere deū efficit p̄ se peccatum. Sed auctoritas Ap̄li

est intelligenda de cōtrario fidei: sicut dicitis aliud

eūagelīcā erit anathema sit. i. qui cōtrariū eūagelīcā

erit. Ad aliud dico qd gratia non est gratia: si de cō-

digno meret: sed de congruo non remouet. Ad aliud

cedo quātū ad naturā: sed ex institutione legislatoris

pōt esse: sicut qd tñ dare p̄ obulo quātū p̄ aureo

potest rex instituire. Ad aliud dicit Sc̄o. potestas

seruandi tc. cum adiutorio gratie qd non intēdit exclu-

dere Ansel. Sic h̄ est difficultas si homo cu gratia pōt

vitare peccatum ventiale. Dicit qd nō per illud ve. testa,

septies in die cadit iustus tc. Et in nouo te. si dixerim⁹

quia peccatum tc. dicit beatus Ioā. nō igit ex gratia: s̄

ex aliqua confirmatione pōt fieri: sicut de beata vīgine

Maria. Sed vñ est hoc si per vñ horam pōt quis

nō cadere: quare non per alias. Dicit hic ppter autē

sacre scripture: et ratio est quia ex occurrentibus sine deū

beratione plena incurritur peccatum ventiale. Secunda

difficultas qd homo sine gratia nō pōt vitare peccatum

mortale cuz ad hoc requirat plena deliberatio: et si ne-

cessitetur non est peccatum. Dicit Sc̄o qd hic est diffi-

cultas de peccato cōmissionis. Dicit autē qd peccatum

potest accipi vel pro actu deordinato: et sic transit sed

quantū ad reatus: illud nō potest dimitti sine grā. Sed

hoc nō querit: s̄ de actu elīcito querit. ergo tc. De isto

non apparet ratio quare non posuit vitari. Sed qd

de peccato omissionis. Dicit qd non pōt vitare sine grā

et quilibet enim in peccato tenet ad actus atritionis:

quo habito datur gratia: qd si omittit finali peccat mor-

taliter. Alia difficultas si gratia et peccatum sint in-

diatate opposita. Dicit Sc̄o qd de facto semper est hō

sub altero eo: ut tamē de potētia dei absolute ipse posset

facere in puris nālibus. Sed est ne ois actus elīcitus

cur gratia dignus vita eterna. Dicitur qd si actus or-

dīne in vñam fine qd enī dederit calice aque fri-

glide tc. Sed si non ordinat: non: sicut dans elemosynā

ex pietate nāli, obiectus enim gratie est vñimus finis.

Sed hic est diffi. si aliquis obligatur ad gratias ha-

bendam. Quidaz dicit qd sic sicut ad alia precepta.

Sed alius dicit oppositū: deus enī non obligat ho-

minē ad impossibile. Sed habere gratia in se nō est si

bi possibile nec in potestate eius. Alius autē arguit

qd deus nullum dānat nisi ex trāgressione preceptis ex-

caētia gratie damnat quis: nec est simili: impōle

omni hominē: tñ enim gratia non sit simili in potesta-

te nostrā: deus sic ordinat qd disponet se daret ea.

Sed p̄tra. qd fm hoc aliquis obligatus esset ad glo-

ria. Ideo teneo qd non obligatur. Sed nunq̄ obser-

vans precepta sine grā peccat mortali. Dico hic qd nō.

Distinctio. XXIX. Questio. I.

Post hoc considerandum tc.

Ista distinctione 29^a. Quero vtz gratia et charitas sint idē rea-

liter. Et videt qd sic in Luca. vbi. beate

virginē dicit. Ave gratia plena. in greco

babet. charitas tc. Cōtra Ap̄lis. gra-

tia domini nostri Jesu Christi et chari-

tas dei tc.

Hic dicunt aliqui qd distinguunt realiter: ita qd

gratia est in eētia et charitas in po-

tentia. Sed cōtra Ap̄lis ad corinth. charitas est for-

ma oīum vñam. si babuero omnē sciētia et p̄petuā tc.

Sed per gratiam virtutes sunt informate. Secundo

Ioānes in cano. sua ait. videte charitatē dei in nobis vi-

filii dei nominemur et sinūs: bec autē filiationē est per

adoptionē et hec adoptio gratia est tc.

Tertio. quia qd opponitur peccato est gratia. dicit autē Petrus qd

charitas operi mīlitūdine peccato. Quarto Aug.

15. de trini. Sola charitas dividit iter filios regni et p̄di-

tionis: nūc autē alias virtutes possunt habere filii p̄di-

tionis: ex quo autē dicit: sola et grā diuidit. g. tc.

Ideo dico qd sunt vñ forma simplex: qd enī dicit de gra-

tia potest saluari per charitatem. Ad cui⁹ declationē

pono quatuor conclusiones. Prima cōclusio qd gra-

ta et charitas sunt idē realiter: quia que non possunt se

parari sunt idē realiter sic est de illis. ergo tc.

Seconda cōclusio qd sunt idē formaliter quantum ad

absolutus: que enim fm rationē formalē sunt ad alii

non vident distinguiri per absoluta: sic autē est de chari-

te et gratia. Tercia cōclusio qd distinguunt forma-

liter per rationes formales respectivas: quia iste habi-

tudines habent distinctos terminos. charitas enī dicit

ad obiectum. sed essentia diuina: sed nullus est in gra-

tu

Ad habēdā

grā adiūta

vatori obli-

gari: quam in

op. no faciat.

P

Obseruat p̄

cepta sine gra-

tia non peccare

ob hoc pōf.

Op. aliorum.

Impugn^a 4^a

1. 13.

1. 3.

1. 4.

Q

Lap. 18.

Op. ppus.

Lōchus. 3^a

1. 13. et char-

itate ex nā id

realiter: quo

ad abfoliū

formalē idē

sc̄iūtis qd ad

respectua for-

mal distingui

Secundus XXX. et XXXI.

Q^o Unica 156

divine essentie sed voluntatis: et ita differunt formaliter.

C Quarta conclusio est, quod ista diuisio non est fabricata per intellectum: quia talis est supernatralis: circa que anima nihil facit. **S**ed contra primam conclusionem, dictum fuit quod existens in charitate potest non diligere: ita sine gratia potest esse. Dico quod loquor de rationibus absolutis: non de respectibus: bene enim talis habebit illud quod erat gratia: sed caret illo respectu quo dicebatur gratia.

Contra secundam conclusionem: gratia non dicit perfections simpli: caritas autem sicut in deo est. **D**ico dico quod ista bene cocludunt de aliquo superaddito: unde habet illud quod est gratia: sed non illum respectu. **L**oqua tertiam idem non diffiniret a se. Dico quod non habeo pro inconvenienti quod finis respectus sit distinctio. **C**ontra quartam iste respectus non est realis. Dico quod verum est: sed est ab intellectu divino non nostro. Intelligentia tamen quod gratia habet habitudinem ad subiectum: sicut forma ad materiam: ad actum: sicut causa ad effectum: ad obiectum sicut ad finem: quia de summo bono: iste tres relationes sunt reales. Quarta relatio ad voluntatem diuinam: quia productur in esse accepto per diuinam voluntatem: et hoc est relatio rationis causata a voluntate diuinam: quia productur in esse accepto per diuinam voluntatem: et hoc est relatio rationis causata a voluntate diuinam.

Sed nunquid potest illud absoluere spoliari tali respectu. Dico quod si ergo contingenter inest. **S**ed nunquid per solam fidem possit acceptare? Dico quod ictum respectus possit imprimere fidei si vellet. Dico etiam quod per potentiam absoluta possit imprimere ictum respectus actibus malis: ut posset facere. **A**llatorem quilibet ex puris naturibus salvaret: si hoc placueret deo ipso cooperante: sed quod ois genitus ab Adam salvaretur.

C Distinctio. XXX. **Q**uestio. I.
In superiorib⁹ iis inveniuntur est TC.

C Irca distinctionem 30th Quero utrum gratia differat rea- liter a gloria. Et videtur quod non. Joan. p. De plenitudine eius omnes accepimus nos gratiam pro gratia. **C**ontra. Hoc et veritas per Iesum Christum facta est. ibidem.

Hic dicunt aliqui quod gloria non est nisi gratia consumata. **L**oqua. perfectum et imperfectum non diuersificant essentias: ergo gloria et gratia sunt eiusdem essentiae: et ita quicquid conuenit unius per se: alterius gloria per se facit quod homo sit beatus. ergo TC. **S**ecundo. quia beatitudo est actus: gratia autem est habitus: et ita distinguuntur. **C**ertio. quia Joannes baptista habuit gratiam et priuationem glorie. Impossibile autem est quod priuatione sit cum forma eiusdem rationis. **Q**uarto quia beata virgo fuit minus dilecta hic in via quam multi angeli: quia illi babuissent gloriam: et ita gratiam perfectas. Dico ergo quod realiter differunt. Sed sunt ne eiusdem rationis charitas vie et caritas patris: hoc videtur sentire Apis. **C**ontra. charitas patris est sufficiens principium actus beatifici. Dicitur quod non est sufficiens principius nisi concurrente obiecto. Dico tamen hoc quod due charitates diuersarum rationum sunt in patria. Ex parte enim intellectus intelligo deum sub ratione infiniti: et ita manebit in patria: sed in patria obiectum sub ratione propria deiatur: et sic distinctus conceptus formaliter et actus iste intelligendi est alterius rationis: ita videtur ex parte caritatis quod oportet ponere distinctas rationes formales in obiecto.

C Distinctio. XXXI. et duas sequentes. **C** Questio. I.

C Nunc superest investigare TC.

C Oniam supradictum est TC.

C Predictis adjiciendum videtur.

I Irca distinctione 31st et duas sequentes quentes quero vna questionem et est ista. Utrum sit dare peccatum originale. Et videtur quod non. Joan. pmo. Ecce agnus dei TC ergo abstulit omnino mundi peccata. **C**ontra Apis ad Ro. per vnum hominem intravit peccatum in mundum TC.

Hic sunt decem articuli declarandi. Quoz pmo est quod est peccatum originale: et ponunt octo conclusiones negationis. Prima conclusio est quod peccatum originale non est actus malus: sed per hoc distinguit ab actuali peccato. nullus enim actus habet anima quando contrahit ipsum. **C**ontra secunda quod non est aliquis habitus virtutis: talis enim imprimeret a deo si esset peccatum autem originale non est a deo per creationem. **T**ertia conclusio quod non est proutis vel concupiscentia carnis: talis enim inest nobis sicut fructus a natura: cu anima sensitua sit virtutis eiusdem rationis. **Q**uartia conclusio quod non est aliqua infectio morbida: nullus enim peccatum est in corpore: quia peccatum et gratia habent fieri circa idem. **Q**uinta conclusio quod non est macula positiva in anima quasi rubigo: nullus enim spiritus est maculabilis a corpore mundi: et celum quod non parat peregrinas imprecisiones. **S**exta conclusio quod nec aliqua priatio christica mortalis ppter defecum circumstantie: quia talis priatio semper fundatur in actu malo vel habitu virtutis.

C Septima conclusio quod nec sola carentia originalis in statu: talis enim caret in puris naturalibus homo: cum originalis iustitia sit semper supernaturale donum finis Anselmi: talis autem non habet originale peccatum qui est in puris nonlibus. **O**ctava ictus quod peccatum originale non est debitum vel obligatio ad habendis eam: omnis enim obligatio ad bonum bona est: sed obligatio ad originalis iustitiam est obligatio ad bonum: si enim terminus est quid boni vel ipse est bonus: habitudo et tendentia ad ipsum est bona. **C**onfirmat quod non est malum esse obligatum ad precepta: non obligeatur autem est obligatio ad originalem iustitiam. **D**ico ergo vna conclusione affirmativa quod peccatum originale est formaliter reatus obligationis ad penam damni prouenies per propagationem a primo parente in quo fuit peccatum actuale: probatur. sicut se habet peccatum actuale ad penam sensus: ita se habet peccatum originale ad penam damni. **S**ed transiente actu peccati actualis mortalis remanet reatus: tamen ad penam sensus eternam ergo sic transiente actu gnosens ab adam remanet reatus ad penam damni. **S**ed ptra. Magister arguit in littera quod non solum est reatus ad penam damni: sed culpa aliquam sumit per deformitatem actus: ita trahit qui trahit accusatus remanet tamen culpa pro reatu. **C**ontra per Anselmum in libro de Preceptis virginis: cur deus homo ipse dicit quod peccatum originale est carens originalis iustitiae: cui debito habidi ea. Dico quod illa distinctio est materialis: quia illa ex omittat formaliter aut est quod dicitur est. **C**ertio quia Augustinus dicit quod concupiscentia est originale peccatum. Dico quod verum est canas littera: quia originalis iustitia si esset refrenaret penum iordinatum est: et eodem modo logitur Paulus ad Rom. Secundus articulus qualiter originale peccatum contrahitur. Dico quod ex hoc quod anima que creatur mundana contingitur corpori organico pro-

E

Primi art.
Quid.
Complexio
clausio de peri
originalis qd
dime negati
ua 5 ob alioz
2. ce tex. co.
F

G

2. l. obligat
Opio ppia.
Pdem exige
nate quid?

H

Obiectum 3.

In libo seba
duimo par
molorum.
Rom. 5.
Secundus articu
latus.

z. Franc. M.

U 4

Liber

I
Poenit. origi-
nale vñ dñit.

Exemplū 4^r

Al. Quia ad
imaginem.

33. dñ. maria.
et extra de bi-
gantie, debini
al. per.

Quic et credo
et aliud i. ve. re.
et specialis le-
tul. 14.

K
Obijcitur 3.
Vide sco. i. 4.
et canonizata.

Tertius art.
Quare.
Poenit. origi-
nale non dari
fm Julianus
hereticus; pof
obstaculi 4^r.
Al. ppagat

Quare poenit
originale con-
tribuitur.
Obijcitur 4^r

Eccce qd̄ qris
de vniione oie
corpi singula
ritate.

Dñia peti or-
ginalis ab a-
ctualinōiter.

Quart^r art.
Et quo.
Locutio 4^r.
Nec dñs nec
a patētib; nec
a carnebz a le-
ge regulante
poenit. origina-
le contrahit.
Exemplū 4^r
notabile.

M
Vide extra 3
si. p. b. in de-
cre. c. in 6. et
extra de rem.
mis. et pac. S
p. fone. vbi in
qre doctores
et add. p. f. et
sibi quere.

Quint^r art.
Quibus.
Locutio 4^r.

pagato de semine Ade. hic pbat et decraf pmo exēplo sensibili; sicut si aligs mūndus corpe indueret vestimentum sordido; ex tactu ei dñs sorde: ita aia ex iunctio- ne cu corpe: ga gnōne imunda est gnatiū. C Scom exēplū in ciuitib; illi filia senatoris colungeret cu plebeo efficeret ignobilis. aia enim creata est nobilis: ga filia summi regis: corpū autē ex nā sua hz ignobilitate ergo. C Tertiū exēplū in canoniciis. ius canonici. institutus est qd̄ dñs cuius corrupta est irregularis ipso facto: que irregularitas est respectu talis qd̄ nō est idoneus vt ordi- net: ita aia ex se est apta vt trās seraf ad ordinis angelicos. redditus autē irregularis pp corpus nisi nō ea dispē- sef. C Quarto in theologiciis qui dom' pererat leprosa res ibi delata erat cōaminata: ita etiā ga corporis dominus est lepros: ideo aia ingredies ipm contaminat. C Sed qd̄ pmi. nō melior est gnatio hois qd̄ bruti. Dicit qd̄ nō est quinamēt realiter solū qd̄ nota irregularitatis. C Soco ga videt qd̄ actus talis non sit peccatum. Dico qd̄ nō est totalis file: ga ibi non est respectu deitatis pposito autē sic. C Lōra tertii: ga anima nō facit voluntarie. C Respondeo et dico qd̄ dato qd̄ cōtraheret iuolunta- rie quis cum corrupta adhuc esset irregularis.

Tertius articulus qd̄ dñs. Et Julianus disputat 5 Aug. et quoz sunt obstatcula phatia qd̄ nō debet ibi vel icurri. pmi obstatcula est qd̄ aia a deo creat: qd̄ qd̄ demeritū qd̄ debetur cōaminari. C Scom est qd̄ aia nō educit de po corpis: nec de ipso format. C Tertiū ga aia nō est a pīe ppagata. quo qd̄ pīe trans- fundit pmi. C Quartū ga nec mō xcipiēt aligd facit ad aias. ergo. Dicit ergo Julianus nec peccat nisi nec de⁹ nec pīe in coepit in generando et in creando. Dico igit qd̄ nō dñs ex aie origine: sed ex eius vniione. C Lōra ga illa vno fuit a deo: sicut eni aia creat a deo: ita etiā ea nullus pōvniere corpi formalis nisi de⁹. C Soco ga nō est in pīate ase vniū vel non vniū. C Tertiū ga qd̄ test a nā nō dñ ipatari ad pmi: ita autē est hic. C Quar- to ga nō videt qd̄ corpus habeat tata efficacia sup aliaz. C Ad pmi dico qd̄ nō a deo: sed ab ipsa lege instituta. Sed quoz dico qd̄ ex hoc distinguit ab actuali: qd̄ nec de- merito pmo parentū dat sibi talis pena: nec eius nā- lis ieiunatio est ad corpū vt infectū: sed sequit: ex hīgē dñs per vniōne cū corpore tali et ppagato ab Adam.

Quart^r articulus a quo ipmū et sic hic qua- tuor cōclusiones negantur. C Prima pco est qd̄ nō a deo: ga deus nullus facit malū. C Soco cōclusio qd̄ nō a pīe generate: ga ipso mortuo aduce cōtrahit. C Tertiū cōclusio nec a matre: ga non hz pmi originale. C Quarta cōclusio qd̄ nec ab ipsa carne. Dico igit qd̄ ab ipsa lege istituta regulat: et decraf hoc qd̄ druplici exēplo. C pmi exēplū est qd̄ aligs nascit de adulterio nascit irregularis a quo impunit. ita ir- regularitas: nō a patre nec a matre: sed a legēscī: et iure est exēcōlatus aliquis. Ita etiā qd̄ nascit ex adā et. C Aliud exēplū qd̄ fuit quoddā genus reprobatum ab ecclesiast: illi generabat filios irregulares quo ad bñficiariū dicit in quadā decreterat hoc nō habebat nec a patre nec a matre sed a iure. Similē in politi. institutū est a quibz dñs regib: qd̄ nullus est liber a seruitute nisi ascribat militi: nec eius fili liberat a seruitute. Sicut in aliibz locis nullus pōt itare palatiū nisi de familiā dñi: et ita cū de⁹ ididit qd̄ nullus igredit ad el⁹ au- lāmisi pīs ascribat eius familiē: et hoc sit p baptismū.

Quint^r articulus est qd̄ bus imprimit. Dic sunt quatuor pclones. C pīa cōclusio est

Bistin.

Qd̄

qd̄ nō est in corpe sed in aia. idem eni est subm meriti et demeriti: meriti autē in corpe nō pōt esse nec grā: ergo nec demeriti. C Soco pco qd̄ non est in aia. sensitua sed stelleciua: sensitua eni est exterrua: accīs autē spīa le in tali est nō pōt. C Tertia pco qd̄ nō est in porone ieriori sed superiori. vbi eni est positum: ibi est eius pūatio: ga bñt fieri circa idē: sed videre deū est in porone superiori. pmi autē originale est reatus istius visio- nis. g. C 4^r qd̄ nō est in teliū s; in voluntate. iustitia eni est in voluntate: sc̄ iustitia. pmi autē originale est in iustitia s; Aug. C 5 3 pmi originale nō est voluntaria: rūg nō est in voluntate. Dic dñs Soco qd̄ voluntariū dñ ga voluntariū p̄cessus: sic est hic. C Soco diffīc̄ est qd̄ intel's pīat vīsione dñna pp pmi voluntatis. Dic dñs qd̄ qd̄ aliquis peccat aia cōiuncta pūtiunt: sicut homicide amputat capuz manus fecerit homicidiū. hoc est qd̄ pp conexione mēbzo. C Tertia diffīc̄. qd̄ pūtiunt totū pro capite sīc tota vñiueritas aliqñ pūtiunt ppter vñiū hoīe. Dico qd̄ ex conexione illo: et ideo ga filius est de suba patris: ideo pūtiunt pro patre.

Sextus articulus est qd̄ dñs. Dico qd̄ in pmo ista- ti quo. aiacreat. C Sed dic sunt quoz signa. Quoz pmi est qd̄ corpus gnāt. Soco in quo aia creat. Tertiū in quo aia infundit. Quartū in quo ex ta- li infusione pmi dñs. et ista quoz signa: sūt signa ex nā rei. Sed videt qd̄ aia in aliquo signo est inoxia. Soco qd̄ pīs nā cōsentit sibi est qd̄ inesse. C Aliis diffīc̄itas ga nūc videt dñctoria est in eodē. Dico qd̄ nō sunt cō- tradictoria sed fm aliud et aliud signum.

Septimus articulus vbi dñs. Dico qd̄ in vtero mīs: lex est eni qd̄ res sordidas p̄ ba- bitaculū: et aliqui ecōuerio. Exēplū pmi. Leuitici. 1. 4. qd̄ igrediebat domū imunda siebat imundus: et ibi hz qd̄ lepros: scificabat domū. Sicut ex pīe scificata: scificabat ipsaz ptingens: sic etiā in māgnōne ex turpi habitaculo sordidas aia. in resurrectione autē ecōuerio in chīl enīs incarnatione humanitas fuit sanctificata in vbo. econ- uersio autē Christus sanctificauit corpus beate Marie virginis per inhabitaculum eius in ipso.

Octauis articulus est qd̄ dimittit: et est sciendū et quadruplū: primo p regeneratione sicut discipuli o Barnaba baptizati actuū. 10. dicit qd̄ loquēt̄ petro cecidit spūscūs sup illos oēs qui audiebat vñiū. illi autē nō erat baptizati: sed tñ spūscūs descendit in eos qd̄ tñ stare nō pot cu originali pco. C Ite per scificatio- nē sicut de Hieremī et Joāne baptista legit: qd̄ fuerit in pīo scificati. C Ite p sanguinis effusione pceptaz in legēsicut Aug. videt dicens. C Sed hic occurrit quoz diffīc̄itas. C Pāma est si san scificati tenean- tur ad baptismū: vider qd̄ sic ga ipse meritis fuit san- scificatus et baptizatus. C Soco diffīc̄itas ga videt qd̄ necō regrā baptismū aque per illud Joānis. c. 3. nisi quis renatus fuerit ex aqua et spūscū. Dico hic qd̄ B orz intelligi nisi alta remēdia cōcurrūt. C Tertia diffī- c̄itas. si te pīze necessitas sufficit contritio. Dicit qd̄ sic ga de⁹ nullū obligat ad impossibilitatē. C Quarta diffīc̄itas qd̄ illo: remedio est potius respōsio: san- guinis effusio: quia statim dat gloriam.

Honus articulus est qui sine illi qui isto pmi cō- difficultas quis plus peccat vel Adā vel Eua. C Sed est qd̄ Eua ex grā: ga penit equalitatē dei. C Soco diffī- c̄il Adam nō peccasset sed Eua: si cōtraberem⁹ peccati originale

N
Hic corpi nec
sensitua para-
nē pos: iorū
seriorū uel
caue sed supē
luer volūtati
pm̄ originale
le impunit.

Diffīc̄itas.
Volūtarū.

No peccat
originale vo-
lūtarū t. p.
ipm̄ i. volū-
te pūtiunt
t. vñiū copo-

Sco art.
Enī cōtrahit.
Signum nāc
druplē: in
quoz quartu-
pīi origina-
le contrahit.
Diffīc̄itas.
Tertius nam
rātis crea-
tore inoxia qd̄
potō originale
infecta.

Septimū art.
Vbi.

Et exāmīnā
mādāt mā-
dasīcē cōd
pūngunt vñi
vbi pīa addē
vō tōtā.

Octauis art.
Vbi dimittit.

Remēdia de

leuā pīa ou-

ginalis 4^r.

Sicut in in-
centibus et
circūscīo xpi
enācūtūtē
cūncītō.

Diffīc̄itas 4^r

Vide sco. 4.
dī. qd̄. tōtā.
q. 1. tōtā.

Sagittis et
fūtōne effi-
cītēz bapti-
mo forz.

Nonis art.
Qui comītēt
diffīc̄ilētē.
Solum Adā
pīi esse ori-
ginalē peccati
occasions in
postūrum.

N
rgo Nec corpore
tua sentit pars
pura nec possum i.
serio iste
caue sed super
nus roris et forma
luer voluntat
pum originis
flos le impunit,
tria
in Difficultas
ita/ dī
do
re
de
l g
ur
er

Golamarii
et

Sexto articulo
Non corabim.
Signum nac
ia qdupliciter: in
quoy quarto
pem originis
le corabimur.
Difficultas 2.
Postus natu
ra aliaz crean
sor in mortuis
pcto originali
infectant.

Septimus articulo
Est.

P

Et ex diuidis
mūlant in
dassit et da
mungant eis
vbi pta add
pro tōtū.

Octauo articulo
Est dimittit.

Remedii de
leni per ea
singulari 4.

Liber

I habent formitatem aliquam et disformitatem sicut nam specificam. Tertio, idem et diversum sunt tria immedia ta: sed ab illis que sunt in genere qualis removet distinctio generis: ergo id estitas inducit opposita: eodem modo de conformatitate. Quarto, quecumque distinguuntur solis posterioribus in illo priori quo precedunt illa: nullam habent distinctionem in ratione formaliter: quia quod ille pertinet ad quidditatem non potest esse posteriorius eadem: quecumque sunt eiusdem rationis distinguuntur posterioribus. Si enim aliqui priori iam non habent eandem rationem formaliter. Sed hoc primo immedia sunt primo diversa. Dico quod verum est qualitatim: nec est talis unitas: unitas generis sic specie: verum est quod in eo genere nullam habet distinctionem: sed tamen dicit minor que multitudinem maiorem copiat. Sed hic est distinctio: si omnia sunt unum. Et videtur quod sic erga omnia sunt ens: ergo omnia sunt unum. Hec est demonstratio propter quod: quia unum est passio entis: et quod est aptum natum intelligi est ens. Ideo dico quod sicut omnia sunt ens: ita omnia sunt unum in ratione formaliter entitatis. Sed est ne unitas realis. Dico quod non: id est fundamenum sit realis: est in unitate formaliter. In singulari autem individuali sunt diversae realitates. Et hoc est ne facta ab anima: Dico quod non: quia per se non est realiter diversas in his fundantur. Qd. III.

Carta questio est. Utrum per proprietas individuales fiat distinctio individualium. Et videtur quod non: quia non sunt in genere subiecto. Contra quia non distinguuntur in natura. ergo istis differentiis.

Locutio 4^a. **Hic ponuntur** quatuor respondentes. Prima locutio est quod individualia non distinguuntur se totis: quia habent formitatem. Secunda hoc quod distinguuntur per aliud sui: quia differunt. Tertia hoc quod non pertinet ad essentiam suam: quia tota essentia est natura specifica. Quarta hoc quod nec per accidentem: ut supra ostensum est. Si dicatur quod species dicit totam essentiam individualium. Dico quod illud per quod distinguuntur non pertinet ad essentiam eius: sed pertinet ad idem genus. Sed contra: quia quod commune dividitur in pluribus: quod hoc sit per divisiones. ceterum autem dividitur per individualia. Dico quod tunc illa propriae non est quidditas nec pars eius. Sed est modus intrinsecus: et est idem realiter cum quod individualia: quia nullus nam potest deus producere sine singularitate. Nec distinguunt formaliter a natura: quia non facit formaliter differre. Sed quanto nam mea est idem realiter et distinguunt realiter: Ideo posui quod non est unitas realis sed formalis: quia proprietas realitatis distinguunt. Sed videtur quod tollatur generatio: quia hoc significatur. Nunquid tota natura perat. Hic dico quod eadem natura sub alia tantum praeterire individualia potest esse terminus generationis. Dico ergo quod eadem ratio formalis generatur in me et in te. Sed quanto potest tota nam creare: si tota ratio formalis preexistit. Hic dico quod nunquam quidditas creatur: sed hanc nam creat: qualitas enim est immutabilis: sicut in singulare causam. Ulterius nam in illo suo potest nullam habere distinctionem. Quo ergo et hoc dicitur. Dico quod non sunt contradictiones: sed desperatae. C Distinctio. XXXV. et septem sequentes. C Qd. I.

Post hoc videndum est IC. **Devidentiam** infiniti. Circa distinciones. et septem sequentes. Quero quatuor respondentes. Prima questio est: unum primum principium productivum et ultimus finis coincident in idem. Et videtur quod non: unum est altissimum. ut dicitur in Ecclesiastico. sed enim due

Dicitur.

Qd. I.

riones altissime. Contra in apostolo. Ego sum alpha et.

quatuor conclusio nes: quarum prima

est: quod coincident certitudiniter: et hoc est: quod una est natura

coru: probatur: in omni natura illuminata est innenire

omne perfectione cui non repugnat: finitas et illuminata:

natura divina est huius. Ratio autem productiva dicit

perfectionem simplicem: et ratio ultimi finis. Secunda secundum

quod coincidit suppositaliter: probatur per Anselmum in mono-

logion. In omni supposito perfectissimum est innenire

omne perfectione simplicem. Ratio autem principium producti-

vum est pfectio simplicis: ergo debet inveni in perfectis:

simi supposito. scilicet et etiam ratio finis. Tertia secundum

quod coincidit realiter: quod nulla perfectio simplicis absolute

pontur in deo vel in divinis distinctis ab aliis realiter.

Quarta secundum quod non coincidit formaliter: hoc autem probatur via divisa: cum ex irinseca ente formaliter dividitur per

finem et efficientem. Secunda: quod ex rationibus formalibus habet ordinem ille cause: quod ubique inveniuntur manebit iste ordo: aut est ordo: ibi est distinctio extrema. Ter-

tio: quod relationes diversarum rationum habent terminos for-

maliter distinctos. In eadem autem natura: creatura fundatur

duae dependentes: iste sunt diverse et non distinguuntur nisi

ratione termini. Huius autem est deus: quod in deo est huius non

identitas formalis. Quarto: quod deus sub ratione estensio-

nem est ultimus finis: quod obiectum beatificum sub ratione illa:

la: sub ratione autem efficientiae non est principium productivum: quod

essentia: ut sic necessario causat quicquid causat. Sed

bis est dispositio. Tercia: aliqui dicunt quod non est demostrabile

quod ultimus finis sit principium efficientiae. Sed hoc est creditum.

Sed contra hoc alii nostris arguunt: scilicet

primo: causa secunda agit dependenter: sed prius efficientes et

mouentes non potest agere dependenter: quod oino immobile: et ita

nullam potest habere causam. Secundo: sic. Impossibile

est: quod aliud sit causa alterius: quo non existente nihil minus

est: sed si ultimus finis non esset: adhuc prius efficientem.

Tertio: agens agit vel propter finem prestitum a se: et hoc non: quod prestitum

est actus secundus: qui presupponit primum: qui haec finem

in suo prioritatem prestitum ab aliis: quod primum agens non

haec agere superius: sed quod possit sibi prestituire. Quarta:

ratio est hec. Quoniamque sunt alique due cause subordi-

natae: dempta una: scilicet principalius: altera removet: sed

finis non causat nisi mouendo efficientem: quod ergo non habet

efficientem non habet finem. Ad primum dico quod eadem mo-

do quo suum esse dependet ab ultimo fine: ita et agere. Sed

non dependet ab eo in ratione mouendi: sed in ratione finis:

quod sua actione non est ab alio agente. Ad secundum dico quod

substantia ultima fine: adhuc est in etiam nego istaz: quod

vere causa alia causalitate que non est productio. Secunda:

contra non requiritur quod causa finalis sit actu quando cau-

satur: ergo ablata essentia divina adhuc est illud. Tercie:

diceretur quod hoc sit verum de finibus substantia non tan-

tem sub ultima fine. Ad aliud dico quod non est propter

finem a se prestitum sed inatus sibi sicut materia est

propter formam: si nihil aliud esset. Ad aliud potest du-

cari ad o: quod finis est prior causa quod effectus: et prius fine

posteriori potest causare: non video igitur demonstra-

tionem in proposito. Et ideo hic intelligendum est quod

aliqui effectus habent quatuor causas simul: sicut com-

positus de genere substantiae dependet a materia et forma et

efficiente et ultima fine. Alij habent duas causas tamen: sicut

anima rationalis non dependet a materia organica: sed ab ultima

fine et efficiente et non est dare effectum

qui dependeat a paucioribus causis. Quanto autem no-

N

Cap. primo.

Locutio 4^a.

Et si p^{ro}pt^{er} p^{ro}ductio finis et ultimus finis coincidat non supposito et realiter vnde formatur.

Vide Secunda in hac parte in tractatu de p^{ro}p^{ri}e. p^{ro}p^{ri}e. et p^{ro}p^{ri}e. q^{uo}d. q^{uo}d. et q^{uo}d. fe.

In demotabili sit an certe credibili ultimus et causa efficientem. Rationes also et maxime secundum.

P

Sintemalibet p^{ro}ter.

Q

Op. proprius. Effectum aliquo quod aliud est ad minorem re quirunt cas.

N
Cap. pmo.
Eclusio 4.

A spacioib⁹
sepedere ar-
guit nobilita-
te in effectaz.
multiplex.

**Quadragesima
nale agit pro-
prietatem.
B. I. archite-
ctus.**

Zonā dapt̄r
p̄dūcāt̄ & va
lēbīc̄s.
fūn̄s & cāsa
māt̄ l̄mēny
nāc̄a sc̄a cāte
sc̄lārā p̄p̄r̄
sc̄r̄um.
cur agat p̄m An̄el. **C**illa diff̄i, quia nō ratio boni & finie
idē est. Rō autē boni & essentiæ aie nō sunt idē forma
liter. Dico q̄ bonū formaliter dicit habitudinēz apriudia
ad appetitū; sed fundamentaliter est ratio absoluta.
Ced est ne distinctio iter finē & cām finale. Dico q̄
no, sicut iter efficiēs & cām efficiēt̄ ga fūnis est ciuus
grat̄; hoc idē est causa finalis. **C**uestio. II.

B

Conclusio 4^a.
Nam finaliter
et primâ t ne
dariā ostendit

*Ordo causarum
probabilis.*

G

Qualis cū pti
genia efficiētie
llat necessaria
fins, vide h,

Chücker 47

Dlaste cū sco.
7.01.2.7 vbi
bi hōmū, bōcīa
bāc pōzitācē.
Quidditatē
in po^obūma
zidinē eēntia
en habere.

Ellind ḡ̄ ete
ra e c̄mēcīn̄z:
bi p̄la adde
e multiplici
e c̄cessitate.

bilior est effectus tanto a patriciisq; dependenti video di-
cissent phi q; intelligentie ab una sola causa dependenti.
CSz hic est diss. si pmū efficiēs agit pp finē. **D**ic
dico q; hoc pōt dupl intelligi: vel pp finēm opationis
que est formaliter in eo vel pppter finēs effectus: et hoc
modo deus agit. pppter finē sicut productio nis q; pdurum
mundū: istius aut actions trāscenit bene est finis vñd.

autē operationis imanētis. **S**ed a diffī. est de agentib⁹ nāllbus. Dico qđ agunt ppter finē nō a se intēmū ⁊ pterfīmū. Sed a superiori: sicut artifices iferiores ppter finē artificis supioris. **E**cclē modo de agentibus itelle, etiālibus qđ sicut volūtas hz gd agariū necessario hz cur agat fm̄ Ansel. **A**līa diffī. quia ratio boni ⁊ finis idē est. Rō autē boni ⁊ essentie sie nō sunt idē forma- lē. Dico qđ bonū formalē dicit habitudinē apriudi- nālē ad appetitū: sed fundamentalē est ratiō aboluta. **S**ed est ne distincō iter finē ⁊ cām finalē: Dico qđ nō: sicut iter efficiēs ⁊ cām efficiētēga finis est culus grā: ⁊ hoc idem est causa finalis. **Q**uestiō. II.
Finū qđ est vtrū causalitas finis

Sicut vera causalitas. Evidet
q[uod] non: ga causalitas metaphysica. (Con-
tra quia finis est causa causarum.

Dic introducunt quorū dñes. C-dria q̄
causa finalis est p̄ma cā, pbat. causalitas cā efficiens
precedit causalitatem māe & forme: & causalitas māe & cau-
salitate forme. forma enī est posterioꝝ māg & eius cau-
salitas. Usi ante formā causa imediate mā. utrūqꝝ pre-
cedit efficiēs: p̄us enī puenū rei esse q̄ inesse. Sed for-
me accipit esse per cām efficiētē ergo prius est causa
& efficiēs respectu forme: q̄ forme respectu cōpositi
ui inest. Itē mā mābli causa nūlī ga recipieſed p̄is b̄z
se forma ab agēte quā ipsaꝝ recipiat. Ultra finis p̄ce-
dit efficiēs: cā enī efficiēs non causat nūlī mota & fine: q̄
prior est intentione iuxta oēs. **C**ecda h̄o causalitas finis
est neccia: magis enīz est neccia causalitas que per se
est: q̄ que per accidētē ante est de fine. Nec enī est q̄
accidētē h̄o creat. ga est x̄tingēs. Ita autē est per se crea-
tura b̄z ordīne ad deūz: ga ex rōne eius formalis est ad
eū ex ordīne essentiae. vñ ḡcūqꝝ cognoscetē q̄ditatē
ei & creature: cognoscetē q̄p creature est ad deūz p̄p
euūlī medicina q̄p sanitati: & hec tendētia est cālitas
nīs. **C**tertia h̄o causalitas finis est neccia causalitas
seḡa ex rōnibz rex demonstrando eaz: & hec est cau-
salitas finis. **C** 4° h̄o hec est causalitas p̄cipua: ga p̄.
Sed 5 p̄ma p̄ne inſtr. ga alijs efficiēs suuēt ant
indū: q̄a ante causalitatem efficiētē fuit de finis: ergo
q̄s effectus. **C** Lōtra 2° h̄o: ga que neccia sunt eque
uentūt in poꝝ sicut in actū: ita illa causalitas erit in
obiectuā. **C** Lōtra 3° h̄o: ga tūc causalitas est eterna.
Lōtra 4° h̄o causalitas efficiētē semper ponit effe-
tū in actu: nō aut finis. **C** Ad p̄^o dico: q̄ sicut cā vñior
est ordīne nāe causalit: & sicut q̄ cā z^o sic dico: q̄ ordī-
nē p̄is mundus est pp̄ deūz q̄s factus: līz in eodē in-
anti ipsi. **C** Ad z^o xcedit ḡda doctoꝝ q̄ditatēs in
obiectuā b̄nt ordīne essentiae: ga sic illa erat vera.
nō est asin^o: ita ista. h̄o est melior: asino ab eterno: &
videt talis causalitas finalis nō in solo actu: sed etiā
poꝝ. **C** Ad 3° dico: q̄ p̄xie neccia est eternū est aut
causalitas nō p̄o iurisfecto modo: sed necessitate ic̄
stabilitatis sicut fūlī Aug. h̄o est aīal: est ic̄mutabilis.
Ad aliud dico q̄p sumētē vel vñlālī quidditas
is cōtinet actualitatē ita cā finalis cām efficiētē.
Sed hic est diffīlī: si effectus cā finalis b̄z respectus
ale ad fine: & certū est q̄p effectuātis dīclī depēderiā:

7 ideo dico q[uod] realis depe[n]dētia est. [¶] Sed 5. m[ea]⁹⁹⁹ est
pter sanitatē que nō est. [¶] Hic di[ct]io q[uod] relo effectus
est relo fundametalis; q[uod] per se inestno actualis; t[em]p[or]is
bene est aliq[ue] nō est in actu; sufficit ei⁹ e[st] q[uod] ad-
ditum. [¶] Sed nūni q[uod] immobile est aliq[ue] nō
est in actu.

qui non est. ¶ Dic dico quod illud quod non est non potest producere: nisi causare potest in potest obiectiva: prout enim conatur per accusum prout et prudenter: ideo non nisi in actu: sed ordo finis est essentialis ad illud quod causat. ¶ Tertia dissimilatio potest esse causa posterior effectus: sic sanitas medicina: dicens quod sanitas prior est medicina. ¶ Quarta dissimilatio si deus redigeret oia in nibil si remaneret ordo talis. Dic dico sic sicut ordo predicitur remanet. ¶ Dic igitur quod caritas finis et efficientis vere differentia sicut caritas per se et per accusum. Nota est quod illud quod est finis in quaestione causat actu volenti habet ratione cause efficientis realis: sed postea quasi actu sicut deliberatio ordinatur in sanitatem: tunc illud habet ratione finis: unde hec semper est causalitas finis. ¶ Quinta questione. III.

Erlia qd est ytrū dēs partes continuā
sunt vīsibiles. Et videt qd sic.
qz omnes habent medium sive quātūatis.
Contra infinitū non habet medium,
qz iam non est et infinitū.

Dic dicunt quidam quod oes partes continui sunt
diminutib[us] s[ed]q[ue] sunt eiusdem rationis.
Sed illud arguitur. Et propter sic. Oes partes continui
aut sunt diminutib[us] in easdem partes; hoc non est totus et
pres idem sunt. q[ui] in alias pres veteriorib[us]. **S**ed ipse est esse
alias pres ab oib[us] partit[us] continuitur ille pres non essent
pres continui. g[ra]m. **C**o[m]mo dicuntur. Ille pres qui sunt distincte ab
oibus primis continui non sunt pres continui sed si oes pres
continui essent diminutib[us] in alias pres; ille esset distincte
ab oib[us] partibus continui. g[ra]m. **C**o[m]mo sic. In continui sunt
infinite pres; vltra infinitum non est dare aliqd; si si oes
pres continui essent diminutib[us] in alias; vltra infinitum est
aliqd. **C**o[m]mo sic. Infiniti esti cuius qualitate accipiuntur
bus semper est aliqd extra accipere quod si dico oes illud su-
g[ra]m non distribuit adeq[ue] p[ro] oib[us]; q[ui] tunc non esset aliquid
extra. g[ra]m. **D**ico tamen quod hec propositione est falsa p[er]
ipotestib[us] subiectis; q[ui] hoc significat ois infinito repugnat.
Co[m]mo confirmatur; q[ui] est finitum ante oem mutatum esse est mu-
tatum esse. si destruitur multitudinem finita; habeo intentus.
Ei infinita. g[ra]m ante motu infinitu[m] et eternu[m] fuit motus;
et eodem modo ante oem boitem fuit bo[rum]. **C**o[m]mo ergo qua-
tuor omnes. **P**rima vero est quod non est dare in infinitis equa-
le vel ineq[ue]le; v[er]a lata sunt. probatur. vbi enim unius
excedit reliquias alterius est finitum. Utterius equaliter et ineq[ue]-
le sunt circa idem ergo si equalitas non est in infinitis; segni-
t[ur] nec ineq[ue]litas. **C**o[m]mo equalitas sumitque ex parte se-
non excedit; sed in infinitis non sunt extrema; ergo nec
equalitas. **S**econda vero est quod totum et pars non sunt circa
infinitum; q[ui] obsecundum repugnat passio demifabilis de
subiecto; et illud subditum; sed infinito repugnat equaliter et ineq[ue]-
le; q[ui] sunt passiones demifabiles de toto et parte;
q[ui] hec est demostribilis yel per se nota. omne totum est
maius sua pars; et ita ineq[ue]le. **T**ertia vero est quod virtus
sale v[er]o sumptu[m] repugnat infinito; cuiuscumque enim repu-
gnat totum et quilibet pars subiectum sed in infinito repugnat
totum; cuius pars subiectum est totum v[er]o legem cui repugnat
totum ei repugnat v[er]o in sumptu. **C**o[m]mo ergo legit ex his; q[ui]
illa proprie[te]t non est vera quia dicitur oes pres continui esse diminutib[us]
les; sic nec ista quod dicitur ois pres continui esse diminutib[us]
les; sic nec ista quod dicitur ois bo[rum] irrationalis est alia. **S**ed
contra sumant iste propositiones h[ab]dictricem. omnis pars
continui est diminutibilis; aliqua pars continui non est di-

E
Relonē realē
fundamētālē
kamen ad nō
tēns forc.

*Et si non ene
negat pdiscere
pot mī cāre;*

*Effectus q̄tē
prior posteri.
vagis fine.*

Dido vniuersitatis
receptam po-
tentiam et actum.
Qualiter sub
statu finis huius
bonae efficietur
finis.

Op. aliorum,
Impugn. A.

— 10 —

7

ab*y.e.63.*

oc signum
repugnat
lato.
5. propria,
de *Eco.2.*
.q.9.7 vbi
noni et ali
ad hec,

Habita que
de z ineq/
oni z pres-
vlar sum-
m infinito
ognare.

• 100 •

47

Liber

Dicitur.

Q. I.

Modis cuiuslibet
pponis datu-
s contradictionis et
doctrina nota
bilia.

K In qd' no ea-
tur equollen-
tia nec oppo-
nere illatio: q
re in lib' per
hermentas et
alibi.
D multiplex
De veritate p
ponit ex finis
figmentorum.

Singularis
imaginatio.

Via disputant
multiplex.

3° phys.

Opio platonis
vide. 6. phys.
et aliis sepe.
et posterius.
Impugnato
mathematica

M Edimur non
coponit ex di-
uisibilibus.

Elide has ro-
nes i Seco. -
dis. 2. q. 9. a q
llo accepti eas
minus trahit
nisi fuerit vi-
tu scriptoris,

I divisibilis particularis est falsa: et altera est vera. **C** Se-
cundo per equipollentiam, non omnis pars continui est
divisibilis: quod pars continui non est divisibilis. **C** Ter-
tio quelibet vera, ppositio habet aliquam contradictionem;
hec est vera, quedam pars continui est divisibilis: et non
poterit dici contra illa: nulla pars continui est divisibilis,
vel accipias e contrario. **C** Quarto per locum a toto
in quantitate: hec pars est divisibilis: hec et illa: sic de
aliis, ergo **zc.** **A**d primū dico, qd non sunt contradictiones: qd
una vna est contradictione: ppositio autem eius subiungit
includit contradictionem vel incompatibilitatem non est una: et
circa tale non potest esse contradictione: qd est regula p se
nota que in falso fundari non potest. **A**d secundū dico, qd
quādō dicit: non oīs et quādō non equipollentia p ve-
rum est quādō ppositio est una. **C** Ad tertium quādō di-
citur que est contradictione illius. Dico qd eius contradictione
est illa. Non quēdā pars continui est divisibilis.

Ad aliud dico sicut dixi qd non tenet equipollentia
in talib': ita nec illatio: qd suppositio non est una. **C** Et
ad huc est dubium de chimera. Dicit qd est ens probi-
bitum: et est vera, ppositio. De illa. Dico qd illa veritas
est rationis tñ. Nulla autem incompatibilis ppositio po-
test fundari in talibus que includunt incompatibilitatem.

C Aita difficultas: hec est vera, oīs homo est animal. Ita
etiam capit illos qui sunt in potentia: et illos qui sunt in
actu: et talis multitudine est infinita. Dico qd distribuit p
multitudine abstrahente a finito et infinito. **C** Contra.
qd abstrahit a duobus pot stare cu' utroq;. **C** Dico qd
aliquid contineat superioribus qd contineat et inferioribus:
non tamē vt in superioribus, sic in pposito de multitudi-
ne non pot distribui qd sumit infinitas. **C** Alia diffi-
cultas, qd si hoc tu dirimus oīm disputatione: qd oīs syl-
logismus assumit aliquā ylem. **C** Rvideo si dicere oīs
fortes currit, ppositio nulla esset: quo tunc arguā contra
istum qui dicit. Dico igit qd per alia vias vel dividendo
vel per syllogismū expostorū. Sicut enim non tollit
via disputationis de hoc homine: quia non potest dici, oīs
hinc homo, vide dicā hic, infinita multitudine non haberet
terminum.

C Questio. III.

Carta questio est: vtrū continui sit
divisibile in infinito. Et videt
qd non: quia constaret et infinitus. **C** Con-
tra in numeris est processus in infinitis: et
causatur ex divisione continua.

Opio platonis qd linea coponit ex pun-
ctis: et superficies ex lineis: et corpus ex
superficiebus puncta enim ingerunt diffonē lineas. **C** Co-
tra illud arguit geometrice de diametro et costa in qua-
drato qd erit eis diametro costa ponat enim costa que
habet, et puncta: et ita alia: et quolibet illo p puncto contingit
pot trahi linea ad aliud alio, iste, et linee trahentes p
diametrum in puncto erga in latitudine diameter est indi-
uisibilis: si tagit in punto: ergo diameter non contineat nisi
ex. et punctis intersectant enim in duobus vel in medio statu
linee, et linee contingunt. et si vo in medio ergo duplum
est diametrum. **C** Secundū pbo qd diameter circuli erit
eque magnus sicut circulus: a qd pucto diametri **zc.**
vel mediate vel immediate intersectant lineas enim vel attin-
git in minus qd in punto: qd non pot esse: si maius non po-
test esse nisi in duplo. **C** Tertio sic. descriptibant duo cir-
culi infra sexos linee ducite a centro usq; ad circuferen-
tiam sunt equales: ponatur qd circulus exterior habeat
zo, puncta: trahantur linee ad centrum intersectant interior
rem in punto, et qd possint protrahi pariter ut linee
concurrent: sic qd una erit coniuncta alteri in medio cir-
culi: si distant, ergo exterior circulus erit maior exte-

rioris: si immediate sicut in superiori habet interā. Si di-
catur qd cocurrat in uno puncto: in duplo erit ex-
terior maior: qd duo pucta resident vni pucto. **C** Quar-
to sic. Describat unus circulus immediate post alium et
contingat ipsum: sic unus maior: aut unus puctus con-
tingat vnu: si quilibet contingat alium: habebut ppositū.
si puctus minoris contingit duo: iste erit in duplo mi-
nor. Unde si volvatur rotā exterius: et sit vna immobili
infra eā linea transiens si contingat vnum puctū rotē
interioris quādō contingat puctū rotē exterioris: qd **zc.**

C Contra secundū qd superficies non coponunt ex lineis:
si circulus contingat circulo, vterius: vel habebit su-
perficiē vel puctū si habet puctū: vterius describas
quadratum: eodem modo de circulo. **C** Tertia tertium:
qd corpus non coponat ex superficieb'. Sphera est cor-
pus: sed medium extremum latera incurvant. **C** Iterū in
corpo sphericā et pyramidali. **C** Hinc ergo opinio co-
traria, ratio sua est ista: omne simplex attingit aliud p
se rotū: et nullaz extensione faciunt. **C** Aita ratio sua lo-
bulis est: que dicit qd linea nouem puctoz scindatur
per medium oportet puctū dividit. **C** Rspōdet Au-
gustinus super gene. qd quilibet para corporis est cor-
pus: et corpus est divisibile in homogeneis enī est eius
dem rationis rotū et pars. **C** Contra inter primū pum-
cam et quilibet alium in linea cognitus a deo est dare
medium vel nō: si scī cognoscit deus illud. si nō: ha-
betur intentus. Vterius, ultra omnē numerū cognitus
a deo est dare numerū. Una solutio dicit qd omnis acci-
pitur collective in una: et distributio in alia. **C** Sed
hoc nō videtur: qd in re sumitur distributio. Nec ya-
let alia solutio de suppone simplici et confusa: qd vtro
digis accipit suppositio simplicior est ergo alia solutio
nisi qd hoc signū omnis non pot talibus addi. **C** Ideo
dico qd motus non est copositus ex mutatis et cetero **zc.**

C Disputatio XLIII. **C** Questio I.

Est p̄terea qdā genus peccati.

Ircia dicitur. 43. Quero quādō que-
stiones. **C** Pria qd est. Utz
pprie sit aliqd peccatum in spiritu sanctu.
Videt qd no: qd Joā. q. me odit: et patres
meū odit: et p̄s spiritu sanctu: si nō est
aliqd peccatum pprie in patre vel i filii.
ergo **zc.** **C** Contra, qd in Matth. 6. Qui

peccauerit in patre et filio dimittet ei, qui aut in spiri-
tu sanctu neq; in hoc seculo neq; in futuro.

Hic dicitur alio, qd i quādō mō appropriatus
sit aliqd peccatum in spiritu sanctu: et
nullū pprie: qd eadem est ro formalis offense in
obībus psonis. Sed vbi eadem ro offense: et id est pecca-
tur: et offensia respicit tres psonas eq̄liter. qd **zc.** **C** Sed
et qd pprie sit aliqd peccatum in spiritu sanctu: vel in pso-
na spiritu sancti: qd peccatum isidelitatis est discredere,
sed arrius et sui sequaces discrediderunt spiritu sancti:
quē minore patre et filio assertur. qd **zc.** **C** Ite spiritu
sanctus pot odiri sine alijs psonis: qd aliquis pot hispe-
dere actum charitatis a psona spiritu sancti: quo facto
erit in peccato oī respectu spiritu sancti. ergo **zc.** **C** Ter-
tio, qd pot alijs spiritu sanctu blasphemare sicut patres
et filii. **C** Quarto, qd distincta festinatas fit de spiritu
sancto: et sic pprie venerat: et sic ipsum non velle colere
est pprie peccatum in spiritu sanctu. **C** Ideo vī qd pprie
pprie peccatum in ipm: qd peccatum aliqd pot pprie spiritu
sanctus respicere pro oīo: vt dictu est. ergo **zc.** **C** Sed
contra 4°, pmo sic: qd in diuinis nō est voluntas psona-
lis: sed tui essentialis: et illa est una: sed voluntas diuini:

N

Op. Trist. et
caso docet.
Obiectum.

Punctū simi-
di posse.

p^o solo alio
rum casio.

A. L. Val.

Solo pprie
q. preccata.
Et. Et mo-
menta.
P

Imp
famo

Imp
notat

Op. alioz.
Appropriare
et non p̄pē
dictu. s. f.

Q

Impson. 4°

M

Op. arr.

Q

Op. propria.
Pecunia psona
in s. f. foro.

Obiectum 4°.

P

Obiectum 4°.

Secundus

N

A

*Sicut petri 2^a
Pecunia obie-
cione offensio-
nem resisteret ipsi
bonum dimine-
re datur 2.*

*Bona bona
et mala attri-
buta s.s. sum-
pliciter.*

*Op. alioz.
Pecunia triplici
attributa obi-
ectu.*

*Impugnatio
C
2^a op. alioz
famula.*

*Impugnatio
notabilis.*

*3^a op. alioz.
Imputatio*

*4^a op. alioz.
Impugnatio*

*D
5^a op. alioz.
H. iniudia.
Impugnatio
Nec pecunia ex
malitia nec
esperatio: nec
obligatio: nec
impugnatio si-
tan agitur: nec
iniudicia fra-
teme dilectio-
nem: finalis
imputia pecun-
ia. s.c. recte dicat*

*Obiect. 4^a et
soluit signat
vbi pta addit
et amuge, b.*

XLIII.

II. III. 7. III.

159

E

ne solum formaliter offendit. ergo z. Secdo sic. Bonitas in divinis est yna tm: s. omne pctm obuiat bonitatem divine in tribus psonis. ergo z. Tertio. qd inflentia inspirationis divine ad bonum est a tribus psonis equaliter: qd earum opera ad extra sunt idem: ergo resistere illi inspirationi est offendit equaliter trium personarum. Quarto. qd yna est divinitas triu personarum: sed peccatum est offendit deitate. g. z. Ad 2^m dico. qd aliquod peccatum respicit persona ut formale obiectum. Sed semper habitudo peccati ad honestatem divinam est yna: sed peccatum formaliter respicit ab obiecto. Ad 3^m dico. qd yna est vt obtio: s. triu est vt offensio. Ad 3^m dico. qd resistere inspirationi divine prie est triu: sed appropriate. et ynius. Ad 4^m dicitur. sicut ad pm. Ad evidenter autem predictorum est intelligendus qd quodam spiritualem attribuuntur prie et non appropriate: sicut spiratio passiva. Quedam vero nec prie nec appropriate: vt bonitas. quodam vero nec appropriate: vt est deitas. Eodem modo quodam pte spiritualem attributum prie et non appropriate sic blasphemia. quodam vero nec appropriate: sicut pte ex certa malitia. quodam proprie et appropriate: vt abnegatio spiritus sancti. Quedam nec prie nec appropriate: sicut negatio diuinitatis.

obuiat charitati spissi sancti: que parata est influere ad contritionem de peccato. Tertio: qd sancti et plura peccata attribuuntur. s. s. vt dictu est. Dico. qd yez est accipiendo large peccatum in spiritu sanctu: non prie: sicut videtur loqui in euangelio de peccato in spiritu sanctu: qd tantum est irremissibile.

Questio. III.

Erlia qd est: viru peccatum sit forma: litter nihil. Et vi pno nō: qd est per ipsius facta sunt. Jo. pmo. Sed peccatum est de numero oiu: g. z. Sed h. Alius pte nihil est: et hoies nihil sunt cu peccant.

*Op. Pytho
goeodus 2.*

Opinio Pythagore fuit qd peccatum est aliqd positiu: et idcirco posuit ynu deu bonorum: a quo sunt oia bona: et aliud mala: a quo sunt oia mala.

Impugnatio

Sed h. et bonu cōvertunt: ergo si pte dicit aliqd positum illud erit bonu: cuius contrarium dicebat.

Ideo dicunt aliis pte nihil aliud est nisi priuatio formaliter: vnde dicit puationem formaliter aliquatu circumsstantie debite inesse. Sed h. quadrupliciter. Primo sic. qd peccatum distinguunt in peccatu omissionis et commissionis. Sed per istam opinionem iste differetie essent frustra: qd no ce peccatum est omissione. Ita quia odire deus ex ratione formaliter obiecti est sine circumstantia bona: qd talis actus nulla circumstantia est priuatus. Tertio. qd ro cōversationis et auersionis no sunt yna ro sed due: yna qua negligit deus: et alia qua diligat creatura nimis et inordi- nare: sed in oī peccato est ro auersionis a deo et cōversationis ad creaturā mod inordinato. g. z. Quarto du- plex est malu: qd ex genere: qd ex circumstantia: sed peccatum ex genere non pot est formaliter priuatum. g. z.

F

*Op. Ansel. et
Sco. et alioz
plurium.*

Ad dico. qd pte est re¹⁰ qd posuit deordinatus ad finem ultimum: sic acrus meritum est qd respectus posuit deordinatus ad ultimum finem. Sed h. 4^m.

Primo sic. qd fm h. est absolutum aliqd no respectus tui: qd acrus volendi est aliqd absolutum. Dico qd male pecca- ti est absolutum. lacus. Sed ro formaliter peccatum est deordinatio acris: et respectus qd posuit. Secundo. qd fm hoc posuit no est malu aliqd sed bonu: qd relatio est ens: aut et bonu cōvertunt. Dico qd re¹⁰ in sua pfectio ne abstrahit ab ente et bono. Tertio. qd deformitas est formaliter ro pte: s. deformitas no est nisi qd pfectio. Dico qd in oī pte ex genere est deformitas talis qd est disfiliatio realis ad ultimum finem. Quarto. qd fm hoc dicere pfectione simili. Dico qd no opz: qd relatio no dicit pfectione. Sed dubiu est: s. illa deordinatio peccati est transcedens vel in genere. Dico qd deordinatio per se peccati est transcedens: sicut odire et blasphemare deum. Sed deordinatio pte per accidens est in ge- nere. Secundo dubiu est: s. est respectus intrinsecus vel extrinsecus aduenies. Dico qd qd est pte ex genere deordi- natione est re¹⁰ intrinsecus aduenies: qd aut est ex circumsta- tiatue est extrinsecus. Tertiu dico. qd formale pte sit relo realis vel rōnis tm. Dico qd in his peccatis qd phibita sunt qd mala: vt fornicatio: et h. est respectus realis: s. in his qd mala sunt qd phibita: est respectus rōnis tm. Quartu dico. qd est illi respectus deordinationis est acrus malus no habitus: qd stare pot cu grā terminus autem est ultimus finis.

*Op. proprias.
Pecunia recipi
cum dicere.
Obiect. 4^a. G*

Peccatum pot accipi dupl. Peccatum ab ente et bono. Sed dubiu considera. Deformitas i peccato qd. Rō pfectio ne non dicit. D. m. duplex. Deordinatio pte quo transcedens: rō pfectio i gaudiu bñ.

H

Sic pte 2ª sic deordinatio peccatum est respectus 2^a. Sic pte 2ª sic respectus 2^a. Fundamentum et terminus peccati p forma li que

Secundo qd est ynu deus sit causa efficiens peccati.

Carta qd est ynu deus sit causa efficiens peccati.

Est quedam opinio qd sic quātū ad substrati actus: et no quātū ad formale peccati. Sed contra. qd a quocunqz pdicitur subm: passio subiecti: quia sunt idēz realiter: vt dictu est supra. Sed forma-

*Op. alioz
est Sco.
Impugnatio*

Liber

Di. XLIII.

Qd. II.

I lis ratio pici est per se passio actus pici: ga blasphemie
diuine per se inest ratio formalis effectus eius: et p. p. s.
imputabilitas pici. Sed dicunt quidam q. hoc soluz
bz veritate in passionibz positivis non praesentis. Sed q.
in praevalentia etia beat veritate p. b. q. sicut p. in omni
coicat filio diuinitatem per productionem et incorporeitatem:
et sicut celo mobilitate ita et incorruptionem et puncio
indivisibilitatem. Idecirco iuxta hoc introducumus qua
tuor h. n. C. prima h. est q. deus causat actum malum
pici: qualiter ad substratum ga occurrit ad causandum istum
actum: sicut ca. v. l. s. et p. m. c. causa secunda et particulari ois
autem ca. p. m. plus influit et. C. Secunda h. q. de. causat prae
tatione que inest per se: et coomunitas actuaria in causando
illa non potest separari ab initio: quoq. ynu p. se inest alteri.
C. Tertia h. q. de. causat respectum qui per se est actus
malus: ga posito fundamento tali ponit relo talis. Sed
actus malus (ut dictum est) est fundamente respectus: et
ultimo finis terminus. g. et. C. Quarta h. q. de. nullus p. d.
c. et. causat deus totalem: sed solu partiali: q. est solu ca
v. l. s. et non particularis. C. Sed. h. 4. p. r. sic. Quia de.
no est causa aliorum malorum culpe: et p. m. sc. et km scriptu
ra b. n. possit esse causa malorum penit. Dico. q. veru est sim
pliciter et totaliter. Vel dom. q. veru est q. deus non vult
mala voluntate ante sed post. vult enim pactum tenere et no
sugere. f. q. in omni actione creature assistit in causan
do: et ad bonum et ad malum. C. Secundo: q. si deus respectu
peccati est causa partialis: potest etiam esse causa eius tota
lis: ga potest supplerre vicem case particularis in g. case effi
cientis. Dico. q. veru est quantu ad esse absolutum et posi
tu. video posset etiam in me causare p. c. sed. illud non
est mihi imputatum: q. illud non est a me eliciti: et p. p. s.
no caret respectu offensae ad deum: qui non offendit nisi
ex demerito hois. C. Tertio: q. si hoc magis debet
petri deo ipsiart q. nobis: cui immediatus et prestantius
agat ad oem effectu q. creatura. Dico. q. vez est: si de
est causa particularis: in qua effectu magis reducit: vnu
nec aliqua causa v. l. s. effectu sibi assimilat: et partialis
aliquando: s. n. ois partialis sit causa inuicencia. C. Quar
to: q. Aug. dicit q. peccatum non habet causam efficientem sed
deficiente. Dico. q. intendit tangere solu causam ex parte
bois ratione deordinationis: que deficit: a causa recte
ordinata: idecirco peccatum non habet causam efficientem: ordi
natam ex parte peccantis: sed deficiente. i. deordinata
respectu ultimi finis. ut dictum est.

Passio 2.
Considera b.
A. i. predicta
Dicitur 4.
Evidetur 4.
Kelle mala
dei conting
intelligere 2.
Respectu ca
rus effica pot
deus supple
A. i. ipmabile

LAssimilatio et
attributio eff
ectus sit causa
particulari,
12. cl. c. 7.
Causa dupl.

Confessio. XLIII. **C**uestio. I.
Contra predicta consideratione dignum est et. C.
Et. i. sterile.

M
Eccles. I.

Dicitur 4.4.3. nibil dicat b.
Ista q. ma facili est: sed reuer
tendo ad principium. Quero quatuor q.
nes. prima q. est. utrum mundus sit
eternus. Et videtur q. sic: q. nihil nouu
sub sole. C. Contra. H. p. In principio
creavit deus celum et terram.
Hic fuit opio Aрист. q. mundus fuit eternus v. ab
eterno. probat autem hoc ex immutabilitate di
uum: q. ager non potest trahire de ocio ad actionem nisi mu
tetur. g. et. C. Secunda r. q. ante oem mutatu esse est moueri
et conuerso. C. Tertio: q. oem istas est p. futuri et finis
pteriti. C. Quarta r. est Aug. xi. de cl. dei dicentis: q. re
no est equum b. a sex milibus annis s. et. q. n. q. non vide
rōnabile. C. Iste autem rōnes non concordant. C. Ad p. dico.
q. vez est q. ager realiter referit ad passus: tunc tenet illa
regula. Dicit autem deus agens: denominatione extrinse
ca non actione que sit in eo. C. Ad secundam illa ratio

demonstrat de omnibus motu. Dico. q. q. in quolibet motu
est p. illud autem non est mutatus esse. C. Ad aliud dico
q. non est inconveniens dare p. instans in tempore. C. Ad
aliud eodem modo quare deus fecit mundum in isto loco
et non in alio: inanis est imaginatio de tempore infinitos si
cur de loco. Arguo autem contra eos quadrupliciter.
C. Primo sic. Quod ad hanc aliquid ieiunum aliud cui re
pugnat eternitas: illud non potest esse eternum: sic autem est
de tempore: probat: q. posterioritas includitur in tempore
cui repugnat eternitas. C. Secundo: de instanti copulante
preteritu cu futuro: impossibile enim est tempus esse sine
instanti copulante preteritu cu futuro. Sed ab eterno
non potest esse tale instantis: q. est posterius tempore prete
rito. C. Tertio de motu: in ratione diffinitutina motus ictu
ditur successio: ergo non potest esse ab eterno: q. eniz est
ab eterno non pot succedere alicui priori se. C. Quartu
de ratione mutationi esse est q. habeat ante se motueter
num autem non habet aliquid ante se. ergo et. C. Dicunt
aliqui q. bene demonstrat de hac parte motus: et de hoc
mutatione: sed indefinite non demonstrat. C. Sed q. tra
quido aliquid repugnat alicui ex ratione diffinitutina: repu
gnat sibi in universalis et in particulari et indefinite: sed
ita est de mutatione et. ergo et. C. Dico q. repugnat ex ra
tionibus diffinitutinibus: non simpli: sed ut contrabuntur ad
indivisibilitatem. C. Littera istud: nulla mutatione fuit ab eter
no. Quedam mutatione fuit eterna: contradicunt particularis
est falsa: ergo universalis est vera. C. Secundo a subal
ternis sic: si nulla mutatione fuit ab eterno: ergo quedam
mutatione non fuit ab eterno: similiter per inductionem: si
nulliter si illa mutatione fuit ab eterno: q. pro aliquo fingu
lari. C. Ad primum dico. q. non est dare ante omnem mu
tationem: primam mutationem nec nullam: q. distribuit infinitum
non potest: et per hoc p. ad alias instantias. C. Ad
quartum: veru est: quidam ratio verificationis est propter
rationem omnem: sicut si homo currit: aliis homo currit.
Sed quidam conuenit sibi sub ratione universalis non: sicut
habere tres primo conuenit triangulo et non alicui: sic esse
ab eterno conuenit universalis: ut prescindit a singularibus.
C. Sed hic est diff. si mundus fuit ab eterno: fuit
ne infinitus in futuro. C. Dicit qd. q. non: q. futurus
bz aliquid ante se: q. repugnat eterno. C. Littera. oem p. teritus
fuit futurum: si igitur futurum fuit et p. teritus: ergo p. teritus
p. ante fuit p. teritus: si fuit finitus: ergo p. teritus
etiam de revolutionibus: quas habuisset dimidium futurum
et dimidium p. teritus: et ita si infiniti dies: sequitur q. infi
nitum p. teritus et futurum et p. f. et p. infinitus. C. Ad argu
mentum dico. q. ante diem fuit et dies in infinitum.

Cuestio. II.
Ecunda questio est. Utrum sit de
monstrabile non fuisse in
dum ab eterno. Et videtur q. non: quia est
articulus fidei. C. Littera. quia articulus fu
dei est q. unus est deus: et tamen demon
strabilis: ut primo patuit.

Sed contra hoc arguitur quadrupliciter. Primo
q. p. m. 3. dicitur est q. aliquid fui
set annus qui non fuit cognitus a deo: ante omnes
annum notum a deo: vel fuit alius vel non. si sic: q. deus non
non fuit illus. Si non: ergo ille fuit p. n. C. Secundo si mun
dus fuit ab eterno: ois mesis fuit posterior: alio mense
ille g. non erit posterior: non erit ab eterno: s. p. n. a quo
incipit tempus. C. Tertio: q. ante oem motu est motus:
et talis qui non est ante omnem motu non est motus. Eode
modo de tempore. C. Soluit per negationem distributionis.
Aliter arguo. Primo: q. infiniti erit p. f. in
actu: q. infiniti hois: et generationes infinitae transierunt.

N
p. "mor?
p. "instas in
tempore aliquant
loci q. redit
et factura di
impugnat
Z. 4. et no
tanter.

Elle doc
res super. 8.
pp. 1. 1. 1.
2. et sp. 1.
scorum 2.
quaces.

O
Ondie sua
summa non
demonstrare.

P
Considera in
famili ad ho
minem.
Dubium.

Vide v. 5.
Secundum
clar. ad bec.

Q

Rōnes sue et
aliorum diman
tes modi non
fuisse ab etet
no q. soluti
q. si excludat.

G. d.
fina
tau n
cre
si ru
ta. g.
oppe
det. 6.

Secundus

Credo impole est q̄ infinitū augeat. si ita esset quia quotidie opponit dies infinito tempore. **C** 3. si ab eōlib⁹ equalia demas: t̄c accipe menses februario et ianuari et deme tres septimanæ a februario et a ianuario duas satisificabit illō p̄m. Et p̄sli. oē totū est maius sua pte, esset falsus; gaūne totū essent anni quod essent menses. **C** Ad p̄mū dīc̄is q̄ verū est in infinito pte; sed in finito nō est necū. **C** Ad 2. dīc̄is q̄ aliqua sunt in finita ex una pte et nō ex alia. Ideo ex illa pte qua sunt finita possent augeri. **C** Ad aliud dīc̄is q̄ illud p̄m̄ est verū in quātitatibus: quaz passio est equalitas et ineqalitas: et iste sunt finite. Sodē mō de rōto et pte. **C** Alter arguit, nulli creabilis repugnat esse ex pte eternitati repugnat esse ex pte: et eternitas nō est creabilis: si eternitas nō est creabilis ergo nulla creatura p̄t esse ab eterno.

C Sodē sic eterno ut eternū est repugnat etē ex pte: gaūne sunt due repugnantes: sed nulli creabilis repugnat etē ex pte. q̄ rō. **C** Sed querit, q̄ p̄t vitari finitas aiam. **C** Aliqui dicunt, q̄ illa ratio est p̄icularis: sed illa solutio nō valēt: q̄ queritur: sicut p̄bi posuerunt mūdū esse eternū. Utru inā possit esse: posuerūt autē numerū cu suis p̄tib⁹ integralib⁹ eternū et cu gnōne. Diceret ergo vno modo fm̄ viā Aristō: et fm̄ aliquos q̄ aia corrumpti corruptio corporeorganico. **C** 2. per vñā p̄lōnis per circulationē aīans. **C** 3. per dictū Auer. qui dīc̄is q̄ vñus est itelec̄tus in oībus. **C** 4. fm̄ Auer. in acci-dentaliter ordinatis non est inconveniens procedere in infinitum.

Questio.

E tūta questio est: vñus alicui creatura repugnat esse ex tempore. Et videt q̄ non: ga de ratione eius est q̄ sit ex nōbilo. **C** Sed contra, ga infinitū p̄s ex ratione sua diffinitua non p̄t esse ex pte.

DIC DICUNT aliqui q̄ quedā est eternitas crea-ta: et quedā icreata. Sodē est infinita intensitate et extensione, p̄ma tū extensio. isti igū h̄nt dicere q̄ est aliqua creatura cui repugnat esse ex tempore. res. eternitas. **C** Lōtra illō arguit, occupat. Primo sic. Qñcūqz aliqd p̄uenit alicui nō ab extrinsecō: ut ab effi-ciente illud nō p̄t sibi deficere in aliquo pte. nihil enim corrumpi p̄t: nisi qd̄ a voluntate diuina depēdet: sed pro-ducibilis nō inest creature a voluntate diuina: ga de necessitate res est creabilis: ergo creabilis iest ubi in oī pte. **C** 2. rō qd̄ p̄uenit alicui in 2° mō: p̄uenit sibi in oī pte: sed creabilis res p̄uenit omni enti creato. tāq̄ ei⁹ nālū aptitudor⁹ et p̄s in 2° mō. igū rō. **C** 3. rō, qd̄ cō-tiuenit alicui nēcō et nō origēter: p̄uenit sibi in oī pte: sōis creature est creabilis nēcō: ergo p̄uenit sibi oī pte. **C** 4. rō, qd̄ de se est eternū: de se est sempiternū: sed creabilis de se inest enti creato. q̄ rō. **C** 5. rō, aut est dare terminū p̄s: ad quem creature fuit creabilis vñ nō. si sicut eternitas etē sp̄alis. **C** 6. ratio. impole est trāslare de 3dīctorio in 3dīctoriū nullā facta mutatio in altero extremo: etenitas autē fuit creabilis ab eter-nō: et postea non creabilis in pte. **C** 7. rō est. omne qd̄ est ens p̄hibitū semp̄ est prohibitiū. eternitas nō est ens prohibitiū. ergo pro omni tempore est producibilis. **C** 8. ratio est. Qñcūqz sunt aliqua cūsde rōnes qd̄cō cōuenit vñi: et alteri. eternitas autē eiusdem rōnes est in p̄o: et in acti. videt q̄ eternitas nō sic creabilis: ga semp̄ est et creabilis. **C** Dic diceret q̄ eternitas nō est creabilis: et illi est ab eterno. **C** Sed hec 3dīctio est: q̄a creature nō est eterna eternitate diuina. **C** Alter dicit, q̄ eternitas nō est aliqd positum. **C** Lōtra, ga eternū est prius nō eterno. poritas autē nō pot fundari in p̄nitutio: non solum de eternatim sūti illi quā debetē cū deo repu-

XLIII.

III. III. 7. I.

160

ciat esse ex tempore. **C** Questio. **III.** **E** Carta qd̄ ē virū alicui creature i sin-gulari repugnat ab eterno. aliqui q̄ p̄manentib⁹ bñō repugnat esse ab eterno: si successivis repugnat. **C** Sed 3. B sum rōnes p̄iores: repus eius est p̄ducibile ab eterno: ergo p̄t p̄duci ab eterno: est p̄ducibilitas ei⁹ passio-nis: et sic de alijs. **C** Dic dicit aliqd q̄ repus habet p̄ducibilitate ab eternō tri p̄o eterno. **C** Contra, si a deo h̄z q̄ sit p̄ducibile p̄o nūc: ergo nō est necessario p̄ducibile: et per se: ergo p̄o eterno. **C** 3. cōtra. h̄ multatio est p̄ducibilis per se p̄o nūc: ergo concludes q̄ ab eterno. Diceretur bic q̄ proprietas individualis non sunt in potentia obiectiva: nec est aliqua fuga: sed ad ipsas res deducitur. **C** Questio. **L**

E TICA eternitate mūdi. Adhuc q̄ro quoz gōnes. **C** Prima qd̄ est: vñus deus potuerit p̄ducere mūdū ab eterno. Et vñ q̄ nō: q̄ p̄petas dei est eternitas: q̄ nō p̄uenit creature. **C** Lōtra. Dīc̄is. oī. nō. q̄ se ee: et p̄ se vita cō-continuitatē creaturis: sūti p̄prietates dei.

DIC DICUNT aliqui q̄ ipolitas p̄t p̄uenire ex: et p̄potētia p̄ducētis et ex pte p̄du-cētis. p̄mo mō sic q̄ motis sicut in instati. Sodē modo ex pte intelligēt: q̄ celū nō p̄t moueri velocius. Dic̄um: igū q̄ de p̄t quātū est de fessid̄ B repugnat mū-dū. **C** Sed 3. hoc arguit 4. **C** Primo: q̄ oīs po⁹ p̄du-cētis est p̄ducētis alici⁹ p̄ducibilis: si ab eterno ab eter-no. **C** Confermat: q̄ p̄ducētū et p̄ducibile adinmicez referunt: et id si est dare vñū talitez. **C** Sodē sic, nulla po⁹ actua p̄t esse alicuius ipolitis: diuina po⁹ est poten-tia actua q̄ pro q̄cumqz signo est: po⁹ potuit cē termin⁹. **C** Tertio, illa po⁹ est frustra que nō est nata rediū ad actū: et pro signo illo pro quo est po⁹. **C** Quarto, q̄ nū la po⁹ est respectu alicuius entis p̄hibitū: si ergo mūdū est ens prohibitiū: ergo rō. **C** Dic̄o igū q̄ nō est dare p̄ducētū: q̄ sit alicuius p̄ducibilis. Item si est produ-cētū ab eterno: et p̄ducibile potuit cē ab eterno: nec hoc videt enī. Item non requiriunt plura nisi p̄n⁹ p̄ducētū vel virtus p̄ducētū et p̄ducibile. **C** Dic̄o q̄ ab eterno fuit p̄ducētis sed nō p̄o eterno. **C** Lōtra istud arguit sic. Impole est trāslare de 3dīctorio in 3dīctoriū nullā facta mutatio in altero extremo: etenitas autē mūdū p̄ducibile p̄o nūc: et nō ab eterno nulla mutatio facta in mūdū: q̄ nō erat adhuc nec ex pte dei: ergo si est p̄ducētū ab eterno: et p̄n⁹. **C** Sodē, qñcūqz aliqd fundamētū transit ad aliqd qd̄ nō habuit p̄n̄sopz q̄ detur sibi ab aliquo: et mūdū transit ab extremo conditionis ad aliud extremū: q̄ productur p̄o nūc: sed p̄ducibilis nō potest dari ab agēre ali-quō: q̄ nēcō inest mūdū. Non arguit autē ex p̄ficiū in ante successiū: q̄ potuerunt esse ab eterno. **C** Alij ar-guit ex p̄ficiōne agētis. Sed dīc̄is q̄ repugnat effectū. Sed quā saluabī cōtingētā mūdū si p̄ducētis ab etero-nō fuit vñ arguit sic. Deus habet in pte p̄ducere et nō p̄ducere: vel habuit ante p̄ductionē: et hoc non: q̄ tunc non est mūdū ab eterno: nec in instanti quo p̄duxit: q̄ tunc est p̄ducētis: et oē quod est qñ est rō. Nēc post: q̄ transit in p̄ficiū: q̄ hoc solo p̄n̄at deus q̄ ge-nita nō potest facere ingenita. **C** Dic̄o q̄ nō ante: sed in instanti quo p̄ducētis p̄tētia enim cōrādictio-nis est respectu eiusdem signi: factus autē esse quod est in instanti cum transit in p̄ficiū est necessariū: in instanti quo fuit potest non fieri. **C** Questio. **U.**

G 1. posita.

H 1. finitū sa-finū p̄c affi-mantia. vide

E Sodē, et alios

vbi. 5. ad 5.

I 1. p̄bēmes

sūti ad ii.

J 6. cōb. c. 5.

Liber. II.

B. XLIII.

Q6.II.III.7.III.

Ronce alop
g perte affir
mation

elle' è stata la prima volta che si è parlato così chiaro.

Ecunda q̄o est. Ut rū mūdo quātuſ
est de se repugner q̄ sit p̄d
ducibilis a deo ab eterno. Et v̄ q̄ sicq̄ iſi
nitas repugnat creature. ¶ Lōtra. quia nō
apparet contradic̄io.

G albus. **A**d ppositū pōtē dici q̄ q̄ sunt p̄m. aliud
q̄ aliud nō sunt extrema p̄ditionis. **A**d aliud dico
q̄ utraq̄ inest p̄ accīsū z ee nō et ee. **A**d aliud q̄ dī
q̄ inest ante p̄ductionē est necūs; pcedo ecclē nō quo
testis bebat nō ee a se z ita bē p̄ductionē.

N

Du^m m^lmp.
Signum n^ac.
4^mn^ac t^mbe
fonia.

Solomon's seal

13

E.L. sed fī aī
ſtribus,

Ronce ppe p
die negativa.

L
Dicit dictio
rōm̄ insuffi
cientiam.
Dubium z.
5. m.c.i. ybi
supra in.z.
10. cl.c.31.
Solo datis.

Zangeß pfla fölgangster.

26. alienz.

M
Impugn^o 4°
Idem. 13. co-
fessionum.

Sco. x. distin.
2. q. 2.
Obiect 4°.
Lerrige ex
Sco. vbi sup
plura horz.
Soluit cum
Sco. sustinens
do,

10

HIC DICUNT aliquo q̄ dī repugnat
ue repugnat: q̄a creatio est p̄ductio de nibil: r̄ta p̄s
fuit nibil q̄ aliqd. **Sed** ē p̄mū. q̄a Aug. sup. Dīci. po-
suit q̄ mām creauit i formē ordine nāe p̄s q̄s formā.
nō spērūt sic argēnt. q̄d faciūt est de aliquo est posteri?
ille. non excludit hoc nisi ordine nāe: r̄ta hic. **Sed** o-
de sole & radio solis quēs pcedit sol nā. Similr radius
fuit edictus de po^m medi⁹ in instanti. **C.** 4^a ga in p̄mo
instanti fecit dēns celū de mā. **Dicit** ḡ Scō. q̄ illa p̄o-
ritas nibilevitatis dī accip̄ penes ordinē nāe. **C.** 5^a. ḡ
q̄ dīdictoria erunt in eodē instanti tps. **C.** 2^a: q̄d iest
alicui iter⁹ iest sibi p̄ p̄s. Nō eē si iest creature ex se/
vel q̄ fe. **C.** 3^a: q̄ inest alicui ex se/iest iſcapibile ab eo.
C. 4^a: q̄a creatio p̄cedit natural⁹ annihilationē: ḡ r̄
nō esse. **C.** Ad p̄mū dico. q̄ dīdictoria nō sunt sūl: q̄a nō
bie esse a se ab eterno: r̄bie eē ab alio: nō sūt dīdictoria
vñ nō būt nō eē simpl̄: f̄ ex se: siē bō p̄s est nō albus

III. *creas*
et *g*
Co
.
mat
ini
pus
po
má.
teri
te sibi repugnat ee ab eternorum aut successione maturitate ee posterius mori. Similiter de instanti. Iste ronesque cocludit in pposito. sicut repugnat posterioritati eternitas ita posterioritas ppenitus. sicut i successione est dare aliquo cui aliud succedit; et tale non potest esse ppenitus. sicut post mutantur ee potest esse motus. post ppenitus non potest esse motus. et ideo qui necessitaret in ista; in illa. Dico quod non concinuntur; quod non est deducere ab ultimis posterius; sed quodlibet signatum non possit esse ppenitus; et sic processus est ab aliquo signato in infinitum; nec hoc esset posterioritas dei; quodnam habet simul et.

Cl^oni Illuminati doc^r fr^ris Fr^ciscⁱ Mayronis ordinis
Minor^r p^{ri}mitie sancti Ludouici scriptu^r p^{re}clarissim^a
super Sc^om sententi^r. Correctu^r atq^e decorat^r sum-
ma cura atq^e sollertia Sacre theologie doct^r eximis pa-
tris fr^ris Mauriti^r de Dypertita eiusdem religionis:
dum actu theologia^r publice in alma vniuersitate pa-
tauina legebat fine felici terminauit^r zc.